

అక్కోబరు

9

విడుదల!

అబాలపూర్ణులను
అనందముగ్గులను చేసే
ఆంధ్ర ప్రజల జాతీయ జానపద చిత్రం...

శ్రీ వేంకటరమణా వారి

బాలనాగమ్మ

చర్లకత్తె, వేదాంతం రాఘవయ్య

నిర్మాతలు

డి.యస్.రాజు & ఎస్.యస్.రాజు

RAMDAS.K

శ్రీ నౌషాద్ ఆర్ట్స్ పిక్చర్స్ లిమిటెడ్...

FLOODLIGHT

ఆంధ్రసచిత్ర వార్షికోత్సవ

విషయాను క్రమణిక

★
Founder
K. Nageswara Rao

స్థాపితము
1908

★
సంపాదకుడు:
శివరెంక శంభుప్రసాద్

★
సంపుటము 55
సంచిక 5

14-10-59
బుధవారం

వికారి ఆశ్వయుజ శుద్ధ త్రయోది

★
విడివ్రతి వెల 25 న. పై.
సంవత్సర చందా 13-0-0

★
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టిపేట
మదరాసు-1.

ముఖ చిత్రం:
మృగేంద్ర వాహనయైన
కాత్యాయనీదేవి

దసరా పోటీ ఫలితాలు	— 4
దేవీ నవరాత్రులు	— 5
పంచవీల పటాపంచలై	— 8
మనసులో సాగసు	— 11
రాజధాని కబుర్లు	— 12
మ్యాథెలి రేఖ	— 14

తెలుగు వెలుగులు	— 15
ప్రేమవివాహాలు	— 16
అశ్వక్షణ	— 27
అల్లుడి మంచితనం	— 32
రాశిఫలాలు	— 37
కాలసాహితీ	— 39
శాటక్ ప్రముఖులు	— 40
పాపాయిబొమ్మ	— 41
మామూలు	— 47
సినిమా	— 56
పుస్తకసమీక్ష	— 64
గళి నుడికట్టు	— 64

ఉత్తరాలు

(పటా) పంచవీల

ఆర్యా,
కారపత్రిక (80-9-59)
మ్యాథెలి రేఖలో శ్రీకృష్ణ
'పంచవీల' పటాపంచలై
పోయిన దనడం చాల ఆశ్చర్యం, కలిగించింది.

ప్రధాన మంత్రి శ్రీ
నెహ్రూ క్రిందటి పార్టీ
మంటు సమావేశములో
ప్రసంగిస్తూ, భారత్ వైదే
శిక నీతి, ఏ ఒక్క దేశము
తోగల సంబంధ కాంధవ్య
ముల మీద, ఏ ఒక్క దేశ
ముతోవచ్చిన, లేక రాగల
తగవుల మీద ఆధారపడినది
కాదన్నారు. పంచ వీలను
ఎవరు నమ్మినా, నమ్మక
పోయినా భారత్ మాత్రం
నమ్మి తీరుతుందని స్పష్టం
చేశారు. ఇప్పటి వాక్యం
అనేక దేశములు అనుసరిం
చిన 'పంచ వీల', ఒక్క
చైనా ఉత్తర సరిహద్దులో
కొన్ని మైళ్లు ఆక్రమించి

నంత మాత్రమున, చివరికా
దనడం ఆర్థిక హితం. ఏ
ఒక్క సిద్ధాంతమైన, ఏ
ఒక్క దేశము కాదన్న
మాత్రము న పటా పంచ
వనదు. భారత్ వైదేశిక
నీతి, కాంతియుత విధానము
మీద ఆధారపడి ఉన్నం
దన, 'పంచవీల' తగవున
సిద్ధాంతమై ఉన్నది.

మరొకచోట శ్రీ కృష్ణ
బ్రాహ్మ, చైనా భారత్ దేశ
సంబంధాల విషయమై
రష్యా వైఖరికి ఆశ్చర్యం
ప్రకటించారు. భారత్
చైనా సరిహద్దు తగవులో
రష్యా తాటప్రస్థం తహిం
చింది. తిందుచేత ఈ
సందర్భములో చైనాను
రష్యా బలపరచక పోవుట,
ఒక విధముగా, భారత్ ను
బలపరచుటయే.

భారత్ చైనా తగవు
లలో, భారత్ ను మరి ఏ
దేశము బలపరచ లేదనడం
నిజంకాదు. యుగోస్లేవి
యా భారత్ ను బలపరచి

దన్న విషయము గమనించ
వలెన.

అసలు, 'పంచ వీల' ఇక
పనికిరాదనే వారు, మొదటి
సుందీ ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ
వైదేశిక నీతిని వ్యతిరేకిం
చిన వారే! భారత్ చైనా
సరిహద్దు సమస్య, చీరీకి
మరొక అవకాశం ఇచ్చింది.

జి. సాంబశివరావు,
భూనా.

* * *

"తెలుగు - వెలుగులు"

అన్న వీధికి మిక్కిలి ఆకర్ష
ణీయంగా వున్నది. వారం,
వారం తప్పక ప్రయత్నిస్తా
రని ఆశించుచున్నాను.

యల్.వి.యస్.కామ్రే,
(గుంటూరు)

* * *

పెళ్ళిళ్లు కొనసినవాళ్ళు
మామూలీ పెళ్ళూ రచన
చాలా బాగుంది. ఈవ్యాసం
చదివిన స్త్రీలకు కొంత
మందికి కోపము రావచ్చు.
టీ లీల (కొత్తిగూడెం)

అక్టోబర్ వాడుదల!

ప్రకాశ్ వారి
రేణుకాదేవి

మహాత్మ్యం
[పురశురామావతారం]

నిర్మాత, దర్శకుడు
కె.యస్. ప్రకాశరావు

రచన: డి.వి. నరసరాజు పాటలు: ఆరుద్ర

ప్రేమియర్ రిలీజ్

CHITRALEKHA

డబ్బింగ్ బ్యూటర్స్ :
అంధ్ర : ప్రేమియర్ ఫిలిమ్స్ (ప్రై) లిమిటెడ్, సినిమా & థియేటర్ ఈస్టాబ్లిష్మెంట్ ఫిలిమ్ కంపెనీ (ప్రై) లిమిటెడ్.
మైసూర్ : ప్రకాశ్ పిక్చర్స్.

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక ద స రా పో టీ ల ప లి తా లు

త్రలంబు పోసుకుని, కొత్తబట్టలు కట్టుకుని, నిలంబులు చేత బట్టి, బుక్కొములు చల్లుకుంటూ, ఇంటింటికీ వెళ్లి "అయ్యనాది చాలు అయ్యగు వరిపాలు—నిల వాండ్లకు చాలు సప్పు బెల్లలు" అని దసరా పద్యాలు చదువుతూ పిల్లలూ,

చీరీపూజ చేసి, పింఠంబలు చేయించి, నలుగురికి పెట్టి, తామరగింపి పెడలూ,

బొమ్మల కొలుపులు తీర్చి, కేరంటాలుచేసి ఆడవాళ్ళూ,

ఆందరూ అన్ని విధాలా ఆనందించే పండుగ దసరా!

ఈ పండుగను పురస్కరించుకుని ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘం సభ్యులకు, వనితలకు రచనల పోటీలు ఏర్పాటు చేశాము. ఈ పోటీలలో ఆ నేకులు అత్యుత్సాహంతో పాల్గొన్నారు. అనివార్యకారణాలవల్ల క్యూబి చాలా తక్కువగా ఇచ్చినా, వనితాలోకం రచనల పోటీకి 500 పైగా రచనలు వచ్చాయి. బాలల సంఘం పోటీలకూ అంతే. రచనలు పరిశీలించే మన రచయితల, ముఖ్యముగా ఆడవారి రచనాశక్తి ఎంత అభివృద్ధి చెందిందో అవగాహనవు తున్నది. అందుచేతనే బహుమతుల నిర్ణయించుకొని కచ్చితంగా పరిగెమించింది.

ఈ కారణాన్ని పురస్కరించుకుని, వనితాలోకం పోటీకి మొదటి రెండు బహుమతులతో పాటు మరొక రెండు 'కన్సోలేషన్' బహుమతులను కూడా ఇస్తున్నాము. మొదటి రెండు బహు మతులు పొందిన వ్యాసాలను ఈ సంచికలో ప్రచురిస్తున్నాము. మిగతా రెండు వ్యాసాలను తరువాతి సంచికలలో ప్రచురిస్తాము.

అలాగే బాలల సంఘం 'ఎ' వర్గం పోటీలలో మొదటి రెండు బహుమతులతో పాటు మరొక కన్సోలేషన్ బహుమతిని కూడా ఇస్తున్నాము.

పోటీలలో గెలిచినవారికి, పోటీలలో పాల్గొని, మా ప్రయత్నాన్ని విజయవంతం చేసిన రచయితలకు మా కృతజ్ఞత. అభినందనలు.

వనితాలోకం రచనల పోటీ

మొదటి బహుమతి రూ. 50/-
పాలారి సుబ్బలక్ష్మి [ఏలూరు]

రెండవ బహుమతి రూ. 30/-
జి. పద్మావతి [బొంబాయి]

కన్సోలేషన్ బహుమతులు

పై. అంజనీ దేవి [గుంటూరు]

ములుకుట్ల కనక సావిత్రి [బందరు]

బాలల సంఘం 'ఎ' వర్గం

నాటక ప్రముఖులు [మొదటి బహుమతి]

గోవిందరాజు అరణ (నభ్యత్వపు సంఖ్య 1926.
వయస్సు 13 సం. మూడవఫారం, గురజాడ, కృష్ణాజిల్లా)

పాపాయి బొమ్మ [రెండవ బహుమతి]

ఆమంచి మనోరమ (నభ్యత్వపు సంఖ్య 1426.
వయస్సు 13 సం. ప్రీయూనివర్సిటీ తరగతి, అమలాపురం)

శభాష్ రాముడు | కన్సోలేషన్ బహుమతి |

వేమూరి శ్రీరామ్ (నభ్యత్వపు సంఖ్య 6174.
వయస్సు 13 సం. తుని)

బాలల సంఘం 'బి' వర్గం

మా స్కూలు

మొదటి బహుమతి : కర్రా సీతామహాలక్ష్మి
(నభ్యత్వపు సంఖ్య 3252. వయస్సు 8 సం॥ 4-వ తర
గతి, పాలకొల్లు.)

రెండవ బహుమతి : ఘణిమోహాకృష్ణ (నభ్య
త్వపు సంఖ్య 3335. వయస్సు 8 సం॥ హైదరాబాదు.)

కన్సోలేషన్ బహుమతి: భనుడిపాటి సుబ్బలక్ష్మి
(నభ్యత్వపు సంఖ్య 1892. వయస్సు 8 సం॥ విశాఖపట్నం)

బాలల సంఘం పోటీలలో గెలిచిన వారికిచ్చే బహుమతుల
వివరాలు తరవాతి ప్రకటిస్తాము.

కొలుపుతీరిన బొమ్మలు

దివ్య దీప్తుల దేవీనవరాత్రులు

భా ర వి

“అంబా కాంధవి చంద్రహారీ ర బ లా
పరా ఉమా పార్వతీ
కారీ హైమవతీ శివాత్రివయనీ కాత్యాయనీ శైవనీ
సావిత్రి నవయానా కుభజీ సామ్రాజ్య
లక్ష్మీప్రదా
చిద్రూపీ పరజేవతా భగవతీ శ్రీ రాజ
రాజేశ్వరీ॥
అంటూ దేవిని ప్రార్థించడం తెలుగు
వాట ఇంటింటా వింటూంటాం. ఈ దేవీ
పూజ ముఖ్యంగా దసరా పండుగకు
చేస్తారు. అది శరత్కాలంలో వచ్చే
పండుగ.

కవులను శ్రేణిపరచి, జనుల నుల్లాసపరచే
ఋతువులు వసంతశరదృతువులు. వసంత
ఋతువు కోకిలకలకల నాదాలతో నిండి
వుంటే, శరదృతువు చంద్రచంద్రికాశోభ
లతో ఉప్పొరుకుగా వుంటుంది. అందువలన ఈ
గండు ఋతువులలోనూ మానవుని ఉల్లాసం
చెందున గంటేనే, చిత్తవన చించేసి అంతగా
అవధులు మారి ఉంటుంది.

పండుగ అంటే అవధులు మారిన ఆనందా
నికి చిహ్నమేకదా! అయితే మనపండుగలు
కేవలం భౌతికానందాన్నిచ్చే విందు వివాదా
లతో కూడినవే కాకుండా, దైవ స్వరూ
పాన్ని తెలుసుకోడానికి వీలుగా కూడా
వుంటాయి. ఇలాంటి మన పండుగలో అతి
ముఖ్యమైనవిగా పరిగణించేవాటిలో ఒకటి
‘దసరా’ పండుగ.

‘దశహరా’ అనగా, పదిరాత్రులు జరిపే
పుత్సవం కనుక దీనికి దసరా అని పేరు
వచ్చింది. అయితే ‘దశహర’ అన్నదే దస
రాగా మారిందని కొందరి నీడారం. ఏదైనా
మొత్తానికి ఇది పదిరోజులు జరిపే పండుగ.
శరత్కాలంలో తొమ్మిది రోజులు దేవీ
పూజలు జరుగుతాయి కనుక శరన్నవరాత్రు
లని కూడా అంటూ వుంటారు.

ఈ పండుగ ఆశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమి
మొదలుకొని దశమివరకూ పది రోజులు
చేస్తారు. ఇందు మొదటి తొమ్మిది రోజులూ
దేవీపూజలు గావించి పదవరోజున దేవిని
జలనింజనం కావిస్తారు.

ఈ దేవీపూజకు ఆచరించే విధులలో (1)
కలశ స్థాపన (2) దేవతాపూజ (3) సప్త
శత్యాదీ జపము (4) అఖండదీపము (5)
కూలబంధము (6) ఉపవాసనైకభుక్తాది
నియమము (7) సువాసినీ భోజనము (8)

మహర్ భోజనము (9) స్తోత్ర మంత్రపఠోమ
ములనే తొమ్మిది విధములని కాస్త్రాలు చెబు
తున్నాయి.

ఇప్పటికీ దేవీనవరాత్రులు జరిపేవాళ్ళు
ఆశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమినుండి ప్రతిరోజూ
పగలంతా ఉపవాసముండి సాయంత్రం
వత్సర దర్శనం అయిన తరువాత సమాప్త
నామార్చనతో దేవికి కుంకుమపూజ చేసి
బంధుమిత్రులతో కలిసి భుజిస్తూ తొమ్మిది
రోజులూ జరుపుతారు. అయితే కొందరు
మాత్రం ఈ తొమ్మిదిరోజులూ మంచినీళ్ళు

యినా త్రాగకుండా ఉపవాసముండి
నియమనిపలతో దేవీపూజలు చేసి పదవ
రోజున దేవికి కాంతిమంత్రాలు చెప్పేకనే
భోజనం చేస్తారు. ఇలాగ వాళ్ళ వాళ్ళ
అచారాల్ని పెట్టి ఈ నవరాత్రులు చేస్తూ
వుంటారు.

ఈ నవరాత్రుల్లో మామరీపూజని
మహర్, త్రిమూర్తి, కళ్యాణి, రోహిణి,
కారిక, చండిక, కాంధవి, దుర్గ, సుభద్ర
అనే పేర్లతో జరుపుతూ వుంటారు. ఈ నవ
రాత్రుల్లో కడపటి మూడు రోజులనీ దుర్గా

దసరా పేరంటం

చిత్రం: బి. ఎమ్. దేవకి (మద్రాసు).

ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ వారి పుస్తక సమీక్ష పాఠశాల ఫలితాలు

దక్షిణభాషాపుస్తకసంస్థ ఆధ్వర్యాన ప్రకటితములైన 30 భాషకాలపై యేము 22-7-59 తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రకటించిన సమీక్షల పోటీకి, ముగింపుతేదీ ఆగస్టు 31 లోగా 530 ఎంట్రీలు దేశం నలుమూలలనుంచి వచ్చాయి. వీటిని ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రిక సంపాదకవర్గంవారు పరిశీలించి మొత్తం 28 బహుమతులు నిర్ణయించారు. వచ్చిన సమీక్షలు చాలవరికు సంతృప్తికరంగా ఉన్నాయని వారు అభిప్రాయ వ్యక్తం చేశారు. పోటీలో పాల్గొని మా ప్రయత్నం విజయవంతం కావడంలో సహకరించిన రచయితలకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ పోటీలో గెలిచినవారిని అభినందిస్తున్నాము. ఈ సందర్భంగా ఆంధ్రప్రజలు ముందుముందు ఇంకా ఆసక్తి ప్రదర్శించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మొదటిబహుమతి పొందిన సమీక్ష ఈ సంచికలోనే ప్రకటిస్తున్నాము. రెండవ, మూడవ బహుమతులు పొందిన సమీక్షలు వీలునుబట్టి తరువాత సంచికలలో ప్రకటించబడతాయి.

పోటీ ఫలితాలు

మొదటి బహుమతి రు 100/- కుమారి యు. విజయలక్ష్మి ఎం. ఎస్.సి. కోయంబత్తూరు.
(సమీక్షించబడిన పుస్తకం-"చివరకు మిగిలేది")

రెండవ బహుమతి రు 50/- శ్రీ కె. భావన్నారాయణ, మద్రాసు. ("రాజాజీ కట్టుకథలు")

మూడవ బహుమతి రు 25/- శ్రీ సిహెచ్. కృష్ణమూర్తి, గమలపాడు, గుంటూరు జిల్లా.
(దక్షిణభారత కథాగుచ్ఛము")

25 అదనపు బహుమతులు రు 5/- చొప్పున-

1. కొత్తపల్లి రవిబాబు-అంకికెటిపల్లి (సిద్ధాంతం) 2. ఎల్. కె. రత్నమాల-రాజ్ గోల్ (చంటింటి సౌభాగ్యము) 3. వేంకటేశ్వరరామమహర్షి-వీలూరు (రాజాజీ కట్టుకథలు) 4. ఎస్. శత్రుఘ్నసారాయణమూర్తి-హైదరాబాద్ (చివరకు మిగిలేది) 5. టి. రాఘవేంద్రరావు-గుంటకల్ (ప్రసిద్ధ నాటికలు) 6. ఎం. శేషచలపతి-హైదరాబాదు (పొరుగు-రాజ్యాంగము) 7. సి. వరహాలరావు-శింకరంపేట (పొరుగు-రాజ్యాంగము) 8. అడుగుమర్రి పూర్ణానందరావు-విజయవాడ (కోరిమానవులు) 9. ఎస్. ఎస్. ఆర్. మూర్తి-రాజమండ్రి (కథామంజరి) 10. టి. రాఘవేంద్రరావు-గుంటకల్ (కుబ్జు) 11. ఎ. వి. రామారావు-పరికిపాలెం (దేశం ఏమింది) 12. విశ్వ సింహాచలం నాయుడు-బందలుప్పి (ప్రాచీన కౌత్యమంజరి) 13. గో. రాజాజీ వెంకటసుబ్బయ్య-ఘంటసాల (శివకు పాపాయి)	14. కుమారి కె.వి.కృష్ణ వేణి-మైసూరు (సంగ్రహకథాపరిత్యాగము) 15. కె. వి. వి. రాఘవాచార్యులు-నర్సాపురం (కోకోకో) 16. అని పెట్టి వెంకటరమణారావు-విజయవాడ (వేటగాడికోడుకు) 17. టి. రాఘవేంద్రరావు-గుంటకల్ (కథామంజరి) 18. కుమారి కె. వి. కృష్ణ వేణి-మైసూరు (కోకోకో) 19. వి. వి. రామకృష్ణరావు-వార్లెరు (పొరుగు-రాజ్యాంగము) 20. కిలాంబి వెంకటవీరరాఘవాచార్యులు-నర్సాపురం (రాజాజీ కట్టుకథలు) 21. చక్రవర్తి పి.ఎస్. వేణుగోపాల్-అనంతపురం (సంసారసాగరం) 22. జి. ఉమాపతిశర్మ-సికింద్రాబాద్ (ప్రాచీన కౌత్యమంజరి) 23. ఎ. మురళీధర్-హైదరాబాద్ (సిద్ధార్థ) 24. మధుసూదనరావు నీరసిల్లా (చివరకు మిగిలేది) 25. వి. కామసుందర్-నాయనిపల్లి (కథామంజరి)

ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్
రాష్ట్రపతి రోడ్ - సికింద్రాబాద్

★ దివ్యదీప్తుల దేవీనవరాత్రులు ★

మమి, మహర్షుని, విజయదశమి అనే ముగ్ధమైనవిగా మనవారు భావిస్తూ వుంటారు.

దేవీ పూజలలో దుర్గాదేవిలో బాటు ధనశక్తి లక్ష్మిని, జ్ఞానశక్తి సరస్వతిని కూడా పూజిస్తూ వుంటారు. తొమ్మిది కోణాలూ దేవీపూజ చేసేవారు పవనవాటి ఉత్పాదనకి అపరాధితి పూజ, సీమాలంఘన, కిమి పూజ విధిగా చేస్తారు. దశమి వాడు మేళతాలలో దేవిని ఉత్సవంగా వూరించి జూనిమజనం చెయడానికే సీమాలంఘనం అని పేరు.

దుర్గాదేవికి నవసంఖ్య క్షీతికరము అవడం వలన, నవదుర్గులు అని ప్రతీతి వుండడం వలన ఈ పుత్రికలలో నవదుర్గుల యొక్క గుణగణ మహిమ విశేషమిది తెల్పే విగ్రహం అని ప్రతిష్ఠించి ఒకోకోణం ఒకో విధంగా పూజలు చేస్తూ వుంటారని కొందఱంటారు. బహుశా ఈ ఆచారం తాలూకు పారిక లే సేమో ఈ వాటి మన బొమ్మలకొకపులు.

ఇంతే కాకుండా, ఈ పండగ క్షీతి యుల పండగ కనుక, విజయదశమి వాడు క్షీతియులు ఈ పండగలో కిమి పూజ చేసి క్షీతియులకి బహులదేరవారనీ, వారు విజయంతో తిరిగి వచ్చినప్పుడు తాము తెచ్చిన ధనకనక వస్తు వాహనాదుల్ని, సంపద సాధాగ్యాలన్నిటినీ అందరూ చూడడానికి వీలుగా ప్రసర్పన మేర్పాటు చేసి వారనీ, ఆ సంప్రదాయమే నేటి బొమ్మల కొలువుల రూపంలో నిలిచిందని కొందఱంటారు.

ఈ సందర్భంలో ఒక చిన్న విషయం మనవి చేయాలి. అదేమిటంటే—విజయ దశమివాడు కిమి పూజ చేసి విజయయాత్రకి బయలుదేరిన రాజులు తిరిగివచ్చేసరికి కిసిం తెండుమూడు మాసాలే నా పడుతుంది కా! అంటే ఇంచుమించుగా సంక్రాంతి దరి వాళ్ళలో తిరిగి వస్తారన్నమాట. అప్పుడే

వారు ప్రదర్శన మేర్పాటు చేసేవారన్న మాట. ఆ సంప్రదాయమే బొమ్మల కొలువుల రూపంలో ఈ వాటికి నిలిచివుందని అనుకుంటే—బహుశా అందుకే కాబోలు కొందరు దసరాకే కాకుండా సంక్రాంతికి కూడా బొమ్మల కొలువులు పెడతారని ప్రాచీనతలనీ వుంటుంది.

ఈ దసరా ఉత్పాదన కులమత వివక్షణ లేకుండా అనేకు హిమాలయ పర్వతం భారతీయులందరూ అనాదిగా ఆచరిస్తూ వుండేదే. ఉత్తరాదివాడు ధీరీ ప్రాంతాల్లో రామలీల ఉత్సవాలు, తొమ్మిది కోణాలూ జరిపి దశమివాడు రావణ కుంభకర్ణుల బొమ్మల్ని తొలగిస్తే రామడికి విజయం చేకూరినట్లుగా ఈ పండగని చేస్తారు. మిగతా ప్రాంతాల్లో దుర్గాదేవికి విజయం చేకూరినట్లున్నా, విజయం (అర్జునుడు) కి విజయం చేకూరినట్లున్నా చెప్తూ జరుపుకుంటూ వుంటారు. ముఖ్యంగా దక్షిణాది న మూత్రం దేవీ పూజలతో బాటు, బొమ్మల కొలువులు పెట్టడం దసరాపద్యాలు పాడడం ఆచారంగా ఈ వాటికి నిలిచివున్నాయని మనకి తెలుసు. బాలబాలికలకి కళాదృష్టి, గుణగణ స్వరూపం తెలియ చేస్తున్నానని, స్నేహధర్మాన్ని పెంపొందింపజేస్తున్నానని ఈ బొమ్మల కొలువులు పెట్టడం, దసరా పద్యాలు పాడడం మనవారు ఏర్పాటు చేసి వుంటారు.

ఈ దసరాపండుగని గురించి సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారు హిందువుల పండుగలు అనే పుస్తకంలో విశదంగా రాసారు. అంతే కాకుండా రాయలవారి ఆస్థానంలోనూ, వారి సామంతుల ఆస్థానాల్లోనూ కూడా ఈ పండగని చాలా విశేషంగా జరుపుతూవుండే వారనీ, అపుత్రికలను మాచి అబ్బరవాళ్ళ, పయన్ అనే ఆవాటి చార్మిత్రులు కూడా ఈ పండుగని వర్ణించానని ప్రతాపరెడ్డిగారు ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్రలో కూడా వ్రాసారు. ఇంకా ఈ పండగని గురించి, దేవీ

పూజావిధివిధానం, దేవీ మాహాత్మ్యం గురించి తెలుసుకోవాలంటే దేవీ భాగవతంలోనూ, పురాణాల్లోనూ కూడా మనకి ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది.

ఉత్తర గోగ్రహం నమయంలో అర్చనలు జమ్మిచెట్టుని పూజించి ఆయుధాలు గ్రహించడం వలనూ, రావణవధకి ముందు రామమే దేవీపూజ కిమి పూజ గావించి విజయం పొందడంవలనూ,

“కిమి కిమయతే పాపం కిమి క్షీతి విచారిని”

అర్జున స్వ ధనుర్వారి రామస్వ క్షీతి దృష్టి అంటూ విజయనీకి చిహ్నంగా విజయ దశమివాడు కిమి పూజ చేస్తుండడం ఆధారమైంది.

నిజానికి ఈ విజయదశమిని గురించి యుగ యుగాలుగా చెప్పకునే గాథలనేకం వున్నా వాటిలోకీలా ముఖ్యంగా చెప్పకనీ నది మహిమ సురమరనికథ.

మహిమనే రాక్షసుడు బలదర్శంతో విజృంభించి దేవతల నోడించి దేవతలదేవతని నాకమిస్తాడు. దేవతలుగాని, త్రిమూర్తులుగాని ఎవరూ కూడా ఆ రాక్షసుణ్ణి జయించలేకపోతారు. అప్పుడు దుర్గాదేవి ముక్కుటి దేవతల కిక్కుర్ని, త్రిమూర్తు కిక్కుర్ని తనలో సంఘటితపరచుకుని చాముండీ అవతారం దాల్చి, వినూహాహనంమీద వినూహాదం చేస్తూ మహిమారూపిణి యుద్ధానికి వరించి, చాముండీ నది తొమ్మిదికోణాలూ మహిమరుడితో యుద్ధంచేసి పదివకోణం అంటే దసరాదశమికోణం ఆ రాక్షసుని చంపి విజయాన్ని చేపట్టింది. మహిమరుని మరించించి కనుకనే సుర మహిమ సురమరని అయింది. ఆదివి విజయాన్ని పొందినకోణే విజయదశమి అయింది.

కాగా, ప్రతాయుగం తరువాతివాడ రామునిపరంగాను, ద్వాయుగం తరువాత విజయని పరంగాను విజయదశమి ప్రాక స్థానిన్ని చెప్పతూ రాగా ఈ వాటికి మతం దీన్ని గురించి రికరకాలుగా కథలూ గాథలూ చెప్పకుంటూ ఈ పండుగని చేసుకుంటున్నాం. మెనుగలోనూ, కలకత్తాలోనూ ఈ దసరా పుత్రికలూ, దేవీ పూజలూ ఈ వాటికి చాలా విశేషంగా జరుగుతూ వుంటాయి.

ఆ వాడు చాముండీదేరి అవతారాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే ఎంతటి అమరకీ నేనా సంఘటితకీతో జయించడమైనానే భావంతో వివిధాయుధ సంఘటితకీ చిహ్నంగా మహర్షులమివాడు ఆయుధ పూజ చేయడమనేది సర్వకాలం వాటి నుంచి మనవారు పాటిస్తూ వచ్చేది. ఏతావతా ఈ పండగని దేవీపూజ ముఖ్యమని మనకి స్పష్టమౌతూ వుంది. ఇక మిగిలిన దివోదానీని వ్యక్తుల తాలూకు అభిరుచులమీద ఆధారపడి వుంటాయి.

PAKCO పాక్కో స్టా-స్పిడి, కొల్లు ప్లాంగ్గి, కూడి ఆయిర్ ఇంజనులు

— ప్రత్యేక లక్షణములు —

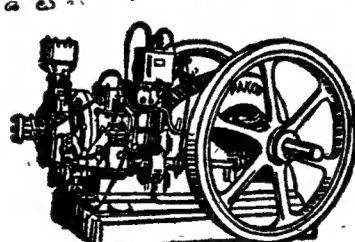
- * పనిచేయ ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన నడక
- * దిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అస్థులంగా పనిచేయును
- * బాన్స్ ఫ్లోయియర్, ఇంజక్టర్ పరికరములు

మద్రాసు ఆంగ్ల, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఎజెంట్లు :

K. S. SHIVJI & CO., (Est'd. 1903)

Grams : "LAMP"   బాన్సు బాక్స్ నెం. 5, 178-79 బ్రాడ్వే, మద్రాసు-1.

Phone : 3617

నా దేశానికి

అప్పుడే పాకాల (పాంక్షం)లో ఆసు గట్టిప నాకు, చేతిలో నంది పువ్వుకుని నూలు గుమాస్తా సంచీని ఎదురవంతో నే న్నూదయం గంతులేసింది.

“చెక్కొచ్చిందా సంచీ?” అన్నాను. “అవునండీ. చితూగు కదతనా న్నానా క్యాన్ చేసుకురావడానికి” యీ నల్లదు. సంచీని.

నాయకుల ఆయిగుంటలకు సంచీని రాక కేసుమానిష ఉపాధ్యాయులందరి నిరాక చేంది, విడుగుంటల బస్సు కేసుగా చూడం ప్రారంభించారు. కానీ రెండో పారీ నిరాకే ఎదురంది. తప్పుకుండా మూడో బస్సుకు, అనగా రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు సంచీని డబ్బు రెస్తాడన్న ఆశతో

నూల్లోనే కూర్చున్నాం.

ప్రధానోపాధ్యాయులు పరంధామయ్య గారికి మొరపులాగా ఓ ఆలోచన తీటింది.

“ఏమండీ యీలా మనం కాలయాపన చేయడం మొందుకు? ఎలాగూ సంచీని ఎనిమిది

ఆర్. వి. జి. కృష్ణమూర్తి

గంటల కొస్తాడు. అప్పుడు అక్విటేషన్ రిజిస్ట్రులో సంతకాలుపెట్టడం ప్రారంభి సే యింకా ఆలస్యమైపోతుంది. కాబట్టి యిప్పుడే ఆపని పూర్తిచేద్దాం” అన్నాడు. అందరూ “సరే సరే సరే” అని ఆ కార్యంలో నిమగ్నలయ్యారు.

సాంతు లికించి సంతకాలుపెట్టే కార్యక్రమం పూర్తయ్యే సరికి ఎనిమిది కింకా పావుగంట వుంది. అందరి మనస్సు లోనూ సంచీని ప్రముఖ స్థానాన్ని ఆక్రమించుకుని “చూడండి ఓ నూలుకు గుమాస్తా గూడా ఎంత ముఖ్యమైన వ్యక్తి” అంటు న్నాడు.

* * *

ఆసలు సంచీని రూపురేఖావిలాసాలు అందరికీ ఆసక్తి కలిగిస్తాయి. మనిషి అంత పాతాళా గానూ-పొట్టిగానూ. పీచు తీసేవే జాటునూ(తీమే గల కొబ్బరికాయనూ, కాయ భాగాన్ని పైకి, జట్టు భాగాన్ని కిందికి వచ్చేటటువంటి నట్టుంటుంది పిల్లి గడ్డంతో వున్న అతిని ముఖాళ్యంతి! ఇక అతి. మీసం మూతితో ఏమైనా సంబంధం లేనట్లు పెగిలి వుంటుంది! గజజిజగా వుంగరాలు తిరిగి రెండు మూడు పిమ్మికిలు ఒక దానితో నోకటి సంబంధం లేకుండా కాపురాలు చేసుకోవచ్చు ననిపిస్తుంది సంచీని (కాపు).

సంచీనికి వున్న మూడు చొక్కాలోనూ అనుకులు లేనది ఒక్కటిలేదు. “ఒకప్పుడు ఖాకీ యూనిఫారం ధరించిన యీ తనువు యీవాడు అతుకుల చొక్కా ధరిస్తాంది. ఓడలూ, బహూ సామెత వాచివయంలో యధార్థం మూర్తిగాయా!” అన్నాడో పారి సంచీని.

రెండవ ప్రపంచ సంగ్రామంలో నైనికుడుగా పనిచేసి, విడతాలెన్నో చూచి అనుభవం గడించిన వ్యక్తిని పునః, ఆగాలో రెండువందల యాభై మంది అంగ్లేయులచేత తాను పెరెడ్డి చేయమంటే, ఆంగ్ల సైనికాధికారులు తనకే క్షమాపణలు చూచి విడుదలయి నిల్చున్న చెఖిరి వద్ద, రంగూన్ లో తన ప్రేమించి విఫలమనో కథయై, ఆత్మహత్యోద్యమసమరాలైన ఓ ఆంగ్ల యువతని తాను రక్షించి ఆమెకు రక్షణ పుగించిన వైశం-యిత్యగు న్ని సంచీని సైనిక జీవితంలో మాయని మధురాను ధూతులు.

ఆయా విషయాలు వర్ణించేప్పుడు సంచీని లోని ఉత్సాహం, ఉద్దేశం. తన్మయత మరపురానివి. అతన్నీ నమ్మమని (కోరిక) ఎప్పుడూ బలవంతపరచు సంచీని! చక్కగా పదినిమిషా నేపేనా నిలబడ లేనంత కండ వుడ్డిగల సంచీని వీరగాధలూ, ఎవన్నో ఒక్కొక్క రగా వివాహా మూడేలే చాలన్న కక్కర్తి (ల యువతిగూడా మొదటి చూపులోనే తన వివాహవాంఛను చంపుకు నేట్లు చేయాలి అంద గాడు. సంచీనియొక్క ప్రేమకలాపాలన్నీ విన్న(కోరికలు వాటిని ఎంతగా నమ్మాలని ప్రయత్నించినా మనస్సు ఎదురు తిరగక మానదు.

విడతలలో నెలకు ఏడువందలాయాభై

రూపానుజ వేతనం సంజీవి చెప్పిన ప్రకారం పొంగుతుండేన సంజీవి, యుధానంతరం ఓ మూలలో సుమాప్తగా పనిచేయడమేలా సంభవించింది-అని ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తే సంజీవి సమాధాన మొక్కటే-“ప్రభుత్వం వాక స్వామ్యం చేసింది” అని “ఎండు కలా చేసింది?” అని ఎవరూ మళ్ళీ ప్రశ్నించరు. ఓ వేళ ప్రశ్నించినా సంజీవి జవాబివ్వకుండా నిశ్శబ్దంగా వెళ్ళిపోతాడు.

“ప్రార్థిస్తుంటే ఎక్కడి కళ్ళావకీ కను పించనేలేను,” అన్నానో సాయంత్రం సంజీవి మద్దకించి.

“మూర్తిగారూ! నిజమనుకొండి అబద్ధమనుకొండి ఇప్పుటికి రోజు ఇరవై మూడు ఆహ్వానిత లిక్కలు మింగావండి. హాస్టిల్ కింద ఇంక పగిలిపోతోంది” అన్నాడు. తల నొప్పి తో బాధపడే ఒక నాకమనిషి ఒక్కరోజే ఇరవై మూడు ఆహ్వానిత మాత్రలు మింగడం నేను పుట్టి బుడగిగిన తిర్యాగ విషడం ఇదే మొదటి వారి! ఈ విషయాన్ని నే నెలా ముగ్ధులనుకీ అందుకే గాబోలు ముందే చెప్పాను సంజీవి- అబద్ధ మనుకున్నా పరవాలేదని.

“ఏం విశేషాలు సంజీవి?” అని ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తే ఎన్నో విశేషాలు చెప్పగల సామర్థ్యమంది అతిగాడికి. మార్కెట్టులో వంకాయల వెల దగ్గరనుంచి రమ్యతాంవితమైన పరివారంతో విషయాన్ని అరించేనా “వాకు తెలియదు” అని సంజీవి ఏ నాడూ అవలేదు. పెగా, అన్ని విషయాలు తనకు తెలిసినంత తేల్చి, ఎం గా మరెవరికీ తెలియనివ్వ అహంభావంగూడా ఉంది. ప్రతి విషయానికీ, ప్రతి సంగతికీ నకి కొంచెం అతిశయోక్తి మిళియిందడం సంజీవి స్వభావం. ఉదాహరణకి-“మా ఆశిరి పిల్లాడికి ఏడాది లేను-ఎడు ఇటీలు కేటులో పెట్టిస్తే విసిరి అవతలగొట్టి, డబ్బును ఒక్కటితిక్కువై నా అల్లుడేందటాడండి” అంటాడు సంజీవి, ఏడాది పిల్లాడికి ఎడు ఇటీలు చాలకవాదం. డబ్బును ఇటీలు కావాలవడం అతని దృష్టిలో సహజమే! కాని ఆమాటచెప్పేటప్పుడు తనకి ఏడాది విద్య ఒకడు వున్నాడా, లేదా అని ఆలోచించడు సంజీవి.

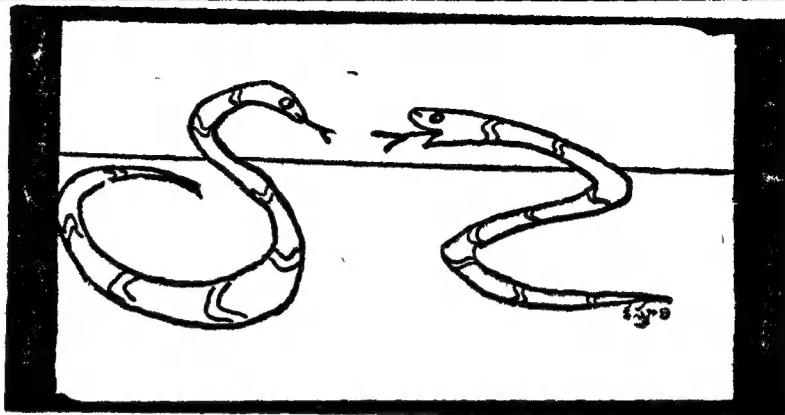
* * *

సంజీవి గురించిన ఆలోచనలు బుర్ర నలు మూలలా ఆకమించుకొంటూండే సమయంలో ఎక్కడో బస్సు కిబ్బం కనిపించింది. ఉపాధ్యాయులంతా రోడ్డు పై వెళ్ళారు. కాసేపటికి అంతా దిగులుపడిన స్థానం.

సంజీవి రా లేను! ఏమెన్నో! ఎం గుకు రా లేను? ఇంతకు మునుపే నా గా లేను. కాస్త అలస్యంగా కడపటి బస్సుకు నా వచ్చేవాడు ఈ సారి అదీ లేను!

* * *

సంజీవికి ఆ స్థివాస్తవమే లేవు. గంపెను

“ఇంకో చోటికి వెళ్ళిపోతున్నా. ఇక్కడ గాలి మొహం మొట్టేసింది” బహుమతిపొందిన కార్తూన్: కస్తూరి విక్టోరియా, మద్రాసు.

సంసారాన్ని యీ గురురాజే తలకుమించి అప్పులుచేశాడు పూరంతా. ఇంకా అతనంటే చాలామందికి సదర్శి ప్రాయం లేదు అప్పులు చెతుడంటేనూ, చేసిన అప్పులు తీర్చక పోవడంలానూ సంజీవిని మించిన నేర్పూరిత ఆ పూరి పాలిమేరులు యంతకుండా ప్రోక్కలేను. అంగుళుల నే ఆతనికి సమాజం గౌరవ సానా వ్వివ్వలేదు. కాని అతనికి ఆ ప్రాణాన్ని గౌరవం లేదు సంజీవి ఎన్నడూ చింతించలేదు.

డబ్బుయావలేని మానవుడు లేడు! కాని సంజీవి నివాసవరాన్ని చాలా తేలిగ్గా తీసుకుంటాడు. “నాకేమిటండీ కాళ్ళిగుండు యంతలో ఇండియా కూ, పాకిస్తాను కూ ఓ వేళ యుద్ధం జరగవచ్చని ఆ యుద్ధంలో చేరడానికి నేను సిద్ధంగా వుంటున్నా, నెలకు రెండు వందలాయాభై యిస్తామని నిన్నటిదినం రక్షణకాఖనుంచి ఓ వుత్తరం వచ్చింది మూర్తి గారూ!” అన్నాడు ఒక సారి సంజీవి.

వాకు ఆశ్చర్యమేసింది. “నిజమా. సంజీవి! కం గామ్యలేవన్న” అన్నాడు.

“కాని-నేను రాజే కాను. పూర్వం నెలకు ఎడువం లాయాభై యిచ్చేవాను. ఇప్పుడూ అదే గేడే గా వుంచితే వస్తాను. లేకుంటే నా కవసరం లేదు అని...” అన్నాడు సంజీవి.

ఓ వైపు వున్నాడు అప్పుల మునిగిపోతూ, పెళ్ళాం బిడ్డలకు భుక్తిగూడా కరువ పోయి బాధపడే సంజీవీనా మాట్లాడేది అనిపించింది. లేక ఏదైనా దయ్యం గియ్యం ప్రవేశించి యితనిచేత యీ విధంగా పరికిసుండా అనిగూడా అనిపించింది. నిజం తెలుసుకుందామని “నిసిరక్షణకాఖనుంచి వచ్చిన ఉత్తరం చూపు” అన్నాను. లాల్పీ రెండు జేబులూ తిడుముకుని కం గా గుగా “సారి-మరిచానండీ ఎక్కడ పెట్టానో ఏమో... వెళువది-ఒకే టైలేగమా” అంటూ లేచాడు

సంజీవి.

* * * హరికేన్ లాంటిదే నలుగున అందరూ ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు. తెలుసుపండితుడు కాస్త్రీ గారికి ఎడో ఆలోచన తట్టి నటుంది. అతని మిత్రుడు బానికి గామ్యుని దూరంగా పిల్చుకల్లి చెవులో వూదాడు.

కాస్త్రీ గారూ, బానికి గామ్యు గారూ కలిశారంటే మండేమంటకు వాయువుకు తోడవటే!

కాస్త్రీ గారు ప్రారంభించారు-“ఇంకే సంజీవిండే డబ్బు మూటలో చెక్కేకాదు! మనకు దొగుతుందా యిక! పూరంతా అపరలయితే”

బానికి గామ్యు “తం దా న తా న” అన్నాడు.

ఆలోచనలతో సరిమతిమాకున్న ప్రధానోపాధ్యాయులు వాళ్ళిమూటలు వింలేక దూరంగా వెళ్ళి కూర్చున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల కందరికీ “నిజంగా సంజీవి పరాక్రమంబోయ్య” అని పించింది.

సంజీవి పరిస్థితి ఆ ప్రాణాల్ని అలాగే వుంది. అప్పులవాళ్ళిబాధ పడకంటే అనింకా పలానునం చిరిగించడమే ప్రాణాని! నుఖం, మనస్సుకేహాయి!

డబ్బుతో పరాక్రమయాదన్న వా! అందరిహృదయాల్లోను ప్రభు పడ్డంతోనే, కాస్త్రీ మనో విషయం బయటపెట్టాడు.

“ఏమిందోయ్ ఇక మనం ఈ నెల తేల్చి లకిగూడా తిలొడ కా రిచ్చుకోవల్సిందే! వండోయ్. ముందే తేతాలు వున్నప్పుడు స్థాంతువేసే సంతకాలు చేశాం గా!” అన్నాడు.

నెలతేరం వదలుకోవాలన్న భావ: రాగానే నా ప్రక్కనే కూర్చున్న ప్రధానోపాధ్యాయ ముకుందరావు కళ్ళ

★ సంజీవకుని అంకె ★

లోని నీటికెర ఆ గ్రుడ్డి వెలుగులో నే నా క్కినవించింది. ఆ కళిలో అలనుటించే భార్యగిడ్డలు మనసులో మెదిలుంటారు గాబోలు!

కాస్త్రీగారి తొందరపాటు ఎందరి హృద

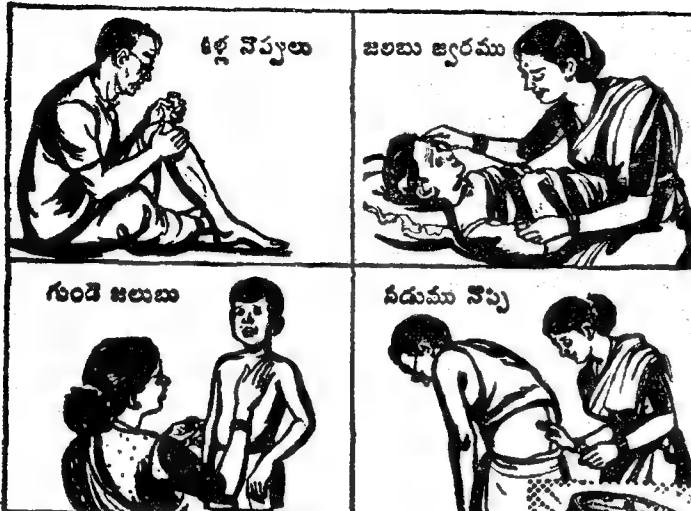
యాలను కలచివేస్తోందో. ఆయన్ని వారిద్దా మని ప్రయత్నించాను. కాని కాస్త్రీగారి ముంగు నేను చూట్టాడం అంతమంచిదిగాను కాస్త్రీగారు తనమాట నగించుకునేందుకు ఎంత నీచానికై నా పాలుపడేశ్యక్తి!

AM-477

అమృతాంజనము

నొప్పులతో కూడిన వ్యాధులు
ముద్రకముందే కుదురుతాయి

అమృతాంజనము భారమ వివారించడమే గాక భార కొరడాన్ని తొడ విడదొక్కివేసింది. ఇది రక్త సంధియాన్ని కమించేవి రక్త ప్రవాహాన్ని క్రమపరచుటకు ఉపకరించును, ప్రతిసారి దీనిని అతి కొంచెమే ఉపయోగించవలసి ఉండడంచేత ఒక ముద్ది వెలతరబది వస్తుంది.

అమృతాంజన లిమిటెడ్, హైదరాబాద్-4, కొండాపూ-1 డి 101 క్ల - 1.

సంజీవి పరారీవార్ ప్రధానోపాధ్యాయులను పూర్తిగా కలచివేసింది. వారికిగూడా సంజీవి అన్న విధాలా పరారీగాదగ్గి వ్యక్తమని పించింది. గోడలకున్న చెప్పుల చేరేవేళయి కాబోలు, అర్ధగంటలో పూర్ణో నలుగురికీ యీ విషయం తెలిసిపోయి పరామర్శ చేసేందుకు వచ్చి, ఎదుటలేని సంజీవి కెదామదా నాలుగు తిట్టి, కింది వుమిన వెళ్ళారు.

వీళ్ళంతా, అఖిరికి పరంధామయ్యగారు గూడా, సంజీవి వెబ్బుతో మాయమైనాడని ధ్రువపరిచేందుకు వాయిస నెలలో జరిగిన ఒక సంఘటన అందరి హృదయ ఫలకాల మీదనుంచి యింకా చెరిగిపోలేదు.

ఇలాగే వాయిస నెలగూడా చిత్రాపూర్వం చెక్కుచూర్చేందుకు వెళ్ళిన సంజీవి సాయం త్రం మొదటి బస్సులోనూ, రెండో బస్సులోనూ తిరిగి రాలేదు. అలవాటు ప్రకారం కామక్కుర్చున్న ఉపాధ్యాయులు అఖిరి బస్సు వచ్చేవరకూ బస్సుస్టాండువద్దనే ఆగిపోయారు.

బస్సు రావంతోనే చుట్టూ మూగిన ఉపాధ్యాయులు వెబ్బు సంజీవి దిగిన సంత విని చూటంతోనే అంతసేపు వారి నిరీక్షణ వ్యర్థం కోలేదుగాదా అని భావించారు. “ఇంతాలస్యమేం సంతపీ” అని ప్రధానోపాధ్యాయులు ప్రశ్నించినా, గానుకు చుట్టినీళ్ళు గొంతులో పోసుకోలేక మూలాడలేదు.

“ఎంతేను సార్, ఈజా నేను జైలు కళ్ళాలిసింది” అన్నాడు తాటిగా సంతపి.

కొరిణంకోసం అందరూ ఆరేనిజై పే చూస్తున్నారు. మరోగాను మంచి నీళ్ళు తెచ్చున్నాడు బంట్రోతుని. అంతిమమో చెప్పలేదు. ఆ రాత్రిసమయాన గ్రుడ్డి వెలుగులో సంజీవి జైలు కళ్ళాలిసిన రెండుతేల ఎలా సంభవించిందో అలాంటి అపవదలించి ఎలా జైలుపడగలిగాడో, తెలుసుకోవాలన్న ఉత్సాహ ప్రతివ్యక్తికి అతికొన్నింటి పోయింది. బంట్రోతు మంచినీళ్ళు నేత దానికి, తెచ్చిననీళ్ళు తాను పుచ్చుకో దానికి, ఆపైన త్రోగదానికి పట్టే ప్రతి నెకందూ ఉత్సాహం రెడంపుచేసున్నాయి.

“ఒరి వీడితిస్సదియ్యో! దంపేస్తున్నావే, వెనక నన్నెన్నతో” అనిపించిందినాను.

మళ్ళీ హెడ్ మాస్టరుగారి అడిగారు: “నిమిటికొరణం సంతపీ?”

“వెబ్బుతీసుకుని, రెక్క చూచుకుని సంచీలో వేసుకున్నాను. కిట్టుకున్న భోవతి కొంకు పూడింది. దాన్ని సరిచేసుకుందా మని ఎదుట న్నూలుమీద సంచిపెట్టి కిందికి అలావం గేను సార్...అంతే! రిలైవ్ కాలే నరికి సంచీలేదు. అంతా ఒక ఒక్క నెకండు...వెనక్కి చూచాను. ఇద్దరు

(61-వ పేజీ చూడండి)

మనసుల సంగమము

త్రిమయిక రాధా, నీ ఉత్తరం అందింది. నేను చాలా మారిపోయాననీ ఇన్నాళ్ళకీ నా కౌతూహలం పచ్చగా ఉండడం చూసి ముచ్చటపడననీ రాకావు. చాలాసంతోషం. ఏళ్ళకొద్దీ ఒకేవిధంగా పెరిగడానికి అలవాటయిన శరీరమా, ఒకేవిధంగా ఆలోచించడానికి అలవాటయిన మనస్సు మారడం చాలా...చాలా కష్టం. కానీ మరిగ నా మనస్సుకి వెనుక ఒక మహత్తర కృత్తి ఉంది. ఆ కృత్తి నా మనసులో పటం కట్టి వామకున్న గాథ. వింటావా?

నేను చాలా బద్ధక స్థురాలైననీ, అటు వస్తువు ఇటు పెట్టలేనంత సుకుమారిననీ చువుకున్న నా జీవితం తెలియజేదాననీ నిజమే. ఇచ్చ గూఢాయలలో గచ్చికాయ లాదుకునే నమ్మకే నే నొక్కరినే సర్వస్వం. నోటు అంటించినా రెట్టా కౌల్పు కొనే భర్తకి నే నొక్కరినే ప్రపంచం. సహజమే నా బద్ధకం నేర్పరి విహారం చెక్కుచెంలా అభ్యంతరం పెట్టండి? కంటికి చెప్పకీ, నీళ్ళు కావడానికి, పిల్లల్ని ఆడించడానికి, అన్నిటికీ పనిమనుషులున్నారు. పుస్తకంతో పాటువున్న ముస్తకం నాదికాదనీ నీకు తెలుసు. నా కంకణం తోసుంది? నా మనసులోని గుఱ్ఱం వేసే గంతులకి అంతం లేకపోయింది. విపరీతమైన విసుగు, చెప్పలేని గిరాకు, అతిసీరసంగా ఉన్నాననే భావం, ఏ గడియకు ప్రాణం పోతుందో అనే భయం ఈ చిత్రిమైన మన సత్వంతో ఇది అని చెప్పకొలేని మనో వ్యాధిని బాధపడిపోయాను. ఆయన పడ్డ ఆదురా నా కోరికని పెంచింది. ఆశీసు వదిలి ఆరునా, నోరొగని నా పిల్లలూ నా సుందం వదిలేన గుక్కారు. ఊళ్ళోఉన్న దానిని నరూ మాయంటూనే ఉండేవాడు. కానీ సగ్రామీలుగనీ, సెలెస్ట్రాళుకీ, ఎక్కువకీ అతీతమయిన నా జబ్బుని ఎవరు పోల్చగలగ? ఎలా కుదర్చగలగ? ఆయన ఎన్ని తోల్పునో చూపించి ఎన్ని వేలో కిక్కు పెట్టెను ఎవరూ ఏంలేకు పొమ్మన్నాను. అఖిరికి బెజవాడలో బిర్రాజాగారిని, గొప్ప వైద్యుని పెగులే-వరే ప్రైవేటు వాస్తవం నకుపుతున్నాడు-అక్కడికి తీసుకెళ్ళాను. ఒక రూంలో నన్ను ఉంచాడు.

నా పక్క రూంలో గుండె జబ్బు

వేషెంటు ఒకామె ఉండేది. మా రెండు గదులకీ పెద్ద కిటికీ అడ్డం. ఆ కిటికీకి సరి పోయే ఎత్తులో నా ముదం ఉండే. ఒక నాజా ఆవిష్కరణకి ఒకపాతికళ్ళ అబ్బాయి వచ్చాడు. అంతి పెద్దవాడు ఏడుస్తూంటే నా మనస్సు సహజంగా అటు ఆకర్షింపబడింది.

‘వా, ఊగుకో...ఏమిటది? ఇప్పుడు నా కి మొగ్గింది తిమ్మదూ...ఊగుకో మంటే...నాకోసం బెంగెట్టుకున్నా నా బాబూ...ఇలారా...దగ్గంగా కూచో...అయ్యో... ఇలా చిక్కిపోయావేంరా?’
‘నువ్వు మనిషివా దేవతవా? నువ్వు మా కలా దక్కతావు అక్కయ్యా!’
‘ఊగుకోమంటే, నీకేం ముకుందా లేదా? ఇప్పుడు నాకేమొచ్చింది?’
‘అవును, నీకొచ్చింది? నువ్వు కూలాపాగానే ఉన్నావు మహాశంతు మూడొందల

అవసరాల రామకృష్ణారావు

వరకు బడ్డే పెదగు ఉంటుంది. వారానికి ఒక హార్ ఎలాక వమాఉంటుంది. చిల్ల పటను. సరిగ్గా ఎల్లకలా పడుకోలేవు నీకే మొచ్చింది? ఏమీ రాలేకు?...నీ కంటికి నేనే చిక్కిపోయినట్లు కనిపిస్తున్నాను. ఇంతి బాలో ఎదుటివారికించి ఆలోచిస్తావే! ఇలాంటిదాననీ ఇలాంటిదాననీ మా కంకుకు దక్కతావు అక్కయ్యా!’
‘ఏంరా తిమ్మదూ ఇండుకేనా నవ్వుచ్చింది? ఇకనా ఈ స్థితిలో నువ్వు నాకు చెప్పే ధైర్యం?’
‘లేకక్కయ్యా లేకు...ఒక సంవత్సరం మొచ్చినా ఒక గుఱమొచ్చినా భరించలేని ర మాన్య మానవుణ్ణి. ఏదో అనేకాను...అది ఎర...వీరంజాగారు మల్లీ చూశారా? ఏమన్నారక్కయ్యా?’
‘తగ్గిపోతుందిన్నా గ బాబూ...దానికేం గాని నాన్న దగ్గ ఎలా ఉంది? కాస్త తగ్గందా?’
‘మాకేం? మీం అందరం వాయిగా ఉన్నాం. ముంగు నీ మాట చెప్ప ఈమధ్య మళ్ళీ బడ్డే పెదగు నోట్ చేశారా?’
‘నేనీ గ్రా కొంచెం తగ్గింపట్టు ఎండు కంతి వెర్రితిపోనావు బాబూ ఇంతంత

పెదజబ్బులు వచ్చింతర్వాత ఒక్కమాదిగా తగ్గిపోతాయా? నెమ్మది నెమ్మదిగా తగ్గిపోంది. ఇదివరకువచ్చిన ఎలాకంటే కాస్త తక్కువగానే వచ్చిందనీ మన వాళ్ళతో చెప్ప. సరేగాని చూడూ... ఈ పక్కనే నీళ్ళుపోసేమనిషి ఉంటాడు. నీళ్ళు పెట్టించుకుని పోనుకో...చెళ్ళు... హాల్లో ఘోం చేసి రా...యీ ఎగుగు గుండాఉన్న హాల్లుకాగు. బస్సుసాండు దగ్గర హాల్లుకి చెళ్ళు అక్కడ బాగుంటుంది. మీ బావ చెప్పేను.’

‘అన్నట్లు ఆ మాటే మంచిపాయాను, బావేడి అక్కయ్యా!’
‘ఆరునా వచ్చేవేళియింది.....మాడు తిమ్మదూ ఒక్కమాట...ఆరునతోమంగులు ఊసేం ఎత్తు...రాత్రి పగలూ ఒక్కలా చాకిరీ చేస్తున్నాను. అసలే అర్థకంమనిషి. పూచిక పులలా అయిపోయాను. ఒక టేబుల్... త్రోవూమని మీ అందరితో చేయించుకుంటున్నాను. మీ బావకి కాస్త ధైర్యం చెప్ప బాబూ!’

‘అక్కయ్యా, ఒక్కమాట అవగనా?’
‘అడుగు తిమ్మదూ వానికెం?’
‘బావ యింకానిన్ను సాదించడం మాటలేదా?’

‘ఎవరి చాద సంత వాళ్ళది. కాస్త గటిగా మాట్లాడమే సాధింపు అనుకుంటే మనం ఎలా బెత్తలం తిమ్మదూ...నాన్నయినా ఆయనయినా అభిప్రాయభేదాలు వస్తే నా మీద అభిమానంచేలే కదలా!’

‘నీ కిక్కడ ఏంకోసాండే అక్కయ్యా? తోచదాని కేమంది? సరిగ్గా కిటికీదగ్గర కూచుంటాను. ఈ కాంపౌండులోనే యాడే సెన్సరీకి నీళ్ళుతెచ్చేవాడి గుడిగు ఉండి వాడికి మూడు మేకలూ నాలుగు కోగూ ఉన్నాయి. వాటితో ఎప్పుడూ నగ్నంగా ఉండే నాలుగళ్ళు నలపిల్ల, వాడి కూతురనగుంటాను. వాటిని తోలుతూ ఆడుకుంటు ఉంటుంది. ఈ కిటికీలోంచి వాళ్ళనిచూస్తు కాలక్షేపం చేస్తాను. నాకళ్ళి యింకే రంగుల్ని పోలేవప్పి పోలేదు. పువ్వులూ, నీలం ఆకాశమూ నాకిక్కణ్ణం. నీలగా కనిపిస్తాయి... నా కేం లో తిమ్మదూ అలాదుఖపకు బాబూ.....

(62-వ పేజీ చూడండి)

బాపిరాజు చిత్రపటావిష్కరణ

“నాకు బాపిరాజులంటే ఎందుకో ఇష్టం. బహుశః పేరులోగల పోలికలే దీనికి కారణమేమో?” ఈ వాక్యాలు, ఈ వాక్యాలవంటి వాక్యాలు, ఆకాశవాణి మదరాసు కేంద్రం నుండి పది పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం వివరంగా వచ్చాయి.

ఈ వాక్యాలు 1. శ్రీ. అశ్వని బాపిరాజుని, కాని కలం ఆయనది కాదు. ‘కారణాంతరాలవల్ల’ శ్రీ బాపిరాజు రారేకపాడవలసి అయిన ‘ప్రసంగవ్యాసాన్ని’ ఆకాశవాణి ఉద్యోగి ఒకరు చదివారు. బాపిరాజుగారు బ్రతికుండగా ఆయన్ను చూడలేకపోయినా, ఆయన కంఠం విని ఉహించుకొనే అనకాకం నాకొ విధం గా జారిపోయింది. ‘ఆయన గేయాలన్నాయి కదా? నవలలున్నాయికదా? ఆయన గీసిన బొమ్మలున్నాయికదా?’ అంటారు మీరు. నిజమే! కాని ఆయన కలం పట్టుకున్న తీరు, ఆయన రంగుల నిరామిడిలో సీరారంగు, ఆయన పొడైన పాటల నేనుక ఉచ్చాస్యనిశ్వాసాల వేడిమి-ఇవి కొలవాలనుంటుంది నాకు.

ఇది తప్పేయేమో బహుశః? కాని శ్రీ కృష్ణశాస్త్రి సమయానికి జ్ఞాపకం చేసినట్లు, హోమరీ క్రితిపన్ను పుడు ముప్పైతొమ్మిది వచ్చిన ఆరు నగరాలు, అతడు చనిపోయిన తర్వాత ‘అతడు మానాడు’, అంటే ‘మానాడు’ అన్నాయట. బహుశః కలం విడిచిన నిరాకం, కలం కురికకు కారణమైన హృదయస్పందన ఎక్కువేమో? ఏమో!

బాపిరాజుగారు హృదయ బాధలలో ‘మిజాన్’ తెలుగు దినపత్రిక సంపాదకులుగా ఉండేవారు. ఆ కాలంలో వారు వాంఛితుడైన ‘బాబా’ ఘాట్లో ఉండేవారట. బహుశః అక్కడేవున్న వేమనాంధ్ర భాషానిలయం మెక్కి వచ్చి లోపల కూచోనేవారేమో? అక్కడ పత్రికలు, పుస్తకాలు చదివేవారేమో? వేమనాంధ్ర భాషానిలయంలో ఆయన చిత్రపటం అవిష్కరించబడింది గతవారం. కొనస పథావలీ శ్రీ కాశీవరరావు చేశారు అవిష్కరణ.

ఈ అవిష్కరణ సభకు శ్రీ నేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి అధ్యక్షత వహించారు. సింగరాజు లింగమూర్తి, ఉన్నత రాజగోపాల కృష్ణయ్య, కురుగంటి సీతారామయ్య (పద్మ) కుటుంబ ప్రసంగించారు. అందరు బాపిరాజును తమ స్నేహితుడుగా, స్నేహపాత్రుడుగా, ప్రభువు, బంధువుగా పేర్కొన్నారు. ఆయన విశేషించి సంఘటనలు కొన్ని పేర్కొన్నారు.

కనపపది కన్నీటితో చిత్రపటాన్ని తదివారు.

బామా వీరూ, సభలోనూ, బహుటా, చెప్పిన, చెప్పకొన్న సంఘటనలన్నీ కూర్చుకున్నాను: నామంగు బాపిరాజు రూపం సాక్షాత్కరించింది. దీనికి పది పదిహేను సంవత్సరాలముందు విన్న ఆకాశవాణి ఉద్యోగి కంఠం జోడించుకున్నాను.

ఒకసారి శ్రీ బాపిరాజు ‘మిజాన్’ పత్రికా కార్యాలయం నుంచి వస్తూంటే, ఒక సభ్యుడు కనపడి విశేషాలు మునుపటి ఉదయం పత్రికలో ప్రచురితం అయ్యేటట్లు చూడమని బ్రతిమాలుకున్నారు. ఆయన, ఇంటికి వెళ్ళి, వివరాలు తెలిపానంటే తెలిపారట. మిజాన్ పత్రిక నాలుగుపుటల్లో రెండు, మూడుపుటలు సాయంత్రం ఒకటవ, నాలుగుపుటలు ఉదయం ముదిరితాయేమో! రాత్రి పనిచేసిన సహాయ సంపాదకుడు మధ్యపుటలో చోటుంటే ఈ వార్తను అక్కడ ముద్రింపించేశారట. ఉదయం సమాజంగా ఒకటవ, నాలుగుపుటలను వెదికిన

బాపిరాజు, వారానివరాలు కనపడక ఉన్న లయ్యారు. పగలు పనిలోకి వచ్చిన సహాయ సంపాదకుణ్ణి పిలిచి, ‘ఫలానా వాడు ఈ విధంగా నామాట వ్యతిరేకించాడు. నవ్వేనా వెయ్యి’ అన్నారు.

ఆ ఉద్యోగి వార్త రాసివ్వడం, రాత్రి వచ్చిన ఉద్యోగి ఆ వార్తను తీసివేయడం జరిగింది. మర్నాటి ఉదయం బాపిరాజుగారు మంజీపడి, ‘నువ్వుకూడా నామాట వ్యతిరేకమన్నావా?’ అన్నారు, పగలు పనిచేసి ఉద్యోగిని చూసి. అతడు తాను రాసి ఇచ్చానని, రాత్రి వచ్చిన సహాయ సంపాదకుడు తీసేశాడని చెప్పారు. వెంటనే ఆయన కోపంగా ఒక ఉత్తరం రాత్రి వచ్చే ఆయన పేర్లవాని, బల్ల వీధిపై వేసి వేళిపోయాడు. ఇంటికి వెళ్ళేదారిలో ఈ రంధ్రానికి కాంతులు. ఆసభ నిర్వహించిన పెల్లు-కనపడి, శాంతి సంతోషంబు చేస్తూ ప్రచురించినందుకు బాపిరాజుగారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకున్నారు.

తన పాఠపాట (గహించిన శ్రీ బాపిరాజు వ్యావయం ఆ పేదవానిరిమింది. ఇంటికి వెళ్ళగానే, ఆ ఉత్తరం ఆ బల్లపైనుంచి తీసివేయమని, ఎట్టిపరిస్థితులలోనూ అవివయం ఆ సహాయసంపాదకునికి తెలియనీ కద్దని, తెలిసే అతిగాడు బాధపడతాడని, ఉద్రిక్తం, కంపించిపోతాన్న కంకం తో తెలిపానంటే చెప్పారట. ఈ సంగతి అతిగాని తెలిసింది-తర్వాత! అతడే చెప్పాడు ఈ ఉదంతం. అంతటి తేలికాయనుట ఆయనది.

తేలికాయమే మరి. కాని - అసహాయాద్యమదినాలో మామగారు తనాస్తిగా ఉన్న చోటి కలుగితి పాడకుండా చేసి కార్యక్రమంలో పాల్గొని, తాను పోలీసులను ఎదిర్చి, మామగారి ఉద్యోగానికి దాదాపు ముప్పైతొమ్మిది వ్యక్తి. బందరు జాతీయ కళాశాల ప్రధానాచార్యులుగా ఉన్న పుడు జాతీయ ముస్లిం నాయకుడు ఒకడు తిన్న రిసరి ఎత్తిదానికి పనివారు నిరాకరిస్తే, తానే ఎత్తివచ్చిన మనిషి. ఇంట్లో అవసరమైన కార్యాలికి నిర్ణయపడి అప్పుగా సంపాదించుకున్న ఇరవైవిగు రూపాయలతో - దారిలో కళ్ళకు మూడానికి మచ్చుటగా ఉన్న నలుపులు కోనేసి, నవ్వుతూన్న వ్యావయం తో ఇంటికి చేరిన కళావ్యాసయ్యుడు.

మానవుడు-“బాపిరాజు”కి పర్యాయపదం “మానవుడు.”

రాజధాని కబుర్లు

దిండుకున్న ఇరవైవిగు రూపాయలతో - దారిలో కళ్ళకు మూడానికి మచ్చుటగా ఉన్న నలుపులు కోనేసి, నవ్వుతూన్న వ్యావయం తో ఇంటికి చేరిన కళావ్యాసయ్యుడు.

మానవుడు-“బాపిరాజు”కి పర్యాయపదం “మానవుడు.”

* * *

గంగాధరశాస్త్రి మృతి

1954 జనవరి 17-వ తేదీ రాత్రి బందరునుంచి వచ్చిన ఒక నాటక బృందం ఉస్మానియా స్త్రీ కళాశాల దర్బార్ హాల్లో ఒక నాటకం ప్రదర్శించింది. పాత్రలన్నీ స్త్రీలే ధరించారు. నాటకం ప్రారంభించిన తరువాత, రంగస్థలం మీదకి కొద్దిసేపట్లో

రాజధాని కబుర్లు

పోవలసిన ఒక పురుష వ్యక్తి ధారణికి ఒక ఫ్రతం, ఒక ఉత్తరీయం అవసరం అని దానియి.

అవి బృంహం తెచ్చుకున్న నాటక సామగ్రిలో లేకపోలేదు కాని, ఆ సమయానికి ఆక్రమణ లేవు. ఇటువంటి సంఘటనలు నాటకీయుల జీవితాల్లో జరుగుతూనే ఉంటాయని కదా? నిర్వాహకులు తెరమధనన ఉండి, ప్రేక్షకాలోకంవైపు తేరిపార చూశారు. ముందు వరసలో నిశ్శబ్దంగా నాటకం చూస్తున్న ఒక ముసలాయన భుజంబాద ఉత్తరీయం వుండ; చేతిలో గొడుగు వుంది. అవి రెండూ అతి నిశ్శబ్దంగా అనతికాలంలోనే రంగస్థలం మీద ప్రవేశించాయి.

నాటకం ముగిసిన తర్వాత ప్రేక్షకులందరూ వెళ్ళిపోయారు. పరస్పరాభిసందన (కింగ్ లిట్ విమర్శన) కార్యక్రమంలో ముగిసి తేలుతున్నారని నటి 'నటులు'. ముసలాయన అక్కడకు వచ్చి నిలబడ్డారు. ఎవరో తెచ్చి, ఆయన వస్తువులు ఆయనకు అందిచ్చారు.

ఆయన ఆయిదారు సంవత్సరాల నుండి హైదరాబాదులో కనిపిస్తూనే ఉన్నాడు. ఆంధ్ర యువతీ మంపరివద్ద. నారాయణ గూడలో, హిమాయత్ నగర్ ప్రాంతంలో ఇంకా ఆక్రమణ, ఇక్కడ. ఆయన పల్లెటూరి నుంచి కొంతగా పట్నానికి వచ్చిన వాడు కాదు; కానీ అలా ఎదురున్న వాళ్ళకి కూడా కనపడడం మానలేదు. ఓగ్గుకీ, అంతు లేని ఓర్పుకీ చిహ్నం ఆయన. ఎంతో ఎక్కువని ఎంతో కొంతంలో అదుముకొని, అదుముకొన్నట్టు కనపడని కృత్రిమతన.

ఆయన రాజధానిలో కాని, మరెక్కడా కాని ఇక కనపడరు. ఆయన శ్రీ సునర గంగాధరశాస్త్రి. అంటే—'ఆయన గంగాధరశాస్త్రి అంటే?' అవకాశం జనం. రెండువారాలక్రింది ఆయన చనిపోయారు.

సంగీత విద్వాంసుల కుటుంబంలో జన్మించాడు. తమంతి తాము సంగీతం అభ్యసించి అభినివేశం కలదని నిరూపించుకున్న తర్వాత తిండిగారి వద్ద వీణ నభ్యసించారు. సుప్రసిద్ధ విద్వాంసులు శ్రీ పాశీవరావువద్ద తీసుకున్న ప్లాటుతో, ంహస్యంగా ఎవరికీ తెలియకుండా వెళ్ళి, బందగ నక్కలతోట దాటి వెడితే వచ్చే బహిరంగ ప్రదేశాలలో అభ్యాసం చేశారు. కచ్చేరీలు చేసి దాక్షిణ్యాల అభిసందనలు పొందారు. పెద్దరికంలో వైద్యుల సలహాపై ఈ విద్యను భగవద్భక్తితం చేసి, తిరిగి వీణను చేపట్టారు. పండు ముసలి తనంలో ప్రాణాలు విడిచారు ఈ నెల.

గతవారం శ్రీ కృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషా నిలయంలో సంతోష సభ జరిగింది. శ్రీ మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రి అధ్యక్షత వహించారు. పర్యటనేని మీయ్య చౌదరి,

కుసర్ల నాగేశ్వరశాస్త్రి ప్రభువులు నీవాళు లర్పించారు కీ రీతేమనిక. ఆయన శిష్యుర్రాండ్లు, మనముడు, మనమరాలు ఆయన నేర్పిన విద్యను సదస్యుల ముందు ప్రదర్శించారు.

ఎవడు సత్యాన్వేషి ?

ఆకాశవాణి హైదరాబాదు కేంద్ర ప్రయోక్తల నాటక నిర్వహణాశక్తి నానాటికి ఉత్తమస్థాయికి చేరుకుంటోంది. ఇది గమనించి అభినందించి తగిన విషయం. కాని ప్రాత్రధారుల ఎన్నికలోను, ప్రాత్రధారుల నటనా కౌశలంలోను శక్తి ఉమగు తూన్నట్టు కనపడుతుంది. ఇది విచారకరమైన విషయం.

శ్రీ అడవా రామకృష్ణరావు రచించిన "సత్యాన్వేషి" అనే పెద్ద నాటకం గతవారం ఈ కేంద్రం నుంచి ప్రసారమై, ఇతర కేంద్రాల నుంచి పునఃప్రసారం చేయబడింది. అది సాక్రటిస్ కథ. సాక్రటిస్ ను వంటి వేదాంతి కథను నాటకానికి ఇతివృత్తంగా స్వీకరించి రచించడం సామాన్యం కాదు. ఒక గంట చక్కని నాటకాన్ని రచించి ఇచ్చారు శ్రీ అడవా. వారిని ముఖ్యంగా అభినందించాలి.

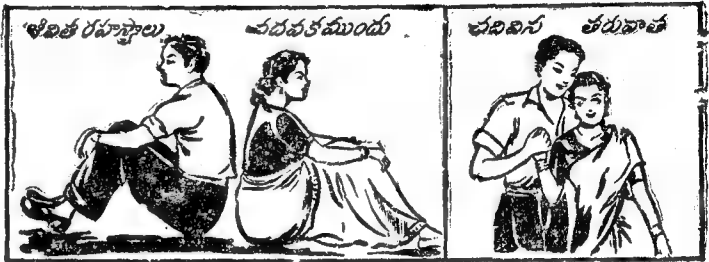
ఈ రచనకు చక్కని రూపం కల్పించాని ప్రయోక్తలు కొంతమంది ప్రేమ ప్రయత్నం చేసినట్టు కనిపిస్తోంది. 'కొంతవరకు' అందానికి కారణం ఉంది.

నాటకం 'ఎవరు సత్యాన్వేషి?' అన్న ప్రశ్నతో ప్రారంభం అవుతుంది. అతడు సాక్రటిస్. ఎగుట వెనువెంటనే తనకు దొరికిన సమాధానాలతో తృప్తి చెందక, ప్రశ్నలను సమాప్తుల వృద్ధులలోకి చొచ్చుకు పోయేట్టు చేసిన తత్వవేత్త. అతడు అహంకారి కాదు. తన వాక్యాలలోని పదాల నాగ్నకీ, తన కంఠంలోని మాధుర్యానికి మురిసిపోయే శుభన్యాసకుడు. అతడు సత్యాన్వేషి. అంటే విజంగా, నిశ్చయంగా సత్యాన్వేషి.

ఈ సత్యాన్వేషి, ఆకాశవాణి సౌజన్యం వల, తనవాణిని విశ్వంవాదూ అంగీకరించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాడు. ఈ సత్యాన్వేషి తాను మహానటుని గర్వం. ఎన్నటివాణ్ని వాదనలో ఇతే పుకెంచిన వరుగులనని గర్వం. నాలుగో తరగతి హిందీ సినిమాలో విలన్ పాత్రధారిలాగ మునిముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటాడు. షేక్స్పియర్ 'హారియస్ పీజర్' సరిగా అర్థం చేసుకోని ఏంటనీ పాత్రధారిలా నటిస్తాడు. దానితోడు ఇరవై ఏడు సంవత్సరమునకు కంఠం.

శ్రీ పాలనమ్మ విశ్వసాధం మధుర మైన సంగీతంతో ప్రారంభమైన నాటకం, 'ఎవరు సత్యాన్వేషి?' అంటే సాక్రటిస్ అంటూ పాఠికలతో అంతం జౌతుంది. సాక్రటిస్ కిలాన్ని, అతని భార్య కిలాన్ని చక్కగా రూపొందించారు రచయిత. చక్కగా ప్రతివ్వసులతో ప్రారంభమైంది నాటకం. చేబో పాత్రధారి కంఠాన్ని సాక్రటిస్ కే చక్కగా రాణించేది నాటకం. కాని ప్రయోజనంకో గోడలు, గోడలు, గోడలు మనసులకు గోడలు.

చదివి సుఖపడండి

దాంపత్య జీవితంలో బహిమనాయి, నాశిమయ్యేనారి సుద్ధగించుకు ప్రముఖ డాక్టర్లు కనుగొన్న కొన్ని అమూల్య రహస్యాలు "జీవిత రహస్యాలు" పుస్తకంలో ఉన్నాయి. ఇంకా అంగులో ఒకవంతు గాతువుకు 80 వంతుల రక్తం నష్టమవుతుందేదీ అబద్ధమని ఎలా నిరూపించారు, వీజాల వదులుకల్ల ఫలితాలు, వాటిలో నొప్పులువల్ల, బుడ్ల గరిబీజాలు, సుఖవ్యాధులు రాకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసుకోవడానికి కనుగొన్న మార్గాలు, కుటుంబ నియంత్రణ మార్గాలు, యింకా మిశ్రవీతంలో ఐంటి సే తెలుసుకోవలసిన అన్ని సంగతులు, "జీవిత రహస్యాలు" అనే ఈ తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. వెల రు. 8-50. పోస్టు ఖర్చు ఉచితం. ఇవి క్రిందితోటే దొరుకును. దేశీయ ప్రచురణలు, అశోకనగరు, ఏలూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ వాస్తవీ. వి. పోస్టుద్వారామీదూ పంపబడును.

పత్రికలపై ప్రధాని కినుక!

స్వదేశంపట్ల తమ కనీసధర్మం గుర్తెరిగి పత్రికలు కొన్ని విమర్శలు చేస్తాయి. ప్రభుత్వ విధానాలపైగాని, కరిపాలనలోని లోటుపాట్లపైగాని ఆరోగ్యకరమైన విమర్శ జరుపవంతవరకు అవి వుండి ప్రయోజనం లేదు. నిన్న మొన్నటిదాకా పత్రికాపుత్రికలు ప్రధాని అభిమానాన్ని చూరగొన్నాయి. కాని యీనాడు ఆయనకు పత్రికా విమర్శలు బాధాకరంగా ఉంటున్నాయి. అయితే ఈ విమర్శలు నహేతుకమైనవి అవునా కాదా?

గడచినవారం ఢిల్లీలో నిర్వహించిన పాతాళ భరణం కనిపించింది. క్రిలక ప్రధానమంత్రి క్రి బందారనాయక దాడులవాత్మకు ఢిల్లీ విశాఖలో మునిగిపోయింది. ఇది ఎక్కడి సంప్రదాయమో ఈ కిరాతకం బర్మాలో సంక్రిమించి నంతటిని హత్యచేసింది. పాకిస్తాన్ లో రియాఖత అరిఖానను పట్టుకొని పట్టుకున్నది.

క్రి బందారనాయక ఘోరహత్యకు చికిత్స లేన ప్రధానమంత్రి క్రి నెహ్రూ చిందీ పురలో ఇలా అన్నారు. 'హింసాత్మక క్రమలు, విధానాలు, పరిభ్రావలు, తెలివితేటలు మరీ మితిమీరిపోతున్నాయి. మన దేశంలో పిటివ్యాపిని అరికట్టాలి. ఈ మాటలతో అంతా ఏకీభవించితిమి కాదు. ఇండియాలో హింసాత్మకమైన మరీ ఇటీవల అర్బరవిగోళం చేస్తున్నాయి. రెలుపెట్టె తెరుచి పాపానికి మొక్కు నీమధ్య ఢిల్లీ సమీపంలోని గాజీపూర్ లో రైల్వే ప్రయాణికులను నయనతని రివాల్వర్ తో కాల్చడం అంతా నిగినదే. మరో స్త్రీని నడుమన్న రైల్వే లోంచి క్రిందకు నెట్టి వేయడం కూడా జరిగింది. ఇటు హింస ఇలా పెలు పెరిగిపోతుంటే యోజ్యపునంది 'అహింస' కే రిట అత్యంతం సాధ్యమేరేగి పోతున్నది. 'నిరంశనత' అంటే ఇందుకోక ఉదాహరణ. రాజ్యాంగ ప్రతిపక్ష పక్షాలలో శక్తిమంతులైన తత్వవేత్తల ప్రజాస్వామ్యం నిరంకుశపాలన కోసం, తత్ఫలితంగా ఈ అరాచకాలన్నీ కడమూ సహజం.

కమ్యూనిస్టులను కూర్చు ఉండి ఘోర లో ప్రధానమంత్రి అన్న మాటలు దేశం మొత్తం అంతా హరించారు. అయితే ఒక్క యాదాని గటిగా తీసుకోలేదు. కాదావుతప్పించున్న తేలేదు. చిందీపురలో ఆయన ప్రిమాటలను బట్టి, దేశంలో కమ్యూనిస్టుల బహిష్కరింపబడుతుందనుకోవడం రిభాటు. ఇలా కొందరు అనుకోకానికి ఉడు నెలలుగా పార్లమెంటులోనూ, బయట కూడా ప్రధానమంత్రి చేస్తున్న ప్రకటనలే

కారణం. పశ్చిమ బెంగాల్ కాసన పథలో చెప్పులు విసిరిన కమ్యూనిస్టు సభ్యులు ఇంత వరకు తీమాపణ కొరకొనక పోవడం ప్రధాని ప్రహసించాడు. ఒక్క తీమాపణతో పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యం కుదలుబడుతుందన్నమాట!

* * * పబ్లిక్, ప్రయివేటు రంగాలను మరించి ప్రధానమంత్రి క్రి నెహ్రూ ఇటీవల వార్తాపత్రికలు పిటిని శురించి చేసిన వ్యాఖ్యానాలను ఖండించారు ఈ సందర్భంలోనే ఆయన వార్తాపత్రికల పరిశ్రమకూడా ప్రయివేటురంగంలోనిదేనని ప్రకటించారు. రక్షణబలాల నిర్వహణ, రైల్వేకాం ఇటు కంటివిపోను పబ్లిక్ రంగంలో తిరిగి మ్యాకాఖలన్నీ ప్రయివేటురంగంలోని పారిశ్రామిక

కు చేతనే నిర్వహింపబడుతున్నాయి ప్రయివేటువ్యక్తుల యాజమాన్యం పరోక్షంగానే అయినా పబ్లిక్ రంగంలో ఎంతోవుంది. జాతీయంచేయడానికి ముందు రిజర్వబ్యాంకు సులహా సంఘం లోవున్న విడుదలైన రెక్టర్లకు బదులు మరో విడుదలైన వేయడం ఇంతవరకు ప్రధానమంత్రికి సార్ధంగం కాలేదు. పాతనాకే ఇంకా వదిలైపోయి ఉన్నాయి. జాతీయంచేయబడి చిరకాలమైన ఎయిర్ ఇండియా ఇంటర్నేషనల్ సంస్థ ఈనాటికీ 'తాత' లావారి వ్యాపారంకోసం స్వయంగానే నిర్వహించుకుంటున్నాడు. ఇది అసలు సమస్యలో ముఖ్యభాగం.

పబ్లిక్ రంగానికి ప్రధానస్థానం కేంద్ర సచివాలయం. రెడియో, నమోదారకాఖ, క్రిస్ ఇన్ ఫర్ మేషన్ బ్యూరో కార్యాలయమూ, పార్లమెంటు ప్రిజ్ లో మరో కొంతవరకు విర్భూలు చేశారు. ఇదేభవనానికి పక్కగా యునైటెడ్ కమ్యూనిటీ బ్యాంకు వారి మూతన భవనాలు కూడా ఉన్నాయి. ఇవి రెండూ రెండురంగాలకు చెందినవి. పబ్లిక్ రంగానికి చెందిన సమాచార

కాభాభవనం గుమ్మకొట్టకొని మకమకలాకుతూ ఉంటుంది. కిటికీ మవ్వలు కూడా తుడవడం అక్కడ ఆచారంలేదు. లోపల వివిధకాఖలలో పనివుంటే వెర్రినవారికి మరుగుదొడ్ల గుర్తంకొడుకువుంటుంది. 'సమాచారం'లో కృత్రుత, సాంస్కర్యం 'ఆచారం' కావా అనిపిస్తుంది.

ఇక యునైటెడ్ కమ్యూనిటీ బ్యాంకు భవనం కృత్రుతకు వెలసిన సంతకం. కిటికీ మవ్వలు మచ్చలేకుండా మెరుమావుంటాయి కిటికీలు కుడవడానికి తీసుబ్రహ్మా ఉన్నాయి. ఇంగుకోసం కేంద్ర సచివాలయంలో ప్రత్యేకంగా కొంత సిబ్బంది నికూడా ఎర్పరచిన టౌవర్స్ క్రి నెహ్రూకు దక్కుతుంది. కాని ప్రయోజనం మానే బాస కలుగుతుంది. యునైటెడ్ కమ్యూనిటీ బ్యాంకుకు కృత్రుత కోసం ప్రత్యేక సిబ్బంది అంటూ లేనే లేదు. ఆ బ్యాంకు 'పాపా'లే కృత్రుతచి న క ని గలాడే తమ బ్యాంకు భవనాన్ని చూసి గర్వపడుతుంటారు.

ఒక్కసారి క్రి నెహ్రూ పబ్లిక్ రంగం నీతిని పరీక్షించడంకోసం కేంద్ర సచివాలయానికి విచ్చేసినట్లుంటే మన పాపాస్వ ప్రమాణాలలో పతనం ఆ యనకు గోచరిస్తుంది. కేంద్ర సచివాలయం ఆయన ఒక్కసారి దర్శిస్తే సమంత కృత్రుత, కష్టపడి పని నిర్వహించడం, క్రి మకతీ గా బట్టి సీసపు ప్రమాణాలలో ఎంతపతనం కలిగిందో ఆయనకు కన్పించుతుంది.

పబ్లిక్ రంగంలో పతనాలకు భాగకాసన

న్యూ డిల్లీ లెఖ

కట్టనిరో చక్కని నివర్తనం. ఇటీవల కే ఆక్కడ గండిపడిన సంగతి అందరకు తెలిసింది. 'కొంచెం పలులు చూపించడం లే' అంటూని అధికారులు. కాగా అక్కడి మరమ్మతులే మూడింతలు! అంటే వాదావు 2.5 కోట్ల రూపాయలు కాగలవని అంచనా. జీవితోమూత్యవహారంలో వరే ఈ చిన్న త్యవహారంలో భారతీయ సివిల్ ఇంజనీర్ల కొంత అనుమానించబడుతున్నాడు. ప్రధానికి అభిమానపాత్రులైన జాతీయ సేవకులలో ఇంజనీర్లు ముఖ్యులు. కనుక రెండున్నర కోట్లతోనే సరిపుచ్చుతున్న బిలి మనమంతా కృత్రుతలంగా ఉందారి.

* * * పత్రికలు: ప్రధాని నిశితదృష్టి! ఈసారి ఇంకూడా మరిఅయివాయి. పత్రికలు ప్రయ (63-వ పేజీ చూడండి)

స్వతంత్రాని శ్రీ వేలూరి శివరామశాస్త్రి

ఒకప్పుడు మోటారు సైకిల్ మీద ఖులాసాగా పీకేసు సాగిస్తూ ఉండగా పొగరెక్కిన పాత్రేలాకటి వారి కంటబడి తిరిమింది. సైకిల్ మరింత జోరుగా పోనిచ్చారాయన. అయినా అది విడిచిపెట్టలేదు. ఊణంలో మీదపడి కుమ్మివేసేది! అంతలోనే ఆయన ఆ మోటార్ సైకిల్ పక్కనే ఉన్న ఒక పెద్ద చెరువులోకి పట్టించారు. పాత్రేలు ఆ చెరువు చుట్టు పది ప్రక్షిణాలు చేసి పగ తీర్చుకోలేక చచ్చిన దారినే తిరిగి వెళ్లిపోయింది! శ్రీ శాస్త్రిగారి జీవితంలో ఇది చాలా విచిత్రమయిన సంఘటన. ఇదే విషయమైన వెచిత్రి వారి కథానికలలోచాలా చోట్ల గోచరిస్తుంది.

ఈనాడు మన దేశంలో గొప్ప కథలు కోసం వేళు మువ్వకం మొదలు పెడితే శివరామశాస్త్రిగారి పేరు మొట్టమొదటి కోనలోనే స్ఫురిస్తుంది.

కింకవీధి ఘటాపంచనమల శివ్య పరం పరలో శివరామశాస్త్రి వీనుమిగిలిన వ్యాకరణ విద్వాంసులు. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య సారస్వతాలు, శాస్త్రాలు అమూల్యంగా ఆకళింపుకొన్న మనీషి. సాహితీపరులలో నిశితమయిన శాస్త్రి మధ్యకృధం కలవాడు చాలా అరుదు. కానీ వీరీగ వేరు. ఖగోళశాస్త్రం మొదలుకొని కర్మమిమాంసా ప్రస్తానంవరకు శివరామశాస్త్రి తిరిచి చూడని విషయమే లేదు.

శాస్త్రిగారిది నిండైన విగ్రహం. పండు తమలపాకువంటి కరీర చ్చాయ. కొందరు సాహితీరతులు 'కట్టెలు కొట్టేవారేమో!' అనిపిస్తారు. కాని, శివరామశాస్త్రి ముమ్మారుల సారస్వత చక్రవర్తిలా సామెల్లరిస్తారు.

శ్రీ వేలూరి జీవితంలో కొన్ని గొప్ప అదృష్టాలు కలిసి వచ్చాయి. వారి కప్పుడు ఎక్కడో ఒకచోట దప్పిక్కిచేసి చాకిరి చేశ్యులనైన దురవస్థ పట్టలేదు. ఆ పెన పుట్టినచోట చలని పత్రిక పట్టులో పెద్ద భౌండాగారంలో నిరంతరాయంగా సారస్వత వ్యాసంగం కొనసాగింది. శతావధాన ములసరి గామంలో చెక్కెక్కి కవిముఖత, 'సహజాన్' అని మెప్పుపొందిన కవిత్వాకురి వారికి చిన్ననాడే అలవడింది. క్రమపడి ఏర్పి మార్చిన పుస్తక భౌండాగారం అగ్నిహోత్ర శాస్త్రంలో ఆహుతి అయినప్పు డాయనలో పెలుబికిన ఖండకృతి దండి కంట నీరుపెట్టని వారందరు. ఇలాంటివే మరి కొన్ని ఖండాకవ్యాలుదానూ గించవచ్చును.

అయితే వారి కథా కథనైపుణి అనితర

(64-వ పేజీ చూడండి)

48

మనస్సును నిలుపుకొని

వనితాలోకం రచనల పోటీలో మొదటి బహుమతి (రూ. 50/-) పొందిన వ్యాసం

రచన : పాటూరి సుబ్బలక్ష్మి (ఏలూరు)

వివాహం జీవితంలో ముఖ్యమైన ఘటం. దీనితో ఒంటరి జీవితానికి స్వస్తి చెప్పి పెండ్లి వారితో కలిసి ఒకరికోకరు కష్టాలనూ సుఖాలనూ తోడు నీడగా అండదండగా జీవించడం ప్రారంభమవుతుంది. చెట్టుకొమ్మమీద కూర్చుని గుసగుసలాడే గువ్వలజంట చూడముచ్చటవుతుంది. అన్యోన్యంగా యీదూ జోదూకలిగి కలిసి మెలిసి తిరుగాడే దంపతులు పెన్నెలవస్థిరుల వడ అలలుతూవుంటారు. ఒక దృష్టితో చూస్తే ప్రేమకలిగి పారపాచ్చులు లేకుండా భార్య భర్తలు కలిసి మెలిసి సుఖజీవనము చేయడమే జీవితధరమాధి అనిపిస్తుంది. ఇట్టి జీవనము ఒండొంగులపై ప్రేమపుష్ప పూత, ప్రేమలేని జీవితం పారంలేని చెంబుపిప్పి వంటిది.

స్త్రీ పురుషులకు ఒకరిపై నాకరికే ఆకర్షణ వుండడం సహజం. యుక్త వయస్సు విచ్చేలప్పటికే ఎవరూ నేర్చుకుందాకే పుట్టుకొస్తుంది. ఈ ఆకర్షణే ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తిపై నిలబడుతుంది. అప్పుడతడు అందరిలోనూ వేరై తన ప్రత్యేక దంపమాతాడు. అతనిలో ఇతరులలో కనపడని మెరుగులు కనిపిస్తాయి. అనినతో కలిసి జీవించడమే శవ్యమని తెలుస్తుంది. ఇట్టిస్థితికే ప్రేమ అంటారు. ప్రేమవ్యక్తికి సంబంధించింది. వివాహం సంఘానికి సంబంధించింది. పెండ్లి అనేది సంఘం జంటపై చేసే ఆమోదముద్ర. వివాహంకొని జంటను సంఘం గుర్తించదు. పెన్సెన్చు వాని కొడుకు పొడిచినట్లు పొడుస్తుంది. వారి ప్రేమ ఎంతో పవిత్రమైనది వాదాని దృష్టిలో అది నీచమే. ప్రేమ అదేలేని ప్రవాహం. వివాహం ప్రేమప్రవాహాన్ని పరవళ్ళు త్రొక్కుకుండా గమ్యాన్ని జేర్చేయేటిగట్టు.

వివాహశ్లోకం అన్ని దేశాల్లోనూ అన్ని వాతుల్లోనూ వుంది. అందరూ పెళ్ళికి ప్రేమ ముఖ్యమని నిరూపించగా ఒప్పుకున్నాడే. మనలోగూడా పెళ్ళిలో వధువు గౌరీప్రాజ చెయ్యడం ముఖ్యచారం. గౌరిజీవి తన తిరి దండ్రుల నెదిరించి స్వకానాలో బూడిద పూసుకొని కపాలం చేతిబట్టి భిక్షాటన చేసి శివుణ్ణి పెళ్ళాడతానని దీక్షిస్తూంది. ఇక ఆశివుడో...యనస్సు చలింప జేకాదని మనస్సుణ్ణి మాడోనే తంత్రం బుగ్గిపాలుచేసిన ఘమడు. ఇది ఎనిగాదని పట్టుదలతో తపస్సుచేసి తనదంతం తెగించుకుంది. ఇట్టి గౌరి భారతీస్త్రీ ఆత్మాభివృద్ధి. స్త్రీకి తాను కలచినవాణ్ణి పెళ్ళాడడం జన్మహక్కు. ఇది ఇప్పటికీ లాంఛనప్రాయంగామాత్రమే మిగిలింది. నిన్ను మొన్నటివరకూ, పెళ్ళికు కథావరకు ఇష్టానిష్టాతో నిమిత్తంలేకుండా పెద్దల నీర్ణయప్రకారం జరిగేవి మనదేశంలో. ఆడదని చెప్పి తిరిమాటకూడా నేగే అస్కారముండేదికాదు. 'తాంటూలా లిచ్చాను తన్నుతో చావండి' అన్న అగ్నిహోత్రవధాని మాటలు ఇందుకునిదర్శనం.

కాలం మారింది. వాస్తుల పెళ్ళిళ్ళలాంటి కాల్యనివాహాలు ఇంచుమించు ఇక లేవకే చెప్పారే. కనీసం పిల్లకు పిల్లవాణ్ణి పిల్లవాడిపిల్లని చూపించుకుండా చేసే పెళ్ళిళ్ళు లేవు. అయినా పెళ్ళివాడుకు నీర్ణయో ఒకటూ

(22 వ పేజీ చూడండి)

రెండవ భాగము (నా సీని) రెండవ

భాగము

రచన : జి. నద్వావతి

పూర్వకాలంలో స్వయంవరాల కేరిటజరిగిన ప్రేమవివాహాలను అయితే మన పెద్దవారు ఆమోదించారు. అదే వారి ధైర్యసైన్యాలను మేము గున్నాము. కాని ఆ ప్రేమవివాహాన్నే నేడు మన పెద్దలు ఆమోదించటం లేదు సరికదా, ముక్కు విరుస్తారు. దీనికి కారణమేమిటి? ఈవివాహాలు వర్ణాంతర, కాళాంతర వివాహాలకు దారితీస్తాయనా, లేక సభాంతరం కావనా? అయినా పూర్వం స్వయంవరాలు రాజకుటుంబాలలో జరిగేవి. కాని, ఇప్పుడు ఈ ప్రేమ వివాహాలు అన్ని తరగతుల వారిమధ్య జరుగుతున్నాయి. దీనికి కారణం, కాలంలో వచ్చిన మార్పా? లేక సంఘంమారినదా? లేక మనమే మారేమా? దీనికి మన పెద్దవాళ్ళు చెప్పే జవాబు ఏమంటే 'అడవాళ్ళ చదువులు వచ్చేక ఈ విధూరాలన్నీ ని' అని.

మా రాధ తనకొనుమేటు మధుని పెండిచేసుకుంటున్నట్టు (పెడల యిచ్చంత నే) ఉత్తరం రాస్తూ దాంతోనే పుట్టిలేఖ పంపించింది. వాచెతిలో కుట్టిలేఖమాసి మా అమ్మమ్మ "ఎక్కడవంటే ఆ కుట్టిలేఖ" అని అడిగింది. "గుంటూరులో మన పక్కమన్నవారి అమ్మాయి రాగడిఅమ్మమ్మ" అన్నాను. "ఎవరమ్మాయి కనున్నారో" అని అడిగింది. "ఎవరోకాదు, వాళ్ళ కౌసల్య యితే చేసుకుంటోంది" అన్నాను. "అత్తవ్వపిమ్మటి, ప్రేమపెళ్ళా పిమ్మటి, అయినాను ఈ అడవాళ్ళకి చదువు లొచ్చి పదాక ఎన్నో అనర్థాలయినా ఉరుగు తున్నాయి. అయినా ఆ అమ్మాయి ఏకలక్ష్మి" అంది మా అమ్మమ్మ. ఈరోజులో పెద్దవాళ్ళ దృక్పథం ఇలాగే ఉంటుంది.

కాని ఒక విషయం మాత్రం నిజమేమో అనిపిస్తుంది. ఆడవారు మొగ వారితో సమానంగా చదువుకోవటం, ఆటక పరిగీతలు, అనవరాలనిపిటి ఉద్యాగం చేయటం జరుగుతోంది ఈరోజుల్లో. పూర్వం స్త్రీకిపురుషుని అనల సంబంధమే ఉండేదికాదు. కాని యిప్పుడు స్త్రీలు చదువుకోవాలంటే వీరికి ప్రత్యేకమైన విద్యాసంస్థలు అన్ని వోల్తేవు (ఉండడం కనుం) అందుకోవడం ఎదుర్కోవడం తప్పదు. అంటే చదువుకున్న వాళ్ళంతా ప్రేమించి పెండ్లి చేసు కుంటున్నారని అవటంలేదు. కాని మొగవారితో మాటాడటం, ఒకరికోకరు కావలసివ్వదు సహాయం చేయటం తప్పదు. అందువలన ఒకరినూర్చి ఒకరు కాగా తెలుసుకోవటాని (మాట తీరు, స్వభావం) ఆ అవకాశాలు చాలా ఉన్నాయి. అందులోను ఎదో సంఘటన జరిగి వారిని మరింతదగ్గరకు తీసు కొనుండ్రి (అంటే ఒకరి నొకరినూర్చి తెలుసుకోవాలని అభిలాష కలగటం) అదే యిద్దరూ యివ్వవడలే, చివరకు వివాహానికి దారితీస్తుంది.

అయితే స్త్రీ మగవారితో అందం చూడకనం చూడ వలసిచూడ ప్రేమిస్తున్నది? దీనికి జవాబు చెప్పటం కష్టంకాని పురుషుడు కేవలం అందాన్ని ఒక్క దానినిమాసి ప్రేమించి పెండ్లి చేసుకుంటాడు. కాని స్త్రీ ఒక్క అందానికే ప్రభువుపానం యివ్వదు. ఇంటవడి పెరిగిన తిరిగేవారిని అటు యివ్వవడదు. భవానికి లొంగేవాళ్ళుండవచ్చు. కాని స్త్రీ ఎక్కడూ (వదలిలో) సోపా

బాధపడుతున్నారా?

ఆ బాధ నివృత్తి దగ్గునకు
తప్పక విరామ మిచ్చు

టస్సనాల్

కాఫ్ పిరవ్వను
పుచ్చుకొనండి

ప్రేమ వివాహాలు

రంలా, చదువులో (కొన్నితొట్లు ఇప్పుడు ఎక్కువ పట్టుదల చూపించటంలేదు) కాని తనకంటే తక్కువవానిని (ప్రేమించే పెండిచేసుకోవటం జరగటంలేదు. చాక్లరు చాక్లరునే చేసుకుంటుంది. నర్సు చాక్లరునే చేసుకుంటుంది. కాని ఏడాక్టరు మేల్ నర్సుని చేసుకున్నట్లు వివరించారు. (అంటే చాలామంది) దీనికి కారణం స్త్రీ తనతో సమానమైన వారితోనే తప్ప సంబంధం పెంచుకోవడానికి యిష్టపడదో, లేక పోతే పురుషులు తమకంటే అన్నిటిలోను అధికంగా ఉన్న స్త్రీలను చేసుకోవడానికి యిష్టపడతారో చెప్పడం కష్టం. కారణమేమిటా జరుగుతున్నదిమాత్రం పై చెప్పినవిధంగా. స్త్రీ తనకి సచ్చినగుణాల ఇతరులలో ఉంటే తప్పకుండా వారిని ప్రేమిస్తుందేమోనని పిస్తుంది. అటువంటి సమయంలో అవకలవారూ డబ్బులో తనతో సరితూగ లేక పోయినా చదువు, ఉద్యోగం తమ అంతకు మునుపటికన్నా తేలికపాటుగా చేసుకుంటుంది. గుణానికి ఇచ్చిన విలువ స్త్రీ అందానికి ఇవ్వడేమో అని వా అభిప్రాయం. రాధ విషయం చెప్పాను. తండ్రికి ఒక్కరే కూతురు. తెలివైనది. చాలా చక్కగావుంటుంది. మిత్రభావించి. ఎవరోను ఎక్కువగా మాట్లాడదు (బాగా పరిచయం ఉంటేనేగాని) అటువంటి రాధ "మాక్కాసు మేలు మధుతో నా వివాహం నిశ్చయమైంది. లవ మా రేజ్" అని ప్రానింది. నాకు చాలా ఆశ్చర్యమైంది. అసలు రాధ కంఠ ద్వారా మెలా వచ్చిందా అని. నేను తనతో ఉన్నప్పుడు ఎన్ని సార్లు చెప్పింది 'మాక్కాసు మేలు అందరిలో మధు అని. ఒక అబ్బాయి ఉన్నాడు. ఎంత వంచి వాడోను. క్లాసు ఫస్ట్ అతనిదే. చాలా విజయవంతంగా ఉంటాడు. పాపం వీడనాడు.' అని ఒకసారి మనిషిని చూపించింది. అంత అందగాడేమీకాదు. అయితే రాధ అతనిలో ఏమి చూసి ప్రేమించింది అంటే నాకు మట్టుకు ఏమీ తోచటంలేదు. (కేవలం అతనిలో తనకు సచ్చిన ప్రవర్తన, సుగంధ ఉన్నాయి. మిగిలిన ఏమీ లేకపోయినా). ప్రేమకు వారి, మతి, కుల భేదాలు లేవని అందరూ చెప్పే విషయమే. అసలు అన్నీ ఆలోచిస్తే ప్రేమించి పెండి చేసుకోలేరేమో. అయితే వాళ్ళు, కులాలు వేరైనప్పుడు అలవాటు, ఆచార భేదాలవారూ, భోజనాదు (కొకవారి, ఘోనావారి)లతో కూడ కొంచెం వేరుగనే ఉంటాయి. అటువంటప్పుడు ఒకరి నొకరు చులకరి పెట్ట

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, మీ సరియైన వర్తననుండి చిన్న మీరు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డుపై మీకు యిష్టమగు ఒక పువ్వును పేరున్నూ, మీరు వ్రాయు లేదీ, తేలి వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిరునామాయున్నూ చెంటే వ్రాసి పంపండి.

శ్రీరమ కౌస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసిన లేదీలగాయకు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, తీరికమార్గము, ఏ వ్యవహారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో ఉంచి చెడ్డలు, కూర్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశీగమనము, తీర్మానములు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంకాపము, విధినిక్షేపములు, లాభరీ, అకస్మాదవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము రి. పి. గా పంపగలము. (ప్రి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దువ్వగ్రహము లేకయినా పువ్వు యొడల కొంతిచేయూ విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పోము వాదన చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూచుడు. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Rai Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

కుండా, ఏం కావాలి నే ఎవరి ఆచారాలను, అలవాట్లను నాకుపాటించుమంటే బాధలేను. కానీ పెళ్ళి చేసుకునేముందు, "అవన్నీ మా ప్రేమ ముందు తెక్కకేగవు" అని చెప్పి కొని తిరునాథి విసుకున్నా లాభంఉండదు. ఒక మాంసాహారి, కాకాహారి అయిన స్త్రీని చేసుకున్నట్లయితే యిద్దరికీ కలిసే దెలగ్గ? ఆ మెకోసం అతిసు తన జీవ్యాని చంపుకో

కలిపించేనా? లేకపోతే అజీనితో పాటు ఆ మె తినగలుగుతుందా? అది అసంభవం. కానీ నిజంగా చెప్పాలంటే అతినికి కావాలి నే అతను పై ఎక్కడయినా తినవచ్చు గానీ యింట్లో భార్యని తయారుచేయమంటే చాలా కష్టం. ఇదెందుకు చెప్తున్నానంటే, మా తెలి వినవాళ్ళమ్మాయి ఒక డాక్టరుని ప్రేమించి, (పెద్దల మద్దతుతోనే) ఒక మాంసాహారిని

చేసుకుంది. పెండ్లియిన రెండు మూడు సం వత్సరాలు బాగానే ఉంది. ఇప్పుడు మాంసా హారితో కంటలన్నీ యింట్లోనే ఈ విజే తయారుచేయాలి. కాదంటే దెబ్బలు తినటం. యిప్పుడు నిజంగా విసుకుండి 'ఎంగుకోన్' విన పెళ్ళి యిది బాబూ" అని అందులో ముఖ్యం గా స్త్రీకి ప్రేమించిచేసుకున్నా, తల్లి తండ్రులు చేసినా పెళ్ళి, అత్తింటి ఆచారా

దినదినానికో, దినదినానికో...

**రెక్సోనా
సబ్బు**

**మంచర్లముసకు
అతిసాందర్భమునిచ్చును**

రెక్సోనా లో మీ ముఖము కడుగుకొనే ప్రతి మాటూ... మీ చర్మము అతిసుపుగాను, అతి మృదువుగాను, వుండును! ఎందుచేతననగా రెక్సోనాలో కేడిల్ గండు... మీ చర్మమును పోషించునట్టిదై. చర్మ పొందర్భము గరిగించునట్టిదై మానం ప్రత్యేక మిశ్రమము. రెక్సోనా యొక్క మీగడ వంటి మరగను మీ చర్మములోకి బాగా దుద్ది ప్పావము చేసి, అది, దినదినానికి ఎంత అతి పొందర్భముగావుండునో చూడండి!

మీ పొందర్భముకోసం... రెక్సోనా

అమెరికాలోని రెక్సోనా ప్రొడక్టుల ది. కరవున హిందుస్తాన్ లిమిటెడ్ లిమిటెడ్ వారిచే భారతదేశంలో తయారుచేయబడినది.

RP. 159-X 52 TL

ప్రేమ వివాహాలు

లను, భర్త యిహనిష్ఠులనే ఎక్కువగా పొటిం చవలనీ వస్తుంది (ముఖ్యంగా మన హిందూ దేశంలో) అటువంటపుడు మాంసాహారి అయిన స్త్రీ, కాకాహారి అయిన వానిని వివాహం చేసుకుంటే, యింటి నిష్ప్రకారం అన్ని వంటలూ చేయటానికి విధిర్హిష్ట కోరుకుంటాడు అనుకోవటంకూడ శుద్ధ తేలికపెట్టుకే.

అందువలన ముఖ్యంగా స్త్రీ ప్రేమించి పెండ్లి చేసుకు నేటప్పుడు పైబిషయాల ఆలోచించటం ముఖ్యం. ఎందుకంటే చిన్నప్పటి నుంచి పుట్టి పెరిగిన ఆలవాటను చింపుకోవటం చాలాకష్టం. అవతలివారు సర్దుకు పోయేరక మేలే కొఖాంతరమైనా, వర్ణాంతరమైనా అంత బాధలేగు అనుకోవచ్చు.

అదేకాకుండా పెద్దవాళ్ళతో ప్రేమయం లేకుండా, స్త్రీ తనమట్టుకు తనే ఎవరినో ప్రేమించి పెండ్లి చేసుకు నేటపుడు అవతల వాళ్ళను బాగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఎంగుకంటే వివాహాలు వర్ణాంతరమేలే అబ్బాయి తల్లిదండ్రులు (అమ్మాయి తల్లిదండ్రులు) ఒప్పుకోకపోవచ్చు పోనీ ఈ అబ్బాయికి వారిని ఒప్పించే కి ఉన్నా తక్ ఎదిరించే కి ఉన్నా ఘనవారేగు అలాకాకుండా ఒ అమ్మాయిని మాడగనే బాగుండి, పెళ్ళిచేసు కోవాలనుకోవడం, ఆ అమ్మాయికి ఆలాగే చేపటం (పెద్దలమాట మరచిపోయి) ఆపెన ఆ అమ్మాయి తో పికాగు తిరగడం చెయ్యడం. కాని చివరకు పెళ్ళిమాట ఎత్తేటప్పటికి చెప్పాచెప్పుకుండా ఊరికెళ్ళి, తల్లితండ్రులు చెప్పన పిల్లను చేసుకొని రావటం. అంతా బాగానే ఉంది. కాని ఆ అమ్మాయి ఎంత బాధపడుతుందో ఆలోచించండి. అందులో స్త్రీకి మన సంఘంలో ఉన్న విలువ వేరు, పురుషుడికి ఉన్న విలువ వేరు. అటువంటప్పుడు, ఎదుటి వారిని బాగా అర్థంచేసుకొని నిజంగా ప్రేమిస్తున్నాడా, లేదా అవసరం వస్తే సంఘాన్ని కాని, పెద్దవాళ్ళను ఒప్పించేనా, ఎదిరించి అయినా (మంచిది కాదనుకోం) తనని సుఖపెట్టగలడు అనుకున్న వానినే వివాహం చేసుకోవటం మంచిది. ఎంత ప్రేమ వివాహం అయినా తల్లితండ్రుల చేతిమీదుగా, వారి సమ్మతిమీద జరిగితే అందికీ సంతోషం. ఈ కాలంలో ఎన్నో చోట్ల చూస్తున్నాం. కొడుకు పెండ్లియినా తల్లితండ్రులు వెళ్ళిక పోవటం. దానికి కారణం వర్ణాంతరమనీ (కట్నం లేదనీ), తమని కాదని పాడే చేసుకుంటున్నావనీ చెప్పారు. ఏ ఏమయినా, కనిపించి, పెద్ద చేసినందుకు, వారిని సంతోష పెట్టడం మన విధి.

ఇక పోతే ప్రేమించి చేసుకున్న పెళ్ళి

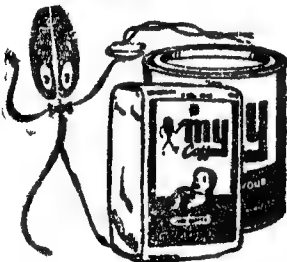
రీటా తడుక్కట అలమందిర్ని, విగవిగలాడు నిడు పాటి వెండుకలను వెండుకట అద్భుతమైన హాయిరీటానికీ కల వెండుకట రాణి, వెర యుట, దుండు నిర్ధరం, పేనుకోడుక, ఇంకను కల వెండుకలను నంబందించిన నమన బ్యాధులకు రీటా అమోఘముగ నవించేయను. కేనక వేణ వారి గుణమును పొందియున్నారు. మీరు కూడ నేటినుండియే రీటా వాడుడు.

రీటా హిందూ దేశమంతటాదొరకును

కేశ సంపదకు రీటా

my Coffee

15 సం॥ నుండి నేను వై కాఫీనే ఎన్నుకొనుచున్నాను.

1 1/2, 1 పా. ప్యాకెట్లలో లభించును. డి. పా. 20, పా. 7, పా. 8 & పా. 1 గాలిపోరని ప్యాకెట్లలో లభిస్తున్నవి. ప్రతివిధులు లేని ప్రదేశములలో విజిల్స్ లు కావలెను. డి. పా. మ. లకు:

మై కాఫీ కంపెనీ,

84, నైడెన్ హామ్స్ రోడ్ వేవేరి, మద్రాసు-7.

సుఖాంతమేనా అని అంటే పెరిలు చేసిన పెళ్ళిళ్ళలాగే కలకాలం చిలకాగోరింకలాగే ఉంటానా (నిజంకాదు సుమంహోయ్) అని. ఒకరినొకరు చాలాకాలం అంచేసుకున్నాక. అంగులోను కొంచెం పెద్దవాళ్ళ సమృద్ధితో చేసుకున్న పెళ్ళిళ్ళ సౌఖ్య దామకంగానే ఉంటున్నాయి. కాని తెలిసీ

తెలియని జ్ఞానంలో ఎవరో ప్రేమించాడని, పెండ్లి చేసుకుంటావని చెప్పాడని, యిల్లు వాకిలి వదిలి పెళ్ళి అడుకెక్కులు వడ్డవారిని చాలామందిని మానున్నాం. అంగులోనం, స్త్రీ వివాహం చేసుకునే ముందు పైన చెప్పినవన్నీ ఆలోచించి మరీ నిశ్చయానికి వాలి.

మొత్తానికి స్త్రీ తనవిలువను తెలుసుకొని, ప్రతి రింఛినప్పుడు ఏ దాంపత్యమేనా సుఖంగానే ఉంటుంది. ప్రేమవివాహాలు ఈ రోజుల్లో చాలా ఎక్కువ అవుతున్నాయి. సౌఖ్యదాయకంగా కూడా ఉంటున్నాయి. కొన్ని కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయనకొండి.

సాగనైన రూపము

“హేజలైన్ స్నో” ప్రతి రోజూ వాడుతుంటున్నా
మీ చర్మము అతి మృదువుగాను, అతి సువచువుగాను అత్యంత
దౌగదుగాను వుండును. చర్మరంధ్రములలోకి చొచ్చుకుపోయే
దీని శక్తి దీనిని చర్మబాంధర్యమును గలిగించుటకు దివ్యమైనట్టిదిగా
చొడరకు అధారమైనట్టిదిగా భేదించి. రోజు-నిరోధక
ప్యాకింగ్ అవలక్ష్య వలకును వనుకూర్చుచున్నది.

“HAZELINE' SNOW”

“హేజలైన్ స్నో”

రెడ్ హార్న్
అ. రోస్ వెర్ కెస్ ఉత్పత్తి

ముస్తాబు ద్రవ్యముల చరిత్రలో ఇంతవరకు తయారుకాని కొంగ్రత్త పేస్ పౌడరు!

గోకుల్ కాంబోర్ టాయ్లెట్ పౌడరు.

ఉత్తమైన రంగవల్లు వెళ్ళని పౌడరు (మైక్రో-ఫైన్) రాం ఇంపైన్ టాయిం చేర్చబడి, తయారుకావడం పౌడరు. మీ ముఖ కాంతిలో మెరుగు చూపుట, చెమటను తీయటం, రాంకాంతు తానన యందుకు దీని ముఖ్య లక్షణములు. చెమట పొక్కులను తీయడము.

గోకుల్ కాంబోర్ టాయ్లెట్ పౌడరు.

ఉత్తమైన రంగవల్లు వెళ్ళని పౌడరు తయారుకావడం పౌడరు. పేస్ పౌడరులకు వలయునంత మృదులము చేయబడినది.

గోకుల్ బ్యూటీ పౌడరు :

వరిశుభ్రమైన మృదులముల వేడి తయారుకావడం పౌడరు వివిధ రాయలలో గలవు. మీ ముఖవర్ణమును తెంపించిండువల్లయు, క్రిమి సంహారక సంలంఘన గుణములు గలది దీని ముఖ్య గుణంకరంబి నింపియుండును.

టి.యస్.ఆర్ & కో, కుంబకోణమ్

G. S. Mani

అనుకోకుండా అతిదులు
వచ్చినవ్వెడు...

వారికి సాటిలేని సత్కారం

మిచ్చుల్ని
కిసాన్ పానీయాలు

అరంజి ప్లాస్ట్ - రెమన్ ప్లాస్ట్ - రెమన్ బార్లె.
అరంజి బార్లె - మాచిడి ప్లాస్ట్ - గ్రేస్ ప్రూర్
ప్లాస్ట్ - లైంజాన్ కార్బియల్ మొదలైనవి.

జుతుకైన ఈ వండ్ల పానీయం వారి శిశు బాగుండునో మీరే తెలుసుకో
వచ్చును. మంచి వండ్ల కపాంకో చేయబడిన ఈ పానీయాలను వందల్వరం
రొడుగునా తీసుకువచ్చును. ఇవి మీ బిటుంటికి హాద తగినవి. ప్రతి
అతివారూ భవ్యమంద తీసుకోండి. పొద్దుకు ఒక మీసా లాల్తో తంచుకోవండి.
పలముడు, కాదుల ఉత్పత్తులకు బాధక వ్రేదర్కంచే జరువబడిన
అలింబారత ద్వితీయ పాటి వ్రేదర్కనంలో కిసాన్ తయారుచేసిన
పానీయములకు ఒకటవ రెండవ బహుమతులు ఇవ్వబడినవి.

కిసాన్ ప్రాక్టు ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, బెంగళూరు

‘అందము కొరకప్పురింటాను’ అలి
సాధారణంగా తేలిగ్గా తీసిపారేస్తూంటారు.
అందమే శ్రేయ విషయంలో ముఖ్యాంశం. గు
నుభంగా ఎదుటివారిని ఇది ఆకర్షిస్తుంది.
అందంకంటే గుణం ప్రధానమున్నా పరిచయ
ముంటేగానీ అనుభవానికి రాకపోవడం
మూలాన తొలియాపుతోంటే ఆకర్షించే
అందపుప్రభావము గుణంకంటే బలవీ త్తర
మైంది. మనీపాతను కట్టినది మాణిక్యమేనా
మరుగుపడిపోతుంది. అందవిహీనత శ్రేయ
విషయంలో తీరినిలోంటే అనిపిస్తుంది. కానీ
యీ అందం వ్యక్తుల అభిరుచులపై ఆధార
పడి వుంటుంది. ఒకరికి నచ్చనివ్యక్తి మరొక
■ నచ్చడం ఈ కారణంవల్లనే.

ఎక్కడో చదివినట్లాపకం. ఇద్దరు అడ
వాళ్ళు బస్సు ప్రయాణంలో తారవ
పడతారు. ఒకరితోనొకరు కిబుర్లలో తమ
విషయాలు కలహాసుకుంటారు ఇద్దరూ తమ
తమ భర్తలు వివవడంచేత పుట్టిళ్ళకు
ప్రయాణం కట్టినవాళ్ళే. కానీ భర్తలు వివవ
డానికి గల కారణాలు వేరు. ఒకామె
లావుగా వుందనీ; మరొకామె సన్నంగా
వుందనీ, కథ కల్పితం కావచ్చు;
కానీ నమ్మడానికి వీలేని విషయమే.

ఇంక నంమాట! ‘సనమూల మిదంజ త’
దీని ప్రభావం వర్ణింపనలవికానిది.
అందులో ఈ కాలంలో మరీనీ. నెకి
వప్పకోడానికి సిగ్గుపడ్డా ఇది వివాహ విష
యంలో ప్రబలమైన కారణ మాతుంది.
శ్రేయసీ పియులు డోహలోకంలో విహ
రించినా వాళ్ళకాళ్ళు భూమిని విడుద
లేవు. దారిద్ర్యము తిల్లి శ్రేయనే నశింపుడేసి
పిల నోటోనిముద్ద నెలెం తనప్రాణం నిలుపు
కోడానికి తామ్మనేట్లు చేసుంది. ఇతిరా
కర్తలు ఎంతో బలమైనవై తేలిప్ప శ్రేయ
యీ పెద్దపాముని చాటడం కద్దం.

హోదా, ఉద్యోగము, అంతిము మొద
లైనవి ఎక్కడో తిప్ప కలయిక కే అడ్డు
వస్తాయి. తమకన్న హోదా తక్కువవారిపై
సాధారణంగా స్త్రీకి తలపేబాదు. కానీ
ఇతిరాకర్తలు బలమైనవాడు ఇది అంత
అడ్డు పెడకుందనీ చెప్పలేము.

ఇవేకొకుండా చనిపోయిన తన ఆక్క
గారి పిల్లలకు లోటులేకుండా చేద్దామని
వారిపైగల శ్రేయకారణంగా పెండ్లాడే
సందర్భాలూ వుంటాయి. ఒకోసారి ఎదుటి

బాల్కనీ విత్తలను బాగుచేద్దామనో లేక తాను ప్రేమించే విధానం మామూలుకంటే విలక్షణంగా ఉండాలనే ఉద్దేశంతో ప్రేమించడం జరుగుతూవుంటుంది. ఇట్టి విషయా లే సినీమా కళలకు నకలలకు ముడి పరుకు.

ప్రేమ వివాహం సౌఖ్యవంతమవుతుందా కాదా? అంటే అది ఆయా వ్యక్తులపై ఆధారపడివుంటుందని చెప్పాలి. ప్రేమించి పెండ్లాడడానికి కొంతా లేనవా వివాహ జీవితం 'నిమ్మకు నిరతి నట్లు' సాఫీగాని ఒడిగుడుకులు లేకుండాను సాగడానికి గుణం ముక్కుమాటుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రేమకు దోహదమొనర్చిన అందచందాల మొదలై నవి వివాహజీవితంలో గుఱుకొరకాలు కొవచ్చు. అట్టి సమయంలోనూ మరి ఎల్లప్పుడూకూడా గుర్తు, త్యాగము, పరస్పర సహనధూతి వారీయవురిలోనూ వుంటే అట్టి ప్రమాదాలను మంచువిడగొట్టినట్లు విడగొట్టడమే కాకుండా ఒకరికొకరి మరింత సన్నిహితులై దృఢమైన ప్రేమ గలిగి వుండడం సంభవమవుతుంది. ప్రేమ వున్నచోటే ప్రతీ చిన్నవారపాటు దుఃఖాన్ని కలిగిస్తుంది. దీపం వెంబడి క్రీసీపలా కన్నీరు ప్రేయసీ పీయలును ఆ క్రయిం చుకొని వుంటుంది. ప్రేమ యేపుగా వెరగడానికి కన్నీరు వసరమేమీ ననిపిస్తుంది. పులుము పెట్టెమువల్ల బంగారం శుద్ధమైనట్లు కపాల వల్ల ప్రేమ కళంకరహితమై దినదినాభివృద్ధి చెందుతుంది. ఈ సందర్భంలో నిజమైనభక్తునకు ఎదురయ్యే కష్టాలు తలపుకువస్తాయి.

నిమిష నిమిషానికి మారే బాహ్యోర్ధ్వగర్భి కామాన్నీ స్వచ్ఛమైన ప్రేమ అని భ్రమించే ప్రమాదము ఎంతైనా వుంది. జీవితంలో ఒక్కొక్కసమయంలో ఇది స్వచ్ఛమైన ప్రేమలాకనిపించి ఋదలోప తేట్టుచేస్తుంది అంగుచేత తొందరపడి తరవాతి విచారించి విదాకులకు సిద్ధమయ్యేకంటే ను గ రి గి ప్రవర్తించి నిదానంతో ప్రేమకు కామానికి గల తేడా తెలిసికొని ప్రవర్తించి జీవితం దిద్దుకోవడం ఎంతైనా అవసరం. ఇంగులో పొగబాటు పడ్డామంటే జీవితంతోమూ సరి దిద్దుకోవడానికి విలులేనిది. నిస్సహాయత చాలావరకుంటేది. అంగుచేత ఇటివిన గులా వివేకం ఆలోచనాగలిగి మనసరికం సోదరీ మణులకు ఎంతైనా అవసరం. ఎంతకాలం మారినా సంఘం మగవాళ్ళ తప్పులను క్షమించినట్లు అడవాళ్ళ తప్పులను క్షమించదు.

అంతియగూ మారలేదు మన సంఘం. ★

ప్రళయమైన కాఫీ పాదరు

స్వచ్ఛమైన బియ్యపు

అంధ్రా కాఫీ యిండస్ట్రీ గుంటూరు

(రాంచీలు:- బ్రాడీ పేట, బాపట్ల, నరసపల్లి, నర్సరావుపేట, నిడుకోట.

అంధ్రా కాఫీ యిండస్ట్రీ

H. O. పట్నం బజారు - గుంటూరు-1

మీకు నమ్మకమైన నీలగిరి తైలం

కావాలంటే

కేమిల్

బ్రాండ్

పొడండి

అది కల్పితానిది..

ప్రత్యేక

త్రిగుణచర్యతో

గూడియున్న **మెక్లీన్స్**

పెరాక్సైడ్

టూత్ పేస్టు

* చాలా బాగుగా శుభ్రపరచును !

ప్రత్యేకంగా మెక్లీన్స్ లోనున్న 'పెరాక్సైడ్' సాల్వెంట్ మీ పళ్ల మీద దుర్బుడు చుంఠే - మురికిని క్రిములను గరిగియింఠే పాచి పొరను నిర్మూలించును. ఈ పొరను కరిగించుటవల్ల మెక్లీన్స్ మీ పళ్లను బాగుగా శుభ్రపరచును.

* చాలా బాగుగా తెలుపుజేయును !

మెక్లీన్స్ లోనున్న ప్రసిద్ధమైన "పెరాక్సైడ్" మీ పళ్లకు గం వికృతమైన రంగులను, గారపట్టిన రంగులను తొలగించును - అందువల్ల చాలని మెరిసే ఉబ్బు తెల్లగా జేయును.

* బాగుగా కాపాడును !

మీరు మెక్లీన్స్ ను స్వయంమీగా వాడి చాచియొక్క సుప్రసిద్ధమైన దువిరాజాదనమును కనుగొనండి. ఇది పనుచిగుళ్లను ఉత్తేజ పరచి, దంతక్షయమును కరిగించే క్రిమిలను నిర్మూలించును.

బాగుగా పరిశుభ్రపరచును + బాగుగా తెలుపుజేయును + బాగుగా కాపాడును.

ఈ మూడు గుణముల సుప్రసిద్ధమైన. కూడిక మీకు త్రిగుణచర్యను గలిగించును, ఇది మెక్లీన్స్ లోమాత్రమే ఉన్నది :

అతి శుభ్రమైన, అతి తెల్లని, అత్యారోగ్యవంతమైన పళ్లకోసం... నేడే మెక్లీన్స్ కొనండి !

MTV-45

అన్వేషకం

పోతు కూచి సాంబశివరావు

[గత వారం తరువాయి]

శివరాం రాగానే నుర్వాదగా అన్వేషించాడు పరమహంస. తక్షణం ఒక వేకి కాఫీ, సిగరెట్లు తెప్పించాడు. తన బ్రంకు పెట్టె లోంచి పురాతన కౌగితాళింథం, ఒక బొమ్మలన్నం బయటికితీశాడు. గ్రంథం లో పూర్వకాలంలో తం ప్రతిభిగించి వివిధ ప్రముఖులు వ్రాసిన వ్యాసాలు, వివిధ ప్రతికృతపత్రాలు చేసిన పాగడ్డలు, చిరిగి, కదిరి నున్న బడి ఉన్నాయి వివిధ ప్రాంతాలలో తాను చూపిన నలునాకాళిలం ప్రతిభి విగ్రహ పాత్రల స్వరూపాలు, సహాయం చేసిన నటి మువ్వం, తన నిర్మించిన వివిధ రకాల రంగస్థాలు, స్నేహం చేసుకున్న ప్రముఖ సేన నలులు, మొదలయిన వాళ్ళు అల్లులలో కనిపించాయి. పురాతన జీవిత చిహ్నాల ప్రాతిపదికగా వసుమతిగిన ముసలి తనం వర్తమానంలో పరమహంస జీవితానికి ఆధారాలు ఏర్పరచుకుని క్షీణించిన తన మొదలుకు తిగిసవని కల్పనూంటాడు. శివరాంముందుకు పరమహంస తన సహజ ఉపన్యాసం ఒకటి యిచ్చేవాడు.

కాలం చూపులో ప్రజాభివృద్ధి అనుసరించి, శత్రువులకు విలువలుకూడా చూగ తూంటాయి. పరమహంస పాత చరిత్ర విలువలు ప్రస్తుతంలో ప్రజాదరణ పొంద వనే దృఢవైఖ్యకం శివరాంకు శిలినా అతని కార్యక్రమాలలో నుంచి తనం పెరుగొంద తిగిన సహకారం ఇచ్చినందులో అనర్థకౌ లనట్లు కనిపించలేదు. పరమహంస ఉపన్యాసం విని లోపల ఆనందించినా పైకి మాత్రం మానంగా ఆసక్తి కనపరచేడు శివరాం.

‘సాగం’ అనే నాటకంలో దొంగపాత్ర ధరించవలసినదని ఆ పాత్ర సంభాషణల కాగి తం శివరాంకు అందించేడు పరమహంస. ఈ నాటికలో మూడే పాత్రలుంటాయని, తక్కిన రెండు పాత్రలూ రాణి, తన నిర్వహిస్తానని తెలియజేశాడు పరమహంస.

రిహ్సలన్న జరపడానికి రాణి రాకకై నిరీక్షిస్తూన్నట్లు పరమహంస ప్రవర్తన ప్రతిబింబిస్తోంది.

పరమహంస సంభాషణ పాడిగించేడు రాణి వచ్చేసేపుగా కాలక్షేపం చేయాలని. తన స్వంతిత్వాగలో కుటుంబాన్ని అట్టే పెట్టి తిగుతున్నా, భార్యపిల్లలమీద తనకున్న మక్కువ చాలాకాలానికి యింటికి వచ్చినా అహయి మేన మందస్మితంతో అనురాగంతో ఆహ్వానించే గిన భార్య, తన జీవితంలో కలిసిన విచిత్రమైనవి, తాను ప్రతిభిత్వం జీవితంలో కనపరచిన నిజాయితీ వికలుపు చెప్పేడు పరమహంస. ఒకరోజు హాల్లో పూనాలగదిలో తనకు వెయ్యి రూపాయల కనగన దొరికిందని, ఆ కనగన నుజుమాని బహుశా తనకుమారుడు పూనం చేసి మరొక ఆపామిదై యుంటుందని విశ్వయించి, అతనితోపం వెలికి, తన్ను గా రెలుస్నేమనాకా వెలి అతను నోట్లకనగ కనిపించక కంగారుగా ననక్కు వనూంటే పట్టుకుని, ధనం యిస్తే, సంతోషమేనా వ్యక్తపరచకుండా అభిషం దనరేనా చెప్పకుండా, కృతజ్ఞత యేనా నెల్లడించకుండా, ఆ ఆపామి మూతి ముడుచుకుని రాత్రుంగా ఎల్లా వెళ్ళిపోయినదనటించి చూపాడు పరమహంస. తన నాటకాల్లో ఎవరుంచేసిన వట్టిమణులు యావన్, కాకాలలో తప్పదానులత్ర క్తి పాడైపోతుంటే సాహసం మంచిచెడులు చెప్పి, వారిని శివార్థులుగా చేసిన వైతము విడిగించాడు పరమహంస. తననో కలిసే మెలసి తిగిన స్నేహితులలో స్త్రీపురుషులు ఒండొగులు ప్రేమించుకుంటే, తాను వారికి కల్పించిన అవకాశాలు, తిద్వారా పవిత్రదండపతులుగా వారిని చివరకు మార్చి జరిపించిన వివాహతరంగాలు సవిధంగా నెలవిచ్చాడు పరమహంస. తన జీవిత మంతా వేదాంతపూరితమే, నిష్కామంగా, నిష్పాపంగా గడిచిందని కక్కాణించి ఒక చిరునవ్వు ప్రకాశతంగా నవ్వి

చూపాడుగా అయిదునిమిషాలు మానంకసించాడు పరమహంస.

ఆ సమయంలో గదిలోకి రాణి ప్రవేశించింది. నీలం నెల్లు చీగ, ఎర్రబాకెట్లు, ఎత్తు మడమలు, పెదాలకు రంగు, ముఖానికి పొంగు, వంగిన కనుబొమ్మలమధ్య ఎర్రని తిలకం, ఒక్కొక్కపు నడక-చేతిలో వేగిటి బాగ్, కౌంతివంతమైన కళ్ళతో నిశితంగా చూస్తూ నెట్టుదిగా గదిలో అడుగుపెట్టింది రాణి. ప్రవేశించి పరమహంసకు నమస్కరించింది శిష్యురాలిలా. ప్రక్క నేకూర్చున్న శివరాంను పూర్తిగా చూడడం చూశింది, పురుషులతో మాట్లాడడం తనకు చాలాకొత్త అయినట్లు.

పరమహంస శివరాంను పరిచయంచేశాడు రాణికి. రాణి మందస్మితంగా కంగారుగా గబుక్కున నమస్కరించి ఊగుతుంది. శివరాం మనస్సులో ఏదో భూకంపం విజృంభించి, అతన్ని ఒక్కక్షణం నుదిపివేసింది. రాజారావు చిక్వర్తులతో ఒకరోజు చార్ మినార్ వెనకాల ఇండ్లకు వెళ్ళినపుడు యీమేను చూచినట్లు భాగానరు. కారంలోని చూపుతప్పిస్తే తక్కిన అవశుక భంగిమలన్నీ తన ఆపురాలయిన కారడ అక్కతికి సన్నిహితంగా అగుపిస్తున్నాయి. తన వైపు నిర్లక్ష్యంగా చూసి ఊరుకున్న రాణి తనకు వివిధంగానూ సన్నిహితురాలు కాకపోయినట్లు నిర్ధారణ అయినా, వ్యూరయంలో పాతుకపోయిన సహజభావాలతో కూడిన అపూర్వత రాణిపై ఉద్బవించింది శివరాంకు.

‘ఏమండీ నేను ఉద్యోగంలో చేరాను నిన్నటినుంచి!’ నవ్వుతూ కనుబొమ్మలు ఎగరవేసింది రాణి.

పరమహంస ఆశ్చర్యంగా ముఖం చిట్టించాడు.

‘రామనరుసుగాకే నుల్ళి పిరిని ఉద్యోగం యిచ్చారు!’

‘జాగ్రత్త! మల్ళి మూర్తిని కొట్టగలవు!’ పరమహంస చాకిగా నవ్వాడు.

‘మూర్తి మా అఫీసు కదిలిపోతాడు. నుజానులూ ఏదో కంపెనీలో పెద్ద ఉద్యోగం అతినికి యిప్పించారు, రామనరుసుగాగు!’

■ సంభాషణలోని అంతరార్థం రాణి ఎకగినో కొట్టినట్లు స్ఫురించింది శివరాంకు. ఎందుకు కొట్టిందో, సంగతి ఏమిటో అగమ్యం గావుందే శివరాంకు. ఉద్యోగంచేసున్న రాణి, చార్ మినార్ వెనకాల కనిపించిన స్త్రీ బహుశా వేరు అని నిశ్చయించుకున్నాడు శివరాం. ఒక మనిషిని పోలిన మనుష్యులు ఉండడంలో విపరీతంలేదని స్పష్టమైనాడు శివరాం.

నాటకం తీశారు నడవడానికి. పరమహంస నాటకం అంతా వివిధపాత్రల అభినయం చేసి రాణికి, శివరాంకు విశదపరిచాడు.

బ్రూక్ బాండ్ టీ

ఇతర టీలను మించిన మంచి టీ

BB 329 K

బ్రూక్ బాండ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

స్త్రీగా తాను ధరించవలసిన పాత్ర కూడ పామహంస తనముందలి వాక్కులలో నటిస్తూ చూపిస్తూంటే రాణి నవ్వు ఆపుకోలేక పోయింది. అమాయకంగా కలకల నవ్వింది. శివరాంకూడా ఆ నవ్వులో క్రుతికలిచేడు.

పాత్రల అభినయంలో లీనమయి, సహజమైన మానవ ముద్రలు నిజంగానే రాణి, శివరాంకూడా సరదాగా చూట్టాడుకోసాగా.

వేసి బాగ్ లోంచి వేయించిన శివగ పప్పు తీసింది రాణి. శివరాంకు, పరమహంసకు కొద్దిగా చేతిలో పోసింది.

“చెటిపిల్లలా పెనగపప్పు తినడం ఏమిటి?” నవ్వాడు పరమహంస.

“ఏమండీ, నేను చంటిపిల్లలా వేదం చెయ్యాలనుకుంటున్నా!” కనుబొమలు ఎగిరేస్తూ అడిగింది రాణి.

“ఆ! రంగస్థలమీద కాళ్ళు చేతులలో పిల్లలా ప్రాకుకోసరి! అప్పుడప్పుడు దొర్లుతూ ఏడ్చాల్సింది!” శివరాం చెటిపిల్ల వేదానికి ముగిసినా చేశాడు.

“అప్పుడు నీకు తల్లిగా నేను ఆడవేదం చెయ్యాలి!” నవ్వాడు పరమహంస.

“ఎలాగా ఉంటుంది కదూ!” కలకల నవ్వింది రాణి. రాణి నాలుకంలో తన భాగ్యగా నటిస్తుందనీ, భార్యగృహం రాత్రి నిద్రపోయిన సమయంలో దొంగలా వచ్చి నటించి భయపెట్టాలని శివరాంకు విశేషకరించాడు పరమహంస శివరాంకు. భయపెట్టే భంగిమలు ముఖంలో ప్రదర్శించాడు.

“ఏమిటండీ, మీ నటన అంతా ఉత్తిడొక్కలా ఉంది!... నాకంటే భయం వేసుకుంటేలే!” నవ్వుతూ అంది రాణి.

“నవ్వు భయపడేటట్లు నటించు” పరమహంస దర్శకుడి ఢోంగీలో కూకలేశాడు.

“నాకు ఎవరన్నా భయంలేదండీ... ఏలా భయం వేసింది?” మళ్ళీ నవ్వింది రాణి.

“యీ పద్ధతిలో మనం నాలుకం చెయ్యలేం రాణి!” పామహంస మూతి ముడిచాడు.

ఆ అడికాదండీ! మీముండు ఎలా భయపడకలను. రంగస్థలం మీద బాగా భయపడి పోతాను!... ఊ—మీగా భయపెట్టండి శివరాం గారు” సన్నగా నవ్వింది పెదాలు బిగపెట్టుకుంటూ.

శివరాం దొంగవేరిలో వచ్చి చెయ్యవలసిన వివిధ అలహాస నటనలు చేసే చేతులు విసిరాడు ఒకపాటుగా బలమీద రాణి పెట్టుకున్న వేసిచేత శివరాం చేతికి తగిలి క్రింద పడిపోయింది. రబ్బరు బేగ్ వెలమీద పాలి క్రుల్చిపడింది.

“అయ్యయ్యా! నన్ను కాకపోయినా మా అబ్బాయిని భయపెట్టేశారండీ!” అంటూ ఒగ్గగా కోపంగా శివరాం వైపు చూసింది రాణి.

దుక్కులుపుకుని, బేగ్ పైకితీసి పట్టుకుంది రాణి.

“మీ అబ్బాయి ఎవరండీ?” శివరాం ప్రశ్నించాడు అందులోని హాస్యం తెలుసుకోవాలని.

“మాడలేదు మీరూ...” అంటూ బేగ్ లోంచి బిటికన్ వేలంత చిన్న రబ్బరు బొమ్మతీసి శివరాం చేతిలో పెట్టింది.

శివరాం ఆ రబ్బరుబొమ్మను చూసి నవ్వు ఆపుకోలేక పోయాడు. అరిగి నవ్వింపానన్న సంతృప్తితో మందస్థిరం చేసింది రాణి కులుకుతూ.

“మీరంతి గట్టిగా నవ్వుతే మా అబ్బాయికి అవమానం కదండీ...” అంటూ రాణి రబ్బరు బొమ్మవేసి బేగ్ లో పెట్టేసింది.

రాణి ధలోక్తుకు శివరాం ముగ్ధుడై పోయాడు.

“రాణి మాటల్లో ఏదో గారడీ ఉందండీ!” పరమహంస మక్కుగా మందస్థిరంచేశాడు శివరాం వైపు.

రాత్రి ఎనిమిదిగంటలయింది.

పరమహంస బలవంతంపై రాణి, శివరాం హాట్ లోనే ఢోంచేశాడు. తొంబాలాలు వారికి అందించి బస్సుప్రాంకుదాకా సాగనంపాడు పరమహంస.

“మీ గక్కడికి వెళ్ళాలి!” రాణి ప్రశ్నించింది అతని బస విశరాలు తెలుసుకోవాలని.

“సికిం దాబాదు”

“అంతియారం వెళ్ళాలి ఇప్పుడు?...!” ఆశ్చర్యంగా ముఖం చిటిచిటి అరచేయి కనపడమీద వేసుకుని, కళ్లు పెద్దవిచేసింది రాణి.

“మీరూ.”

“కోట్ల!”

“చాలాదిగ్గరే ఉండన్నమాట మీయి!”

“ఒకసారి మా ఇంటికి రాకూడదండీ!”

చిలిపిగా పాగడిసుకుంటూ రాణి అడిగింది.

“ఈసారి ఎప్పుడైనా వస్తా!” నవ్వాడు శివరాం.

“పోనీ, మీరు నన్ను మా ఇంటికిగ్గర దిగబెట్టి వెళ్ళిపోకూడదూ... మీకు మరేమీ ఇబ్బంది...” నసిగింది రాణి.

నగరంలో నాగరిక స్త్రీలు రాత్రికూడా పురుష సహాయంలేకుండా నిర్భయంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకుని వెళ్ళిపోతుండడం చూస్తూనే, అసీగిన స్త్రీకి సహాయం చేయడం మర్యాద అని శివరాం ఒప్పుకున్నాడు ఆమెను ఇంటిగ్గర దిగబెట్టడానికి.

దిగ్గరే కనుక, బస్సుమాని నడిచి పోవచ్చునంది రాణి.

తాను క్రైస్తవులమనీ, కోటిప్రక్కనే సూర్యులతో ఉంటున్నామనీ, ఏలేనప్పుడు తప్పకుండా తన మయింటికి వస్తాననిమనీ

మన్ని కగల
అన్వేషణ వివేక
కలములనే
వాడండి.

అన్వేషణ
పత్రికాపత్రిక

త ర చు గ మూత్ర విసర్జన

తరచుగా మాత్రము వెలువడే మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనదిహృము కరిరాన్ని గుర్తించేయ కమేకాకుండా యీ వ్యాధి తనజంధంలో ఏక్కి వ వారిని ఆరోజాకాలో మృత్యువుకు అనన్యసి చేయను. ఎదమదాలో కరిరం మానసిక కమ లకు యిద్దగిండుకుండుకు, నడుములో వొప్పి చూపు మాంద్యము కొద్దల్లా తిమ్మిరి, నంముల లంహిసతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును పై లంహియంతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన దికిత్య చేయించువన్న వో అభివృద్ధి అకరి గాకు వోగ మెండుకు, దురదయి కాళ్ళలో పగుల్లి కూకంతగడం కలంమంత పోట్లు, కీళ్ల వొప్పలు, కంటివారలు. క్షయ గడియి రాన ప్పెద్దు, యిట్టి తియింకరి వాధాకరమైన వ్యాధులు మిన్నే సంజీవియనయ్యను

“పీనన్ థరమ్” మాత్రము వాడి, అనేక వేల మంది తమజాతం నుండి వివారణపొంది మృత్యు కరాకముమందీ రక్షించబడిరి “పీనన్ థరమ్” గొప్పయి వర్ధకులమిది, ప్రాచీన యూవానివైద్య విదానప్రకారిం ఆమూల్య ఓషధుల కాకవదా ముల, వ్యాధావిక జంముల సారముతో తయారై వేసి “అమిత దాహం తగ్గి.... పలుమారు మాత్రవిసరంనడేయ అవనంము. 2 లీ 8 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము వివారణగును కొద్ది రోజులలోనే మీకు వగానికిపైగా వ్యవృత్తి వేకూరివెల్లనిమిదును “పీనన్ థరమ్” కొద్ది వ్యయముతో ముఖముగా, తేలికగా నేమిద వచ్చును దీనికి ప్రత్యేకవర్ధము లేదు విరాహాక ముతో నుండే అనవరంలేదు రోగులు వృద్ధికర మైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు యిదివరి కటికంటే యెక్కువంకాం ఆహారసద్భాములు తినికొనవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు కర పత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును

దర. 50 మాత్రం ఏసా దు. 6-75
వ్యాకింగు పోస్టే ఉచితము.
ల టిం చు స్థలము.
Venus Research Laboratory (A.P.W)
P. C. Box No. 587, Calcutta

చనువుగా మాట్లాడింది రాణి. నగరం వచ్చే అంతే చనువు చూపించిన నాగరిక నాటాను యావన శ్రీ, బాహ్యవాతావరణం తటస్థం చింత అదే సభ్యమం శివరాంకు. తప్పకుండా ఆమె ఆహ్వానం అంగీకరించాలనుకున్నాడు లోలోపల

ఇటు చేరగానే రాణి విమంసనం చెందింది. "నూతన్య నాశోపం ఎదురుచూస్తుంటుందంటే!" అంటూ భయం గా గంభీర అడుగులు వేసుకుంటూ మెట్లు ఎక్కి ఇంట్లోకి శివరాం బడిపోయింది రాణి.

తలుపుల వెనకాల అద్భుతమయిన రాణి వైపు చూస్తూ శివరాం ఒక్కక్షణం అగి వెళ్ళి వచ్చి పోయాడు.

'భరణం' నాటక ప్రదర్శన ఒక మూలు పోస్ట్ హాలులో ఏర్పాటుయింది. రాణి నటనగురించి, అందగురించి పలుత్వమైన శైలిలో పొగడుతూ పరమహంసగురించి ఒక చిన్న జీవితసంగ్రహం ప్రకటిస్తూ, భాషాలోని విద్యార్థి సమాహారమధ్య వెదకబడిన కరపత్రాలు బాగా ప్రచారం తీసుకువచ్చాయి. నాటక ప్రదర్శన ద్వారా కొందరి అనుభవించడమే కాకుండా ఒక అందమైన అమ్మాయిని చూడగలమనే ప్రాంతంలో విద్యార్థులు తండ్రోపతండ్రులుగా వచ్చారు. ఆ హాస్టల్ ను నడిపించే పెదలు, దానికి అంటిపెట్టుకున్న మూలు లోని ఉపాధ్యాయులు, ఆ మూలును నడిపించే పురప్రముఖులు, వారి స్నేహితులు పరమ హంస యివ్వబోయే శ్రీకృష్ణ నాటకాన్ని చూడాలని ఉబలాటవడతొనవచ్చారు.

నాటకం తెర వెనకాల గ్రీన్ రూమ్ లో పరమహంస తన నటనకు అనువైనరూపం దిద్దుకుంటున్నాడు. గ్రీన్ రూమ్ లోకి ఉన్న పరిచయం పురస్కరించుకుని, సహాయం నెపంతో శ్రీనివాసు, జగదీశ్వర్, భూమా రావు, హుస్సేన్ ఆలీ వారందరూ అనవసర సలహాలు యిస్తూ, రంగస్థల భాగాన్ని పర్యవేక్షిస్తూ, యింకా రాణి రాలేదని మనస్సులో అనుకుంటూ, పరమహంస కొటా ముఖం భంగిమలు పొగడుతూ ఇటూ, అటూ తిరిగిబోచ్చారు. 'ఆచారి' శివరాంకు కొటా వెయ్యిసాగాడు. హాలులో జనం క్లిరిసిపోయి కూర్చున్నారు. రంగస్థలం వెనక గ్రీన్ రూమ్ లోకి మరో మార్గం లేక హాలుమధ్యనుంచి తలవంచుకుని గంభీర నడిచింది రాణి. ఆమెను ఎవరూ ఆపకుండా, రక్షణ యిస్తూ హాస్టల్ ను నడిపే నిర్వాహకులలో ఒక యువకుడు, తిన్నగా రంగస్థలం వెనకాలకు తీసుకెళ్ళి విడిచి, బయటకు వచ్చి, చిదానందంగా హాక్కు తాలకు

ఎత్తుకుని, ఒక క్షణం హాలులోని జనాన్ని చూసి ముందుకు పోయాడు. హాలులోని జనంలో రాణిగురించి చూడబోయే నటి మణి అంటూ గుసగుసలు వ్యాపించాయి.

రాణి గ్రీన్ రూమ్ లోకి రాగానే పరిచయమైన నటకులందరూ ఎదురుగా ఒక్కసారి కనిపించగానే దిగ్భ్రమించింది అంతరిసి సంక్లృప్తిపరచాలనే వృష్టితో ప్రత్యేకంగా ఒక్కొక్కరికి సమస్యల చెందింది..... నమస్కారాలందుకుని నటకులంతా మురిసి పోయారు. ఆచారి తన తీవ్రభోరణిలో నమస్కారానికి చలించక శివరాం ముఖం కొటాతో గట్టిగా బాగుకున్నాడు. నటకులందరితోనూ సమావేశమయి తనవ్యవహారాలు చూడటానికి రాణి బహుశా అందరి విమతులలోనూ యిదే ప్రవర్తన చూపుతుందని, తన మీద ప్రత్యేక చనువు విధి మునుపు చూపలేదనే అసంతృప్తి కలిగి మానంగా ఉండుకున్నాడు శివరాం. రాణి తనంతటానే ముఖానికి రంగు వేసుకోసాగింది. మధ్యమధ్య నటకులను పిలిచి ముఖంయొక్క రంగు అదృశ్యం సరిగా ఉందా లేదా అని ప్రశ్నించేది. జగదీశ్వర్ ధైర్యంగా వేసే ఆమె బుగ్గపెనెనీ, కొటా సరిచేశాడు. శ్రీనివాసు రాణి పెదాలకు సన్నగా ఎర్రరంగు పూశాడు. కనుబొమ్మలు దిద్దాడు హుస్సేన్ ఆలీ సరిగా బాణాకృతిలా ఉన్నాయంటూ ఒక చిన్న గేయం చదివి, భూమారావు రాణి హస్తాలకు కొద్దిగా రంగు పూశాడు.

శివరాం తన వేషం పూర్తి చేసుకుని సంభాషణలు వలించుకుంటూ తన భోరణిలో ఉన్నాడు. ఆరవ ముఖం జాగ్రత్తగా గుర్తించింది రాణి.

తన చిన్న బ్రతుకులోంచి చమ్మిపూల ఎర్రనూలీ రంగు చీర బయటికి తీసేసింది రాణి. అది తనకు బాగుందా అని అడగటానికి శివరాంవైపు వెళ్ళిపోయింది. భూమారావు ఆమెకు ఎదురువచ్చి 'యీ చీరలో నవ్వు అప్పురసలా పుంటావు, రాణి!' అంటూ బుగ్గలు బూరించి కులుకుతూ నవ్వాడు. అతని ప్రవర్తనకు కలిగిన చికాకు లోలోపలే అణుమణుని మానంగా ఉండుకుంది రాణి. ఒక కుర్రవాడు మల్లెపూలు తీసుకువచ్చి యిచ్చాడు రాణికి.

'అద్దం ఒకసారి యివ్వండి!' ముద్దుగా అడిగింది రాణి పరమహంసను.

'కాస్తేవు ఉండవే!' హాస్యం చేశాడు పరమహంస.

'అప్పుడే భార్య కరలా ప్రవర్తన వచ్చి!' భూమారావు నవ్వుడు.

'కొటా వేసుకోగానే పాత్రల రూపాలు వచ్చేస్తాయి. అప్పుటినుంచీ...' నవ్వాడు పరమహంస రాణివైపు చూస్తూ.

రాణి కోపం నటించింది. గంభీర శివరాం దగ్గరకు నడిచి వెళ్ళింది.

'ఏమండీ! యీ పూలు నా తలలో పెట్టండి... ఆయన అద్దం యివ్వటంలేదు!' శివరాం వైపు చూచి మెల్లగా నవ్వింది రాణి. ఆమె నవ్వులోని కాంతి, చూపులోని కాంతి, శివరాం కళ్ళకు మిగులుట్టు గొలిపాయి. రాణి ప్రవర్తనలో తనవైపు ప్రత్యేక చూపిస్తున్నట్లు స్ఫురించింది శివరాంకు. ఆనందంగా నవ్వుతూ మానంగా పూలనత్తి రాణి కొవ్వకు చుటాడు శివరాం.

'ఏమండీ! నా వేషం బాగుందా? నవ్వురంగా గుండ్రంగా, క్రిగంటిలో మానీ కులికింది రాణి.

శివరాంవైపు రాణి మొగ్గు చూపిస్తున్నందుకు నటకులంతా కొంత కోపగించుకున్నారు. అయినా చేసేది ఏమీలేక అనూయిలోపలే అణుమణున్నాడు.

'నాటకంలో ఇంటిపద్దులు చూడాలి కదండీ... మీ దగ్గర చిలరడబ్బులు ఏమన్నా వున్నాయో... వేళ్ళతో చిటికెలు వేస్తూ హతాత్తుగా మళ్ళీ శివరాంవైపు వచ్చింది రాణి

శివరాం తాను విప్పిన పంటం జేబు తడిచాడు ఆరణాల చిలర కనిపించింది...

అదేజేబులో విడిగా ఉంచిన పదిరూపాయిల కాగితం కనిపించలేదు. అందులోనే వున్న జేబురుమాలు తీసి అంతా వెతికాడు ముతుతల్లా. పగ్గులో పెట్టుకున్నా నేమో అని అది వెతికినా పదిరూపాయిల నోటు కనిపించలేదు; కాని మరో అయ్యిం రూపాయిల కాగితాలు మాత్రం అందులో కనిపించాయి.

'నా జేబులో పదిరూపాయిల నోటు పోయిందే!' చిలర రాణికి అందినూ విచారంగా దిగులుగా ముఖం పెట్టాడు శివరాం.

'ఏమయిపోయిందండీ!' ఆశ్చర్యంగా పెద్దగా కేక వేసింది రాణి. ఆ కేకకు నటకులంతా మూగేరు.

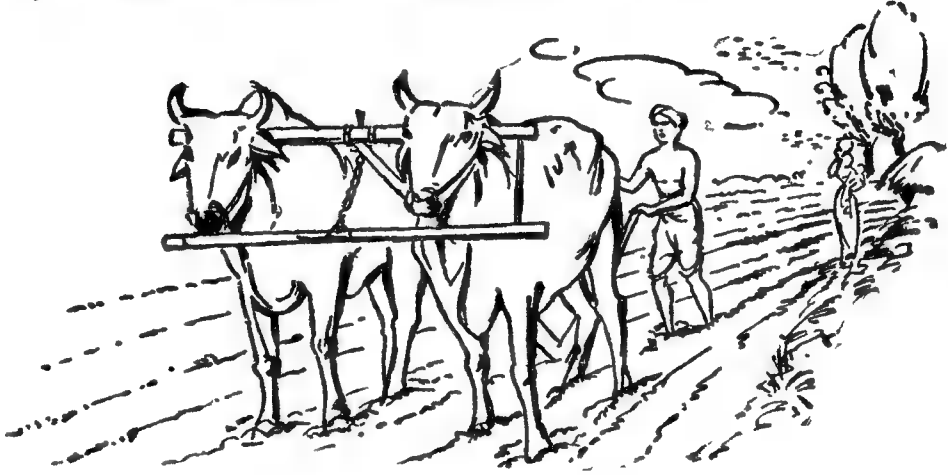
శివరాం పదిరూపాయిల నోటు వివిధంగా పొగొట్టుకున్నది, వివరాలన్నీ అడిగి అపరాధ పరిశోధకుడి పాత్ర అభినయించాడు ప్రతి నటకుడు.

దారిలో రిక్షాలో పడిపోయి ఉండవచ్చు నన్నాడు జగదీశ్వర్.

జేబురుమాలు వెకిలాగినపుడు వీధిలో ఎక్కడో జేబులోంచి బైటికివచ్చి గాలిలో ఎగిరి పోయి ఉండవచ్చు నోటు అన్నాడు శ్రీనివాసు.

(ఇంకా వుంది)

పరిసరాలు - పరికరాలు

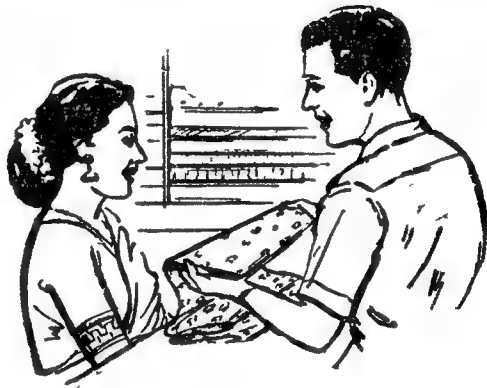

మీరు ప్యవసాయదారుడే కావచ్చు. లేదా పడ్రంగి లేదా చిన్న వ్యాపారి కావచ్చు. మీ వృత్తికి తగిన పరికరాలు మీకు కావాలి. అవి పొడవైనప్పుడు వాటికి బదులుగా కొత్తపరికరాలు కావలసివచ్చును. అందుకు మీరు ఖర్చుపెట్టవలసి వుంటుంది.

అయితే మీరు ముసలివారై పని చేయలేని స్థితిలో వున్నప్పుడుగాని లేదా మీ కుటుంబం మిమ్మల్ని కొల్పోయినప్పుడు గాని కుటుంబ పోషణకు తగిన ఆదాయం వచ్చుటకు ఏమి ఆలోచించారు?

వృద్ధాప్యంలో సుఖజీవనమునకు గాని కుటుంబ సంరక్షణకు గాని ఆదాయమును సమకూర్చుటకు జీవిత భీమాయే ఏకైక మార్గం.

మీ అవుసరములకు తగిన భీమా పథకముల వివరములకొరకు నేడే జీవిత భీమా నికెంటు నడగండి.

జీవిత భీమా

— మీరు భీమా చేసిననాడే మీకు రక్షణకలుగుతుంది

EP-LIC-SZ 6

ప్రజా మహాత్మా అందరం హేలూ
 కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నాము. కని
 వారం అవటంచేత అక్కయ్యకి మూలు
 లేదు. బర్నింగ్ అవర్స్ లేవని నేనుకాశేక్
 నంచి వచ్చేవాను. అప్పుడే భోజనాలు
 ముగించాము.

బోస్టు మేన్ తెచ్చియిచ్చాడు ఆ ఉత్తరం.
 నాన్న క తరువి ప్రి చదువుకున్నాడు.
 పలుదగా ఒంటి కాగితంమీద నాలుగే
 పంక్తులు కనిపిస్తున్నాయి. చదువుకుంటే
 నాన్నముఖంలో ముందర కలవరపాటు
 అవెంటనే గాంభీర్యం కనిపించాయి.

“ఎక్కడనుంచి నాన్నా ఉత్తరం?”
 అని ప్రశ్నించాను.

“రాత్రి మెయిల్ లో వాక వస్తున్నా
 కుంటు” అన్నాడు నాన్న.

“ఏదాన?” అని అడిగాను. స్వర్ణవాసలు

ఉండటంవలన అప్రకృత నేయకయ్య. కాని
 పెద్దబాణి మాకు విదేశీయమంచి రాక
 పోకలు, ఉత్తర ప్రత్యుతిరాలు లేవు కనుక
 అప్రకృత నేయకవసరంలేదు. చిన్నవాక
 అనుకోవచ్చు. కాని నాన్న ముఖంలో
 సంచలనమూ నే అప్రయత్నంగా అప్రకృత
 వచ్చింది.

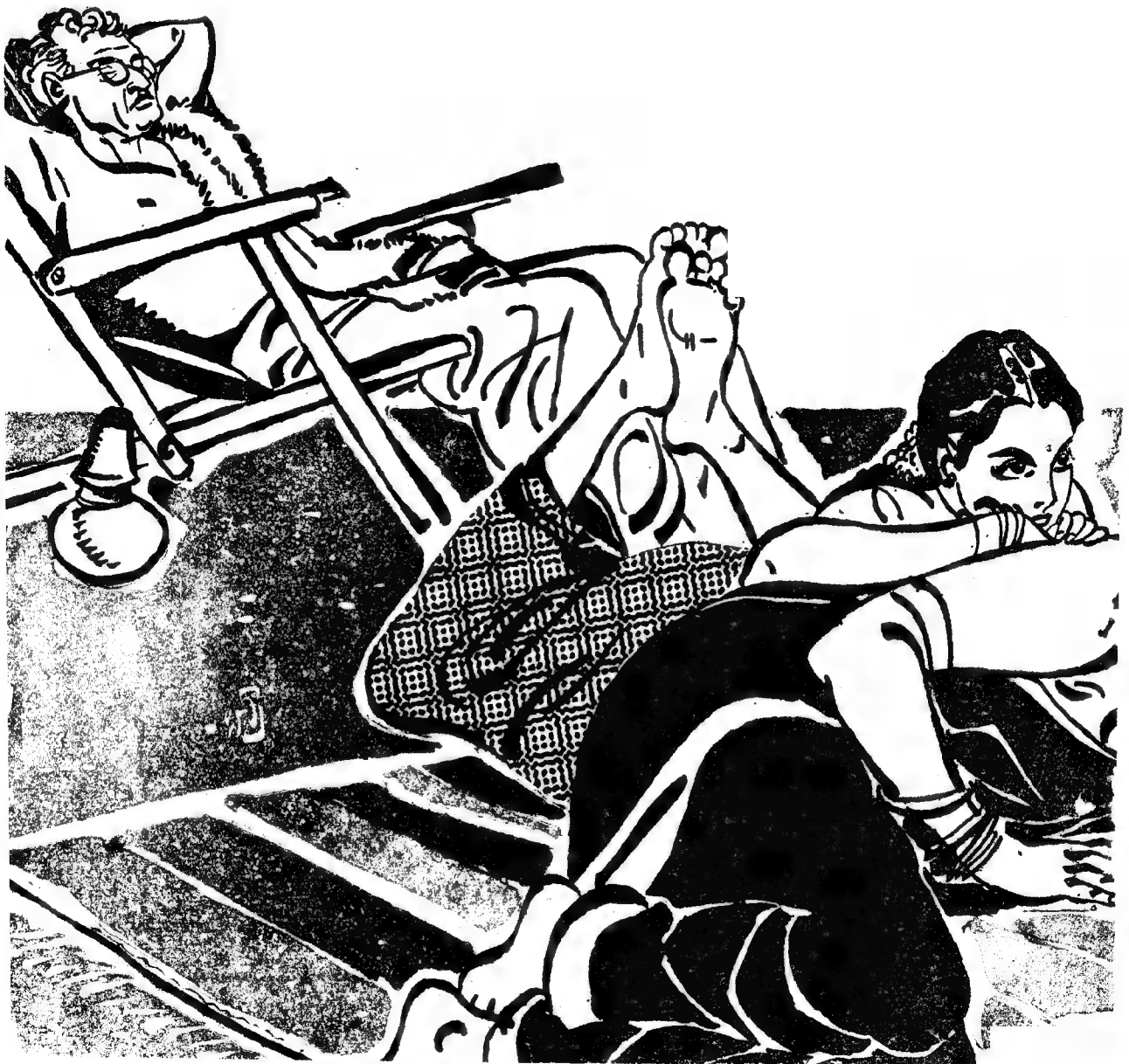
“రఘుపతి” అని చెప్తుంటే నాన్న
 గొంతులో వాళ్ళ ధ్వనించింది. అక్కయ్య
 ముఖం తెల తెల్లపోయింది. కళ్ళలో నీళ్ళు
 తిరిగాయి.

“అబ్బబబ్బు అరితా! ధైర్యంగా
 ఉండాలి. మనకి మంచి కలుగుతుందనే
 ఎదురు మాటాలో” అన్నాడు నాన్న.

అక్కయ్య లోపలికివెళ్ళి గదిలో రెండు
 నేనుకుని పడుకుంది. అమ్మ, నాన్న
 మాట్లాడుకోవలసిన విషయాలు ఉంటా

దుమెనని తోటలో! వెళ్ళాను నేను.
 తోటఅంటే రాజగుమార్తెలు విహరి
 ప్రమదావనంకాదు. మానాన్న పే
 అక్కాచెరెళ్ళం నలగురం, మా
 శిష్యురూ-అందరం కలిసి ప్రేమగా పె
 కున్న ఇంటియిట్లుఉన్న చిన్నతోట.

ంచే
ము
ము
ము
మా

నాన్న ఒక జమిందారని కాని, మేము
రాజకుమార్తెలమని కానీ చెప్పను కానీ,
మేము మునుగా పెరిగాము. విద్య తర
వాత బాత ఎందుకువస్తున్నాడో? ఎండగా
ఉండటంచేత వెళ్ళి నానుచెట్టు నీడలో
నుంచున్నాను.

ఆ సంక్రాంతి లలిత క్కయ్య కనుదని
శేను సర్ది ఎంతో సంతోషపడుతున్నాము.
చిన్న క్కయ్య సర్ది అదే మొదటిసారి
అల్లవారింటికి వెళ్ళిరావటం. పండగకి
ముందరే వచ్చింది. పండగనాటికి బాత
లిద్దరూ వస్తారు. తమ్ముళ్ళనోకలసి బాతల
పెట్టాగ ఎగతాళి చేయమ అని ఆలో
చిస్తున్నాను. నాన్న వెళ్ళి లలిత క్కయ్యని
తీసుకువచ్చారు. బండివగిరికి పరిగెత్తాము.
అక్కయ్యనిమాసి అమ్మకళ్ళలో నీళ్ళు
తిగులుతుంటే “చిక్కిపోయావే” అంది
లలిత క్కయ్య “ఊ” అని ఊరుకుంది.
ఎంతోనూ ఎక్కువ మాట్లాడారు. అడి
గినదానికి ముఖంగా సమాధానం చెప్తుంది.
పరధ్యానంగా ఉండి నిటూర్పులు విడు
మాంటుంది. నలుగురి కుద్దాడన్నా ఎవరినీ
గుర్తించినట్లే ఉండెను అమ్మ నాన్నతో

అంది, “లలిత ఏమిటో అట్లాగ రయో
రయింది. దానికి మనుసులో ఏదోతెగ
ఉంది” అని.
పండగ తపనగా చిన్నబాత కస్తాదని
మానున్నాము.
“రఘుపతి ఎప్పుడు వస్తానన్నావే. ఉత్త
రం ఏమేనా వచ్చింది నువ్వు వచ్చావో?”
అని లలిత క్కయ్య నడిగింది అమ్మ. ఈసారి
లలిత క్కయ్య మానవదిలి,
“అయన ఎండగకి రారమ్మా. శేను మళ్ళీ
అక్కడికి రావని చెప్పివచ్చేకాను” అంది.
అమ్మ నిగాంతపోయింది. చిన్న క్కయ్య
లలిత క్కయ్య ముఖంలో మాన్తూ ఉండి
పోయింది.
లలిత క్కయ్య వెంటనే తలదించుకుని
“అంటే రావనికొగు. ఎంత సగటుపోదా
మనుకున్నా నానుభూతిలేని ప్రవర్తనను,

అల్లుడి మంచి తనం

గొండ్ల బిల్లలను,

మీరు

వేదించేయడం మీ దగ్గు త్వరితంగా పోవును. పెద్ద పిచ్చిని, వాచ్చిని వివరించే రోజున అడవునల్ల అందరి శ్రమకర అనిదంను అస్సాదించండి, అది గొంతు వాచ్చి, రొమ్మ కదలేము, దగ్గు లేక అడవును గురించే క్రిమి అను భంషును. పెద్ద తడిని వివరించు గతి గింది క్రిమిలను వివరించును.

ఇందులో హానికర జీవదళిం లేవు పుల్లలను మరకతంగా అవ్వవచ్చును. రొమ్మ పడలేములు, గొంతు వాచ్చి, పదికేము, అధిక కవము జలుబులు, దగ్గులను త్వరితంగా వివరించును.

మంచి వ్యాధిగ్రస్తాడందరివద్ద అమ్మగారు ఉన్నా వు. ఇ వుల్ పార్ట్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

BY 35-TEL

పోల్ ఎ జెంటిలు: దాదా ౫ కం పెసి, ౪౪, నైన్ థ్ వాయ్ వీధి, ముదాను-౩.

నారసింహ లేహ్యము

అంగుడుకో చేరినది. మేమము, నికక, నివృత్తునవగైరా హరించి అంము రక్షవృద్ధిగలిచును. 20 ఐ శబ్దము రి ౪౪౪ పోస్టేజి రు. 1-1-0

బి. ఎ. ఎ. అందరికంపెసి ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిదేసి (PU) నెల్లూరుజిల్లా.

అధైర్యపడవద్దు

రాస్త్రియ మైన, నిజమైన SEX-ADVICE పొందవచ్చును. మీకు శింశుకోవ్వ లక్షణములు (వాయుయా, యింకా నివరాలకు కనరు పం పేది. శాక్టర్ రత్నం నన్స్, (Estd 1904) ముంబై లింగ్స్, ఆణంపూరామార్లెట్ ౪౪ హైదరాబాద్ (డక్కా) 2.A.P.

అర్థం చేసుకోలేని స్వభావం. నామనసును సరిపెట్టుకోలేక పోయానమ్మా. చెప్పి చూశాను. లాభం లేకపోయింది. మూలే కాని ఉండలేనని మా అమ్మావాళ్ళు దగ్గర ఉంటాననీ చెప్పి వచ్చేశాను," అంది. అమ్మ మాట్లాడలేదు. నాన్న విమో అనలేదు. సత్య మూతం అంది!

"నువ్వు తిండుకదావు" అని.

"ఎలా చెప్పగలవు?"

"వెళ్ళిఅయి అత్తవారింటికి వెళ్ళేదిమనం. అక్కడ పరిస్థితులకు అలవాటు పడవలసింది మనం కాని వాళ్ళు కాదు. అడవిలలకు అది కష్టంగానే ఉంటుంది కాని" అది సహించ గలిగి ఉండాలి."

"నీకు తెలియదు సత్య. సహిస్తాను. ఆ ఒకటి నాకాఉంది. కాని ఫలితం ఏమిటి? స్వభావం మారుతుందనే ఆశలేదు. జీవిత మంతా వృథా అయిపోవలంలేదు. నేను నా జీవితంలో ఏదీ పొగొట్టుకోవలచుకో లేదు. దాపరిక మెంగుకు! అక్కడ జరిగిన కథలన్నీ చెప్తారేరా" అంది లలిత.

రాత్రికోసం అందరం ఎదుగుచూస్తున్నాము. అప్పుడు నాకు పద్నాలుగువిశ్మ ఉంటాయేమో. కాని అక్కయ్య విషయంలో ఏదో రుతూవాలం లలిత సన్నగా, పొడుగ్గా, నాశాకుగా ఉండి, ఎంతో అందంగా ఉండేది. తలలో జాజులు పెట్టుకుని కాటక కళ్ళతో అక్కయ్య నవ్వుతుంటే అక్కయ్యలాగ ఎప్పుడు ఎదుగుతానా అని తివారితనంగా ఉండేది. జామ చెట్టుకింద కూర్చుని ఎన్నోకథలు చెప్పేది అక్కయ్య. బావతో ఎందుకు పోట్లాడి వచ్చింది లలిత? నామనసులో ఎంతో ఆశ్చర్యంగా ఉండేది. అక్కయ్య కలలు కన్న రాజకుమారుడు కామా బావ!

వరండాలో చాపవేసుకుని తలకింద దిండు పెట్టుకుని పడుకుంది అమ్మ. నాన్న పడకకుర్చీలో మేనువాలూరు. తమ్ముళ్ళు చెలి పడుకున్నారు. లలితక్కయ్య అమ్మ దగ్గర కూర్చుంది మోకాళ్ళమీద తల ఆనించుకుని. సత్య అమ్మతలపైవు కూర్చుని ముంగురులు సర్దుతోంది. అమ్మ పక్కన పడుకుని నేను వింటున్నాను.

"ఆయన నాయనల కలిసంగా ఉన్నారని కాదు." అది ఒకరిక మైన స్వభావం. అందరి స్వభావాలు ఒకలాగ ఉండవు. కలిసి ఉండవలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు కొంతవరకూ సహించక తప్పదని మనసును సమాధాన పరచాలనుకునేదాన్ని. కాని ఆయనకు ఈ ఉద్దేశం లేకపోవలంవలస అది నాకు స్పష్టం కాలేదు.

మనం తివరాలికి ఒకవస్తువు కొనుక్కుంటాము. తివరపప్పుడు దానిరుచి మనసులో పెట్టుకుంటే ఆనందం. కాని దానివల రూపాయి. రూపాయి ఖరీదుగల వస్తువుని మనం తింటున్నాం అనుకుని తింటుంటే దానిలో ఉండే ఆనందం సహజమైంది కాదు.

మనంచాత్రం జమిందారుల మేమిమ్మా? కాని మాపెంకం వేరు. పారి పాటుని కొబ్బరినూనె ఒలికిలే "అయ్యో ఒలికిందా తల్లీ, క్రిందపడింది తలకి రాసుకోకే," అంటావు నువ్వు. ఆయన తీదీ రూపాయజాలలో లెక్కకడతారు. నూనె లెచ్చారు. నాకు వాడటం చేతకాదేమో, ఇరవై కోజాలు వచ్చింది. నెలలోపల మళ్ళీ తీసుకు రాదుట. తంవారినెల, తగించి రాసుకోవలం మొదలుపెట్టాను. ఒకరోజు "ఏమిటాజాల్లూ నువ్వును. తలగువ్వుకోవలం చేతకాదా?" అన్నారు. కొబ్బరినూనె చేతిలో వేసుకుంటుంటే ఒలికింది. అది రెండు రోజుకి వచ్చేదికదా అనిపించింది. ఉండి కూడా ఈ పేదరిక మేమిటి? నాకుకూడా ఈంపు దృష్టి అలవడిందే అని కళ్ళలో నీరు తిగుగుతుండగానే నవ్వువచ్చింది. ఎంతతిన్నా, ఎంత ఆనుభవించినా ఏదో పేదరికంలో ఉన్నట్టుంటుంది కాని మనసుకు తృప్తిగా ఉండదమ్మా."

"అదికాదే లలిత ఇంతఖర్చు అవుతుంది: ఇది కావాలని చెప్పాలి," అంది అమ్మ.

"చెప్పినా లాభంలేదమ్మా. తగ్గించాలంటారు."

"అంత సంపాదిస్తాను. ఏంచేస్తాడే? నీకు ఖర్చుకి ఇవ్వడా?"

"నాకే స్వతంత్రం లేనుకాని, ఏలోటు వచ్చినా తప్పవది. నేనారకంగా సంసారం చెయ్యలేవమ్మా. వారిదృష్టిలో నేను ఒక చేతికొనిదాన్ని." అక్కయ్య చెంపలు కన్నీళ్ళతో తడిసి మెరుస్తున్నాయి. ఎన్నాళ్ళ నుంచి గడ్డకట్టిన దుకఖమో అది.

"పిచ్చిదానా! కొబ్బరినూనె రాసుకోవలం మానుకుంటారులే."

"మరి వాళ్ళింట్లోనా నేను తింటున్నానని బాధపడుతుంటే."

ఈసారి అమ్మ మాట్లాడలేదు. సత్య మెల్లగా అంది.

"అభిమానానిపోలే అటాగె కనిపిస్తుంది. నీకు అనుభవం లేక గుబారా చేస్తావని కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉంటాడేమో. భార్య వయ్యాక నీవు పరాయిదానివా. తినక తప్పకుందా?"

"అది వాళ్ళికి తోచాలి" అని "ఫీ" అనుకుంది లలితకృష్ణుడు.
 "ఏమీనమ్మ, పిల్లవాడు బాగున్నాడు. ఇంత సీక్రూడా ఉందని ఆగండి పిల్లనిచ్చాను" అని భారంగా అంది అమ్మ.
 కొంతసేపు మానంగా గడిచాక.

"నేను పుస్తకాలు చదువుకోవడాను. నవలలు చదివితే పాఠశాలలో. ఎదుగు తిగవలసివచ్చింది. ఆ సో నా ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటున్నాను, ఏమిలోనక. ఇంటికి తప్పదు. నేను మాత్రమే. నవలలలో చదివితే పుస్తకం లాగాదు. లాగటంలో అది చి

గింది. వాకు కోపంవచ్చింది. అది పద్య పెళ్ళికి కావక గా ఇచ్చిన పుస్తకం." "అందరూ పుస్తకం ఇవ్వండి" అన్నాను. "పుస్తకాలు చదవవద్దనలేదా! చింతి పాఠశాల" అన్నాను.
 "ఇది చాకరం పుస్తకం కాదు. కావ్యం

ఎంత లాలిత్యము, ఎంత మృదుత్వము.

ఎంత తాజాయైన సువాసన!

కాష్మీర్ బొకె టాల్కమ్ పొడరు వాడితే మీకు అటువంటి హాయినిస్తుంది!

పాపాయిని హాయిగా. పొఖ్యముగా ఉండేలా చూడండి! కాష్మీర్ బొకె పొడరు యితర ప్రత్యేకమైన నేటి బొకెలకంటే మెత్తగానూ ఉంటుంది. దానిని రాస్తే మీ పాపాయి పువ్వులా తాజాగా ముద్దొస్తుంటుంది. ఈ పొడరు మీకు మీ పాపాయికి కూడ పనికివస్తుంది!

కాష్మీర్ బొకె టాల్కమ్ యొక్క చల్లని పువ్వుదగ్గరమువంటి పువ్వుకు మీరు పూం గుత్తం వర్షం ఉన్న తక్కువ అమతవము పొందుతారు! దానిని ఒక్కంకా రాసుకోండి. వసంత యుక్త పూంపరిమళము నుండి మనసులో కోరిల్లుతూ ఉంటాడు. ప్రియమయిన ప్రేమ పాద దానిని రాసుకోండి.

మీరు వాడే పేసు పొడరును మెరిసేలా చేసుకోండి. కాష్మీర్ బొకె టాల్కమ్ కాంచము పొడరులో ఉల్లండి. కాష్మీర్ బొకెలో ఉన్న ఎక్కువ మృదువైన, మహాపరమైన తళతళ మీ పొడరును మెరిసేలా చేస్తుంది!

కాష్మీర్ బొకె

టాల్కమ్ పొడరు

పురుషులు ప్రేమించే పరిమళం గలిగి

என்

కేసరి కుటీరం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
రామినేని, మద్రాసు-14

అంధ్రప్రదేశ్ విజయం.
మొదట నీకారామం నందం నీకారామం విజయం.
విజయవాడ, నీకారామం.

ప్రశ్నలు: వెంకటేశ్వర స్టోర్స్
గోల్ బంగళా, చామన్,
హైదరాబాద్ (A.P.)

* మీకు కుటుంబమునందలి వ్యవహారములు ఏమిటి? *
* స్త్రీ పురుషుల వాస్తవిక సంబంధ విషయములను ఉన్నతమైనది తెలుసుకోవాలని ఆశుతోషకుడు వ్యాధి? *

* అనుకులదాంపత్యము మీరు వాంఛి
సారాజీవితే మీకు చక్కని మార్గదర్శక
మైన ఈ గంధాన్ని తప్పక చవిచిరాలి!
సుప్రసిద్ధ రచయిత శ్రీమతి సీతలక్ష్మి
రచించిన

సుఖజీవితంలోని రహస్యం

8 సం॥ పైడిపివారిశ్రావృక్షకంఠి కయం
 గానలరు 1-60. వి. పి. పి. లోరు 2-25
 రకాపిలకుపగా తెప్పించుకునే విజెంటుకు
 8-1/3% కమిషన్ ఇవ్వబడుతుంది. దీయ
 కీని ఉచితాలు అంగంలో రాయుంది.

కా కీ ల మ :

శూద్ర నిలయం
154, ఆర్థ్వార్ పేట, మైదాను 18.

ఆసినించుకోరిన తెలుగువల. వా స్నేహితు
రాలు ఇచ్చిన పెళ్ళి కా న్న. మంపర
ఇవ్వండి" అన్నాను గంభీరంగా. ఆయన
ఇచ్చినదికంటే నేను పశ్చాత్తాపపడి ఉంటే
దాన్ని. కాని ఆయన,

“నీకు నీ స్నేహితురాలు ఎక్కువా?
చేనా?” అని ప్రశ్నించారు. అసహ్యం
తీసింది.

“మాకు మీ నిలువ తెలిసు, ఆ పుస్తకం
నిలువ తెలిసు. స్నేహం తెలిదు” అన్నాను.
కోపం ఉచ్చించి, ఆ రోజంతా నాతో
నూటాడలేదు. కోపం బాగాలని,

“మరి తీరిక సమయాలలో ఎం చేయ్యి
మంటారు ?” అనడిగాను.

“అవును కొంటాయట. పాడే చెయ్యాలిట. ఇంకా తీరిక ఉంటే మళ్ళీ మిషను కొంటాయట. ఏ పని చేసి నా ఉపయోగకరింపజేసినా అంతా అంటుంది. అంతేకాని మనోవికాసానికీ విలువలేదు వారివృత్తిలో. ఆ మాటలు తెలుసుకుంటుంటే నువ్వు నిశ్చింతమవుతుంది. నాన్న నన్ను ఎందుకు భదిరించారా? నాకు ఆ ఆశిల్పిని ఎందుకూ అని ఒకటే భాధగా ఉంటుందమ్మా. జీవితాన్ని గురించి ఆశియాల రేపు ఆయానికీ. వెన్నెలను చూస్తే నేను పాట పాడుకోవలసిందే. జీవితాన్ని తీయని కాన్యంలాగ గానంచేస్తూ గడపాలని ఆరానాథాలు నిర్మించుకున్నా ఇష్టమయినా నా ఆశియాలకు వివాదంగా జీరించి నాలో ఉత్సాహాన్ని అణచివేసుకోవటం నాకిష్టం లేదమ్మా. నచ్చే మార్పుకీ ఇంటర్ పరీక్షకీ అప్లియర్ అవుతాను. చదువుకుంటాను,” అన్న లలిత.

అమ్మ, నాన్న పూటాడలేదు.

అదేవిధంతో చెలగాలుదీలే ఎటుగ
అక్కో? నువ్వు పట్టింపుటకు బావలనీసంత
కాంగం ఏమీలేదు. చెలగా అలవాటు
పదాలి అతిని స్వభావానికీ. నువ్వు మనసు
విప్పి చెప్పే అతిమమూరిం నీమూల కాదన
లదా? నీ సంగతి ఆలోచించుకుని నువ్వు
అమ్మ, వాన్న దగ్గర ఉంటానన్నావు కానీ,
ఇంకా ఇద్దగు చెల్లెళ్ళకు చెప్పికావాలి.
వార్షిపీలు సంతారించే త్యాగి నే చెప్పలేదు
మనకి తక్కుందని ఆలోచించావా!" అంది
సత్యి- లలితా- ముగ్ధి కోపం కన్పించింది.

“నాకూర్చు జలమునంటి తెల్లని అంబు
చేసుకొనే చేసుకొను. నేను తెలియక ఒప్పు
కున్నా అప్పుడు. కాని ఒకళ్ళకొసం నేను
సర్వనాశనం కావటానికి నేను దచ్చినా
ఒప్పుకొను” అని లేచి గదిలోకి వెళ్ళి
పోయింది. నాన్న వెనక నీ వెళ్ళారు.
ఏమనూ పడుకున్న లలిత తల నిమురుతూ,

“ఏంచేసి నా మీరు సుఖపడాలనే చేసాం
తల్లీ! నీకు చనువుకోవాలనిఉంటే ఇక్కడే
ఉండి చనువుకోమ్యా. నేను వద్దంటానా?”
అన్నాడు.

“ఇదంతా నేను ఈ రెండేళ్ళనుంచీ అనుభవిస్తున్న బాధ నాన్నా” అంది దిండులూ తలదూర్చి విడునూ లలితకృష్ణ!.

“మనసులు కలవలేదుతల్లీ ! అంతమాత్రా
నికే బంధాలు తెంపుకోలేమమ్మా,” చలు
వ్కున అక్కయ్యలేచి కూర్చుంది.

“అదివాన తేయను నాన్నా! నేను చాలా నానా సంఘటిత కష్టాలను గాడా తేయను. కాని ఇది వారి లో విమనా మాన్య తేస్తుండచునని నా ఆశ. అదే చేప్పి వచ్చాను నేను” అంది.

అతరవారి అక్కయ్య ఏడుస్తూనే ఉంది. వాన్న మాట్లాడుకుంటూ రిలసియరుతూ ఉండేటోయ్యాగా, ఇప్పుడు రిలుచుకుంటే గాకాతిం గదదికమాలోంది.

చిన్న కృత్య సత్య చాలా నిత్యమనమని
పిల్లలకినిపిస్తుంది నాకు. ఈ పల ఏ కోరికలు
ఉంటాయో, ఏ ఉపాధి మెరుగుతుంటాయో
తెలియదు. ఏ ప్రాసెసులలో నేనా గంభీర
మైన చిగురువులలో ఉంటుంది. సత్యని
మోస్తే మెచ్చుకో బుద్ధివేస్తుంది కాని, నేను
మాత్రం అబద్ధం ఉండాలేనని. ప్రతివిషయం
నన్ను నిలుపునా కదిలించినప్పుడు, నాలు
భాషా గ్రంథం కట్టలు తెంచుకుంటూ
ఉంటుంది. పండగలు ఆయాగ్ధి అందరితో
సరదాగా ఇంకొక గంట రోజులు గడపా
లని ఉన్నప్పుటికి బాధరహితంగానే వెళ్ళి
పోయింది సత్య. తన మనసులో మాట చెప్పకు.
బాధకి ఎదురుబులుకను బాధచేసి అధికారం
చూస్తే కోపంకనకుంది. ఇకనీ ఎందుకు
నవీనుంది సత్యకి ఆశీర్వాదం "అది నా స్వభా
వమే. నే నేమీ ఆలోచించను" అంటుంది.
నిజమే. ఈ నాలుగేళ్ళలో చిన్న బాధ
చాలామారాడు, మొదట బాధ ఇంటి యజ్ఞ
మాని. పెరినమంతా అతనినే. అతను కొని
తచ్చిన చీర రేమాగ్గు తెకుండా కట్టుకునేది
సత్య. ఇప్పుడు సత్య ఇంటికి రాణి.
ఫలానా చీర బాగుంది అంటుంది.
"కొనుకో" అంటాడు బావ.

“నీ శ్రామికులు విమరూలు” అని కనుగు
కునే వారు, ఇప్పుడు ప్రతి విమరూ
ననించి సత్కర్త సంగ్రహిస్తాడు సత్కర్త
చెప్పినట్లే ఏ పని చెయ్యడు. “అంతకంటే
మీరు కావాలి అవచ్చు” అంటుంది సత్కర్త.

(49-వ పేజీ చూడండి)

రాశి ఫలాలు

★ దైవజ్ఞా పాతూరి శ్రీరామమూర్తి ★

14-10-1959 మొదలు
20-10-1959 వరకు

మేషం:

(ఆశ్వినీ, ధర్మి, కృత్తిక 1 పా.)
ఈవారం మీకు అన్ని విధాలా ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. ప్రతి మనస్సుకీ స్నేహం సహాయం లభిస్తుంది. బంధుమిత్రులతో ఇంకా ముందున్నట్లు వంటి చేచీలు క్రమక్రమంగా తగ్గిపోయి నునిక్కాంతి లభిస్తుంది. ఆదాయం బాగా పెగుతుంది. కానీ ఈ సమయంలో మాంబంలో ఖర్చులు కూడా పెరుగుతవి. వృత్తివ్యాపారాలలో మీ యోచనలు కార్యరూపంలోనికి వచ్చి గౌరవం పొందుతూ ఉన్నాయని కూడా లభిస్తుంది. శుభ పుణ్యకార్యాలలో పాల్గొంటారు. ఇతరుల వద్దనుంచి రావలసిన ధనం సకాలంలో రాక మనస్సుకు కొంత ఆకాంతి కలుగుతుంది. కానీ, అందువల్ల మీ పనులకు అటంకం కలుగును. నూతన కార్యక్రమాలనుగుంచి ఇతరులు మిమ్ములను ప్రోత్సహిస్తూ పరచవచ్చు నిదానించటం మంచిది. 15, 16 తేదీలలో తిప్పట, అధిక ఖర్చులు, శుభ వార్తలు.

వృషభం:

(కృత్తిక 2, 3, 4, పా, శోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)
ప్రతిపదీ శ్రీఘం గా జరిగిపోతున్నట్లు కనుగొంటుంది. కానీ, నిదానం తప్పదు. ప్రమాదాలు చేయవలసినవస్తుంది. వృత్తిలో అభివృద్ధికొ మైన మార్పులు వస్తవి. ముందు ముందు జరుగబోవు కార్యక్రమాలను గురించి ఈ సమయంలో ప్రయత్నాలు ఆరంభిస్తావు తిరి. విలువల వస్తువులు కొంటారు. ప్రస్తుతం మీ ఆరోగ్యం సరిగాయుంపక దావ (వల్ల ముఖ్యమైన పనులలో ఆశ్రిద్ధి, ఆలస్యం కావచ్చును. ఈ సమయంలో ఖరీదల సలహాలను నమ్ముకుని భౌతికమయిన కార్యక్రమాలపై పెన్సికొనటం మంచిది కాదు. సంతోషం గౌరవం పెరుగుతుంది. అదంతా ములక అధికంగా ధనవృత్తిని చేయవలసి వస్తుంది. ఈ వారంలో బంధుమిత్రులకు సంబంధించిన పనులు విశేషంగా మీకు శ్రమను కలిగిస్తవి. ఈ వారం రెండవ

భాగంలో ఉత్సాహకరమయిన మార్పులు వస్తవి. వృత్తి వ్యాపారాలలో అభివృద్ధి, ధన లాభం, బంధువుల వ్యవహారం శుభ వార్తలు.

మిథునం:

(మృగశిర 3, 4 పా. ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)
ఈ వారం మనస్సుకు తీరిక యుండదు. ప్రతిపదీ ముందు యోచనతో వాగ్గతిగా నిర్వహించి గౌరవం పొందగలుగుతారు. విపరీతాల పెట్టివా సంక్లిష్టకరంగా జరిగి సంపూర్ణమైన శాంతినిస్తుంది. కానీ ఆరంభంలో ఎంతో హాస్యాస్పదమవుతుంది. నీరాసులకు సంబంధించిన పనులు నిదానంగా అనుకూలం వస్తవి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో గౌరవం, ప్రేమార్థముక్త అదిరాభిమానాలు లభిస్తవి. మటుంబంలోనివారి ఆరోగ్యం సరిగా యుండుకపోవటంతో మనస్సుకు కొంత సంతోషం లభిస్తుంది. ఇతరుల వద్దనుంచి చికాకు కలుగుతుంది.

గృహస్థితి

సింహంలో శుక్రవారం, కన్యలో రావూపు, కన్యకులలో మార్పులు, తులలో కుజబుధులు, వృశ్చికంలో కురుపు, ధనుస్సులో శని, మీనంలో కేతువు, కుంభమీన మేష వృషభాలలో వంగుతు.

నీరు మానున్న ధనసహాయం సమయంలో లభించి కార్యనిర్వహణ అవుతుంది. వారం తిరిగి పాపాలు చేస్తారు అకస్మాత్తుగా ఖర్చులు పెగుతుంది. ఉన్నత స్థితికి గుర్తువంటి వారి పరిచయం లభిస్తుంది. అందువల్ల ముందు 11ంగు అనుకూలం యుంటుంది. 19 20 లలో చోరభయం, కార్య విఘ్నం. పెద్దమనుష్యులతో సంప్రదింపులు.

కర్కాటకం:

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)
అన్ని విధాలా అనుకూలమైన సమయం, వ.వ.వారంగంలో మీ ప్రయత్నాలు చాలా సరకు కార్యరూపంలోకి వస్తవి. బంధు మిత్రులకు ఆశీరదం దర్శనం సహాయం చేయవలసి వస్తుంది. ఖర్చులు బాగా పెరుగు

చెప్పిమాటను సకలం ల నున్నా గలుగుతారు. వృత్తిలో వృద్ధికొ మైన మిన నలు కనుపిస్తవి. పుణ్యకార్యములు జరుగు తవి. వారం మధ్యలో పిల్లలయొక్క ఆహారోగ్య కారణంవల్ల మనస్సుకు అకాంతి కలుగుతుంది కానీ, దైవానుగ్రహంవల్ల త్వరలో నివర్తితవుతుంది. శుభకార్యప్రయత్నాలు అనుకూల వాతావరణంలో జరి గుతాయింబవి. ఉత్తరదిక్కునుంచి శుభ వార్తలు తెలుస్తవి. రాజకీయరంగంలో గౌరవం పెరుగుతుంది. 16, 17 తేదీలలో వృత్తిలో ప్రోత్సాహకరమైన సూచనలు, శుభవార్తలు, మిత్రులవల్ల కార్యసిద్ధి.

సింహం:

(మఖ, పుష్య, ఉత్తర 1 పా.)
బాహ్య విషయాలలో చాలా ఉత్సాహ కరంగా యుంటుంది. గౌరవం, సహాయం పెగుతుంది. కానీ వాటితో బాటు బాహ్యతలు, ఖర్చులు కూడా విపరీతంగా పెరుగుతవి. మనస్సులో అందోళన, చికాకు కలుగుతవి. మీ బుద్ధిబలంతో సమస్తము నిర్వహించి మీ మాటకు భంగం కుండా కాపాడుకో గలుగుతారు. వృద్ధులు పెరిగిపోయి ఇతరుల సహాయం ఎరుగుచూడవలసి వస్తుంది. దూరీకరముగన్న బంధుమిత్రుల వద్దనుంచి అనుకూల వార్తలు వస్తవి. వృత్తిలో శ్రమ కరంగా యున్నా పాటివారిలో గౌరవం పెగుతుంది. మటుంబంలో శుభసౌఖ్యాలు లభిస్తవి. వాదించివదిలో మీ ఆరోగ్యం సరిగా వుండదు. గుర్తొస్తా తి పారాయణం చేసుకొనటం మంచిది. ఇంతకుముందు మీకు ప్రతికూలంగా ఉన్న వ్యక్తులే ఈ సమయంలో మీకు సహాయం చేస్తారు. 14 15, 16 లలో కార్యభారం, తిప్పట, స్వల్ప ధనలాభం. అధిక కాలంతో పరిచయం.

కన్య: (ఉత్తర 2, 3, 4 పా, వాస్త, చిత్తి 1, 2 పా.)
ప్రస్తుతం మీరు నిరీక్షాగ్రతిగా ఉండే మనుకున్నా తిప్పనిసరిగా ఇతరుల కార్య భారంపై వేసుకోవలసి వస్తుంది. ఆదాయం బాగానే ఉంటుంది, కానీ, ఖర్చులు విపరీతంగా పెరుగుతవి ఇబ్బందిపడతాననుకుంటుంది. బుద్ధి చాతుర్యంతో మీ ధర్మాన్ని నిర్వర్తించుకుని మాటలు కాపాడుకోవలసి. వృత్తి, ఉద్యోగాలలో మనస్సుకు ఉత్సాహకరంగా వుండదు విశేషమైన ఆలోచనలమూలంగా ఆరోగ్యం చెడే అవకాశాలున్నవి. విఘ్న సమాధానము పారాయణం చేసుకొనటం మంచిది. మటుంబంలో శుభ సౌఖ్యాలు లభి

రాశి ఫలాలు

ప్రది. విలువగల వస్తువులు కొంటారు. ఈ సమయంలో బంధువులకు కొంత సహాయం చేస్తుంది. ప్రయాణాలు చేయవలసివుంది. వ్యక్తుని దిక్కునుంచి ముంగు ముందు మీకు అనుకూలించగల వార్తలు తెలుస్తవి. వారంతలా పొరపాటుకల వస్తునవం. 16, 17, 18 తేదీలలో కలహ నూచనలు, నూతన కార్యక్రమాలనుకరించి యోచనలు, వృథా ఖర్చులు.

తల:

(చిత్ర 8, 4 పా, శాస్త్రీ, రికాఖ 1, 2, 3, 4 పా)
ఇతిరుల సహాయంతో మీరు మీ వృత్తి జ్ఞానచారాలతో ముందుకు పోగలుగుతారు. తలపెట్టిన ప్రతిపని ఆరంభంలో కొంత శ్రమ, ధనవ్యయము కనుపించినా చివరకు సంపత్తి కరంగా జరుగుతుంది. ఆదాయం కూడా కొంత హక్కు పెరిగే అవకాశాలున్నవి. పాటిక రిలో మిక్కిలిగా గౌరవం లభిస్తుంది. తలపెట్టిన ప్రయాణాలు సుకలంగా జరిగే అవకాశాలు లేవు. సాంఘికంగా మీరు ఇతిరులకు చాలా సహాయం చేయగలుగుతారు. అధికారులతో స్నేహము అందుగల ముంగుముందు అనుకూలత బాగుంటుంది. ఈ వారం ఆరంభంలో మీ ఆరోగ్యం లోపించటంవలన పనులలో నిదానం కనుపిస్తుంది. కాని క్రమక్రమంగా రెండవ భాగంలో అన్ని విధాలా బాగుంటుంది. కుభికార్య ప్రయత్నాలు నిదానంగా అనుకూలించే అవకాశాలున్నవి. 18, 19, 20 లలో నూతనంగా ఆందోళన ధనలాభం, గౌరవప్రాప్తి, నిర్ణయం లేని కార్యక్రమాలు.

వృత్తికం:

(రికాఖ 4-5 పా, అనూరాధ, కేంద్ర)
ఈవారం చాలా ఉత్తిమమైన కాలం. కుటుంబంలో కుభిపుణ్యకార్యాల జరుగుతవి. విలాసవిశేషాలలో కాలం ముఖంగా జరుగుతుంది. వృత్తిలో మీ ప్రయత్నాలు చాలా జరకు కార్యరూపంలోకి వచ్చి ఉత్తిమమయిన ఫలితాన్ని పొందగలుగుతారు. ఉత్తిదిక్కునుంచి సంతోషకరమైన వార్తలు తెలుస్తవి. శ్రాత్రివారి స్నేహం, సహాయం కూడా లభిస్తుంది. ఈ సమయంలో ఒకటి రెండు సందర్భాలలో కలహనూచనలు రావచ్చు. బంతమాత్రం చేత మీ ప్రయత్నాలు అగిరావు. విశేషధనవ్యయంతో చేయదగిన ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలకు అనుకూలమైన కాలము. వారంమధ్యలో భార్యయొక్క,

సంతానముయొక్క ఆరోగ్యం కొద్దిగా లోపిస్తుంది. ముఖ్యమయిన కాగితాలగాని, విలువగల వస్తువులుగాని పోయే అవకాశాలున్నవి. 19, 20 తేదీలలో అద్భుత నూతన, నూతన మిత్రలాభం, వృత్తిలో అభివృద్ధి యత్న కార్యసిద్ధి.

ధనుస్సు:

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)
ఈ వారం మీరు చాలా శ్రద్ధవహించి శ్రమపడి మీ కర్తవ్యాన్ని పెరిగే దృక్పథాలుగలవారు. కాని ప్రతి చిన్న సందర్భంలోనూ ఇతరులతో పోటీలు, ధనవ్యయం కనుపిస్తూ యాంటి. పట్టుదల అవసరం. వృత్తి వ్యాపారాలలో శ్రమ వ్యయప్రయాసలు యాంటివి. కాని గౌరవము, శ్రమకు తగిన ఆదాయము లభిస్తుంది అధికారులతో అభిప్రాయభేదాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. ఈ సమయంలో శ్రాత్రి మనుషులను నిమిత్త భారమైన పనులు ప్రారంభించవద్దు. దూరముందున్నటువంటి బంధుమిత్రుల వద్దనుంచి అసంతృప్తి పీకరమైన వార్తలు తెలుస్తవి. కుటుంబంలో ప్రకాంతంగా యాంటింది. వారంతలా అనుకూల వాతావరణం ఏర్పడుతుంది. ఇతిరులవద్దనుంచి రావలసిన ధన సమయంలో చేరికవుంది. ధర్మపుణ్య కార్యాలలో పాల్గొంటారు. పెద్దవారితో పరిచయభాగ్యం లభిస్తుంది. శ్రమతో కూడిన ప్రయాణమొందినా, 14, 15 లలో మిత్ర కలహం, అధిక ధనవ్యయం.

మకర:

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం ధనిష్ఠ 1, 2 పా)
నతివారంకన్నా ఈ వారం అన్ని విధాలా ప్రోత్సాహకరంగా యాంటింది. వ్యవహారరంగంలో విజయం పొందవారు. ఇతిరుల కార్యకలాపాలు మీరు పైన పేరు కుని నిర్వహించగలుగుతారు. కుటుంబంలో కుభికార్యప్రయత్నాలు చేస్తారు. గాని ఒక నిర్ణయానికి రావు. మనస్సు ఉత్సాహ పూరితంగా యాంటింది. మీ వృత్తి ఉద్యోగాది విషయాలలో అభివృద్ధికర నూతనలు కనుపిస్తవి. ఒకరిద్దరు శ్రాత్రి మనుష్యులు మీకు అన్ని విధాలా సహాయం చేస్తారు. స్థిరాస్తులకోసం ప్రయత్నాలు ప్రస్తుతం అనుకూలించకపోవచ్చు. పెద్దకు సంబంధించిన లావాదేవీలలో నిర్మాణ

మోటంగా యాంటింది. ముంగు ముంగు కలహాలు నిక్కులు రాకుండా చూచుకోవండి. తొంపరపడి మీ రిహస్య విషయాలు వి సందర్భంలోనూ ఇతిరులకు తెలియనీయవద్దు. 18, 19, 20 తేదీలలో కుభివార్తలు సలలాభం. ఆడంబరం నిమిత్తం ధనవ్యయం. గౌరవలాభం.

కుంభం:

(శనివ 8, 4 పా, శతభిష, శూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)
ఈవారం కొన్ని ముఖ్య ఘట్టాలలో శ్రమకరంగా తోచినా మీరు బలంగా ఉండి యోగించుకుని, సమయానుకూలంగా మీ పని ఇతిరులపని కూడా పాధించుకోగలుగుతారు. ఆరంభంలో కొన్ని అటంకాలు యాంటిలు తోచినా వక్రకు సంకల్ప పీకరమైన ఫలితం లభిస్తుంది. ఈ సమయంలో ఇతిరుల సహాయం నిమిత్తం ఎదురుచూడటం మంచిది కాదు. వృత్తి వ్యాపారాదులలో మీరు తలపెట్టిన పనులు నిరాలంకంగా జరగగలవు. కొన్ని సమయాల్లో నీచులతో కలహాలు వచ్చి నువ్వు శాంతికి భంగం కలుగగలను. దీనిని సౌఖ్యంతా గుంటుంది. ఇతిరుల వద్దనుంచి మీరు యెదురు చూస్తున్న వార్తలు నిదానంగా రాగలవు. పిల్లల ఆరోగ్యం గురించి వాగ్విధిగా యాంటింది. రజకీయవిషయాలలో మీ మాటకు విలువ పెరుగుతుంది. ఖర్చులు విపరీతంగా పెరుగుతవి 17, 18 లలో బాధ్యతతో కూడిన పనులు, తరచు సందేహాలు, తలవని తలంపుగా ధనలాభం.

మీనం:

(శూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, రేవతి)
దైవానుగ్రహంవలన మీరు ఈ సమయంలో కొన్ని చిక్కులనుంచి బయటపడగలుగుతారు. ఇతిరులముందు మీరు యత్నించినా జరుగని ముఖ్యమైన పనులు మీ ప్రయత్నం అంతగా అవసరం లేకనే పెరవేరటం ఆశ్చర్యకరంగా ఉంటుంది. ఆదాయం అంతగా పెరగనిగాని మీరు ఇతిరులకు చెప్పినమాటను కాలంలో కాపాడుకోగలుగుతారు. మీ దులతో కలసి చేయు పనులు సంపత్తిగా జరుగక మగ్గునగ్గు కొంచెం కలుగుతుంది. గాని నిదానంగా అన్ని అనుకూలించగలవు. కుటుంబంలోని వారల ఆరోగ్యం సంకల్ప పీకరంగా ఉండదు. నిరుద్యమం వుంటుంది. మీ పనులు నిమిత్తం, ముఖ్యంగా నిమిత్తం సనవ్యయం చేస్తారు. బంధుమిత్రుల రాక, 17, 18 లలో కుభివార్తలు. ఆకాశాత్తుగా ధనలాభం, మిత్రులతో కలహ నూచనలు.

అమ్మ! మాకూ బామ్మ
లను కొనవటమ్మా!
నేను, చిల్లాయీను
కొలుపు పెడతామూ!

దసరా - సరదా

శ్రీనివాస కాశ్యప

కొలుపు చూస్తే చాలు
కలుగునే సరదాలు!
కొనమనవులే అమ్మ
నాన్నారితో చెప్పి?

ఇరుగింటి ఇందిరా
పొరుగింటి నుందరీ
చక్క చక్కటి బామ్మ
లెన్నో కొన్నారూ!

నేతాజీ బామ్మ బహు
నేర్పుతో చేసేజా!
అచ్చగా మనిషివలె
ముచ్చటేస్తోందమ్మ!

అంగన్యమైతేను అనలు
దొరకవె ఇంక—
మంచి బామ్మలు ఎన్నో
మనపూరు వచ్చాయి!

అందులో శ్రీ కృష్ణు
డతి అందగాడమ్మ!
బోసినవ్వల గాంధీ
బామ్మ బాగున్నదే!

పొట్టి శ్రీరాముల్ని,
చిట్టి సోదమ్మినీ,
అర్ధశతాబ్దం బామ్మ
అంగముగ పేర్చింది!

బామ్మలా పండుగకు
బామ్మలను పెడతాను,
పేరంట మందర్ని—
పిలిచి వస్తావే!

బాలవాక్కులు

సురభి నరసింహము

శ్రీరస్తు! శుభమస్తు! అగ్ర్యరాలా! మీకు
విజ్ఞానభవనాల విద్య సేర్పడే మేము
నెయ్యి మలరగ నేకు అయ్యవారిలఁగూడ
విచ్చేసినామయ్య ముచ్చగ మిముఁదాడ!!

చెలిమి బలిమిని మేము కలసి మెలగుమయ్య
కలిమి బలిమిని కలిగి విలసల్లి యెల్ల పుడు
దానధర్మములందు ధన్యాత్ములగు మీరు
విద్యాలయ య్యుల వర్ధిల్ల జేయుడే!!

విద్య లెలను నేర్చి వినయశీలమునొంది
విజ్ఞాన కుసుములు వికసింప వృద్ధునిని,
ధ్యానార్థము నెపుడు తిప్పకుండగ నడచి
దేశగౌరవశీల భాసిల్ల జేసెదము!!

గ్రంథ రంగుల వెలయు రమణీయ ధనువులను
పాండవుల రీతిగా పట్టితిమి హస్తాల,
మా విద్యలనుఁ జూచి మమెల్ల మన్నించి
కౌదినక మాకిందు గౌరవమున కొనన్!!

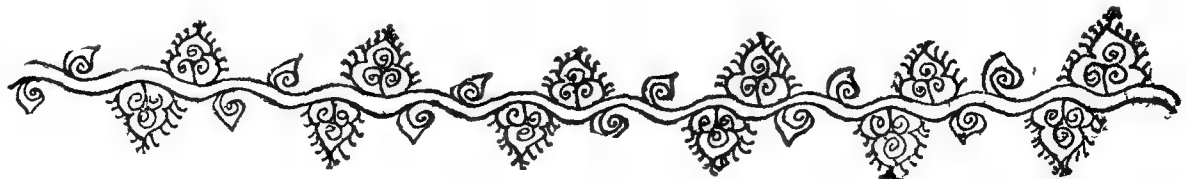
ప్రేమతో మీ రిచ్చు బహుమాన ఘేదైన
కొంతెచ్చెముగాని గొప్పగా నెంచెదము
అయ్యవారికి చాలు, అయ్యుమాపద్యములైన
పిల్ల వారికి చాలు చిల్లలైనను కొంత!!

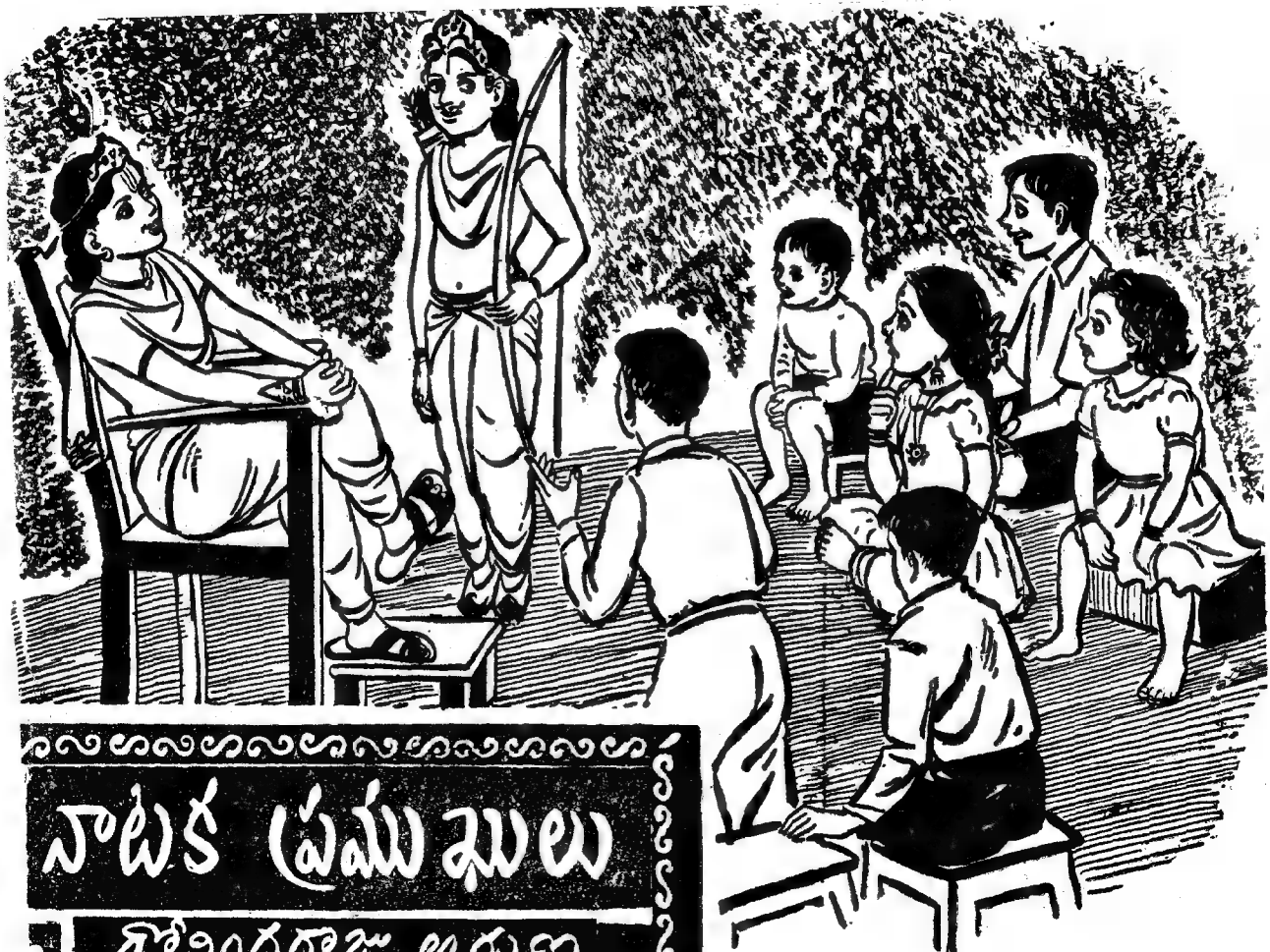
గొప్పగా మీ రిడిన పప్పు జెల్లంబులను
చప్పరించుచు మేము మెప్పుగాఁ జలచేము!
ఈ పర్యమలయంగు మీ పుణ్యనామముల
కీర్తిచెదము మిగుల ఘనతతో నెల్లడె!!

గ్రేహ శామనందు గౌరవములు, నీరాలు,
దివంప పల్కెదము దివ్యవాక్కుల మేము
“బాలవాక్యములెల్ల బ్రహ్మవాక్యము లనెడి
లోకోక్తి సర్వము, మీ కీర్తి నిర్విముక్తి”!!

నరరాత్రిముల ముందువిభవపూజల వెలయు
దేవీత్రయం చిడుత దీవెనల దయతోడ!
ఓజ మదళమొలికును -రామదండ్రుడు మీకు
వీరత్వకౌర్యములే వెలయఁజేయును గాత!

ఓ పుణ్య ధనులార! ఓ పారవరులార!
నేకు కలరగ మేము పతియించి పద్యాల
అటపాటల మిమ్ము అలరించి నామయ్య
మన్నించి వంపినక మరలిపోయెదమయ్య!!

నాటక ప్రముఖులు

గోవిందరాజు అరుణ

బాలసంఘం 'ఎ' వర్గం పోటీలో మొదటి బహుమతి పొందినకథ

త్రువోజ ఆదివారం. స్కూలుకు సెలవు అవటం చేత నేను మీతో చక న్నహితులంతా ఇలిసినాటకం నేర్దామనుకున్నాడు. "అలన్యాయమృతం వినం" అన్నాడు పెద్దలు. అనుకోవటమే తడవుగా పని పూర్తి చేయటం వారికి బాగా అలవాటు. నరే నాటకం యెక్కడ వేయాలి అనే ప్రశ్న వచ్చింది. న్నహితులంతా ఒక్కసారి ఆలోచించిలో పడ్డారు.

"మా నాన్నగారికి కూడా అఫీసుకు సెలవుగదా! ఇంట్లోనే వుండుండు. యెలాగ" అన్నాడు గోపీ సార్వరంగా.

"ఒరేయ్ మా నాన్నగారు అక్కయ్య పెళ్లి సంబంధంకోసం తిరిగి తిరిగి ఇవాళే వచ్చారురా. ఇవాళ రోజు ఎక్కడికీ కదలకుండా", అన్నాడు రాము వండేమాంగా. "మా అన్నయ్యకు "కాలేజీకి సెంపు. ఇంట్లోనే వున్నాడు. ఈ కాలేజీలకు గూడా ఈ రోజే యివ్వాలి సెంపు" అన్నాడు శ్యాము బాధగా.

ఇక మిగిలింది రాజ ఒక్కడే. ఆసనం అడ్డు చెప్పడానికి యేమీ తోచలేదు. నాన్నగారు పొలం పనులు మూలంగా పొలం వెళ్ళారు. తనకు అన్నయ్యల బాధ అనలేలేదు.

అందుచే తన ఇంటికి మార్చేశాడు ప్రోగ్రాం.

నాటకానికి కావలసిన సామగ్రి అంతా చేకూర్చారు. హాళంతా చక్కగా శుభ్రపరచారు. నాటకం వేసేందుకు తెరకట్టాల్సి వచ్చింది. నేటితో తెరకట్టాలి? అనే ప్రశ్న మళ్ళీ వచ్చింది.

రాజ తన తాం ఆలోచించాడు. ఎగుగుగా టుబుల్ పై ఆ రోజే తెచ్చిన ఇస్త్రీ బట్టలు 'మేమున్నాము' అన్నట్లు పిలుస్తున్నాయి. రాజ ఒక్క పరుగున వెళ్ళి రెండు ఇస్త్రీ పంచెలు తెచ్చి తెరకట్టాడు.

(44-వ పేజీ చూడండి)

బొజ్జ తండ్రితో కలసి బయలుదేరింది. మలుపు తిరిగాను. ఆ అదిగో అక్కడే ఆ పాపులోనే నిన్న తను పాపాయి బొమ్మ చూసింది. ఆ బొమ్మ యికా అక్కడే వుంది. గులాబీరంగు ఓట్టు, నీలం కళ్ళూ, చిన్న ముక్కు, ఎఱ్ఱటి చిన్న పెదిమలూ ఎంతో బాగుంది పాపాయి. నొక్కుల జట్టుకూడ వుంది బొమ్మకి. ఈ అందానికి తోడు బొమ్మ గులాబీరంగు సిల్కుది బుట్టగాను కూడ వేసుకుంది. ముద్దొస్తుంది తన పాపాయి. ఇంకా తన పాపాయి అవలేదుగా. నిన్నటినుంచీ అడుగుతోంది తను ఆ పాపాయి బొమ్మ కొనిపెట్టమని. ఇంకా కొనిపెట్టలేదు నాన్న. ఒక్కటే బొమ్మొంది. అది ఎవరో కొనేసుకుంటారు త్వరగా కొనుక్కోకపోతే. ఛీ! నాన్న ఎవ్వడూ యింతే. ఇట్లా ఆలోచనలు సాగుతున్నాయి చిన్నారి బొజ్జమనస్సులో.

బొజ్జ నాన్న రామయ్య రంగసాథంగారి ఫ్యాక్టరీలో పనిచేస్తున్నాడు. బొజ్జకి అమ్మలేదు. అందుకని బొజ్జని తనతోపాటు పొద్దున్నే తీసుకు వెళ్ళి, సాయంత్రం తీసుకువస్తాడు. పొద్దున్నే యిద్దరూ గంజితాగి, అన్నం తీసుకుని పెడతారు. వాళ్ళు పెళ్ళేదారిలోనే బొమ్మలపాపు వుంది. పాపాయి బొమ్మలూ, కాద్లు, విమానాలు, గొడుగు పట్టుకున్న బొమ్మలూ, డన్నుచేసే బొమ్మలూ, కుక్కలూ, పిల్లలూ, ఎన్నో రక రకాలు వున్నాయి. పాపాయి బొమ్మలు కొత్తగా వచ్చాయి. అన్నీ అయిపోయాయి, ఒక్కటే వుంది. అది కావాలనే బొజ్జ మారాం చేస్తూంది. రామయ్య నంపాదించే డబ్బు తిండికే చాలదు. ఇంక బొమ్మలెక్కడ కొంటాడు? అయినా అప్పుడప్పుడు మితాయి గానులు కొంటాండ్ వాడు. బొజ్జకి ఈసారి బొమ్మకొనాలి అనుకున్నాడు.

“నాన్నా, పాపాయిబొమ్మ కొనిపెట్టవూ” అని అడిగింది బొజ్జ. ‘రేపు కొనుక్కుందాములే’ అన్నాడు రామయ్య. ‘మళ్ళీ అయిపోతాయి కానీ’ అంది బొజ్జబుంగమూతి పెట్టి.

రామయ్య పాపువాడిదగ్గరకు వెళ్ళి ఆ బొమ్మ ఖరీదెంత అని అడిగాడు. “అరున్నర” అని చెప్పాడు పాపువాడు. ‘రేపు తప్పకుండా

రెండవ భాగము తిరిగి

పాపాయి బొమ్మ

అమంచి మనోరమ

కొంటానులే, పద బొజ్జీ, అంటూ
బయలుదేరాడు రామయ్య, తను
చాచిపెట్టినది మూడు రూపాయ
లుంటుంటేమో, ఎవరన్నయినా మిగి
లిన మూడు రూపాయలు అప్పజేసి
అనుకున్నాడు. మలుపు తిరిగే దాక

పాపాయిబొమ్మ

వెనక్కి తిరిగి చూస్తూనే వుంది బొజ్జీ
సాయంత్రం కూడ బొమ్మకోసం
చూసింది, పాపాయి బొమ్మ అక్కడే
వుంది.
ఆ రాత్రంతా బొజ్జీకి పాపాయి

బిన్నీ - జాగ్ బప్పతుంది

కూట్లు, క్రొత్త పిదాకి ఎన్నిపాడు లేదన
లేయిబ్బామో లెక్కవరం లేదు. బనా తిప్పివారి
నైన ఉప్పురు. ఉప్పురు డి రిథ్ కో తయారైన
తున్నట్లా వెక్కుచెదరకుండా అంబిబ్బాడుతుంటాయి
వెల-ఆతి తక్కువ అంధం ఎక్కువ.

వైస్ టెస్టూరు
A. 7781 ఆరి నున్నెత్తు
కత్తికో నేయబడినది.

టెస్టూరు - A 7430 & B. S. 803

మీకు నచ్చే రాయలకో

డ్రెస్సులు - B. D. 90 & B. D. 1

వయనచేయబడినవి,
రంగువి కూడా
దొరుకుతాయి.

ఈ ఇల్లంన్నీ ముందుగా తడవబడి "సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో"
రిజిస్టర్డ్ డ్రెస్ మార్కు అని ముద్ర వేయబడితింటాయి.
ఈ "సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో", మెనర్స్ క్లబ్ పి ఐ డి & కో
ఇంకాల్సొరేషన్ వారి రిజిస్టర్డ్ డ్రెస్ మార్కు. దీనిని
తినయోగించుటకు మేము రిజిస్టర్డ్ కానింపబడితిమి.

ది బెంగుళూర్ ఉలేస్, కాటన్ & సిల్క్ మిల్స్
కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఆగ్రహారం రోడ్డు, బెంగుళూరు-2
మ్యానేజింగ్ ఏజెంట్లు : బిన్నీ & కో (మద్రాసు) లిడ్.

అలా చనలే. పాపాయిని ఎప్పుడూ వదలి పెట్టకూడదు. ఎత్తుకు తిరగాలి. నీళ్ళు పోయ్యాలి. పడుకోబెట్టాలి; అనుకుంటుంది. శేపు తప్పకుండా నన్న బామ్మకొనిపెడతాడు, అనుకుంది.

తెల్లవారింది. రామయ్య ఇక్కా వాళ్ళని అడిగి మామూలాలు సంపాదించాడు. ఆగు రూపాయి ల యి. ఇంక అర్ధరూపాయేగా లేనిది, బేరమాడవచ్చు అనుకున్నాడు. రామయ్య, బాజ్జి బయలుదేరాడు. మలుపు తిరిగారు. అదిగో, మాపులోంచి బామ్మలు కనిపిస్తున్నాయి. కాని, పాపాయి బామ్మ ఏది. కనిపించలేదు. బాజ్జికి భయమేసింది. రామయ్య మాపు వాడిని అడిగాడు పాపాయి బామ్మ ఏదని. 'రంగనాథంగారి అమ్మాయి కొనుక్కుంది' అన్నాడు. బాజ్జి ఏడుపు పారంభించింది. ఇంకేదైనా బామ్మ కొని పెడతానన్నాడు రామయ్య. 'అక్కడేదు' అంది బాజ్జి. ఇద్దరూ ఫ్యాక్టరీవైపుకి బయలుదేరాడు. బాజ్జికి చాల కోపంగా వుంది నాన్నమీద.

రామయ్య లోపలకు వెళ్ళిపోయాడు. బాజ్జి ఫ్యాక్టరీ దగ్గరగా యినకలో కూచుంది. నాన్న ముందరే పాపాయిబామ్మ కొని పుంటి బామ్మ తనది అనేది. ముందర కొనిలేదు. ఎవరో కొనేసుకున్నారు. ఇంకేదో పెద్దబామ్మ ఎవరిక్కా వారి? పెద్దవ కోతి బామ్మ, కొంగ బామ్మ ఏం బాగుంటాయి. అట్లాగే కోపంగా కూచునుంది బాజ్జి. ఇంతలో అక్కడికి ఒక కారు వచ్చి ఆగింది. అందులోంచి రంగనాథంగారు దిగి లోపలి కెళ్ళిపోయారు.

గోపాలకృష్ణుడు

ఒక ఆగేళ్ళమ్మాయి మంచిబట్టలు కట్టుకుని కారులో కూచుని చాల బామ్మలు పెట్టుకు ఆడుకుంటోంది. బాజ్జి కారుకుదగ్గరగా వచ్చి చూస్తోంది. అదిగో పాపాయి బామ్మ కూడ వుంది. అయ్యో అదే మిటి ఆ అమ్మాయి పాపాయి బామ్మని అలా పడేస్తుంది. ఆ అమ్మాయికి పాపాయి అంటే యిష్టంలేదు లావుంది. దొర బామ్మకే ఎత్తుకుంటోంది. ఇలా అనుకొంటూ చూస్తోంది బాజ్జి. ఆ అమ్మాయి బాజ్జిని చూసింది. 'లోపలికిరా, ఆడుకుందాము' అందిబాజ్జి కారెక్కింది. 'నాకు ఎవరూ ఆడుకుంకి లేదు. నువ్వు నేను జట్టు' అంది. 'ఓ' అందిబాజ్జి. 'మనిద్దరం రోజూ ఆడుకుందాం. నీకు ఏటిలో ఏ బామ్మ బావుంటు, అది తీసుకో' అంది

అమ్మాయి. అనడమే తడవుగా పాపాయి బామ్మని చూపించింది బాజ్జి. తీసి యిచ్చింది ఆ అమ్మాయి. బాజ్జి ఆనందంగా పాపాయిని ఎత్తుకుంది.

ఇంతలో రంగనాథంగారు రామయ్య వచ్చారు. బాజ్జిని కారులో చూసి, చేతులో బామ్మ చూసి రామయ్య భయపడ్డాడు. 'ఎవరమ్మా ఈ అమ్మాయి రాధా' అని అడిగారు రంగనాథంగారు. నాన్నే హితురాలు నాన్నగారు' అంది రాధ. బామ్మని ఎవరయినా ఎత్తుక పోతారేమోనని గట్టిగా పట్టుకుంది బాజ్జి. వాళ్ళిద్దరినీ చూసి రంగనాథంగారు ముచ్చటపడ్డారు. రోజునుంచీ వాళ్ళిద్దరూ స్నేహితులయ్యారు. బాజ్జికి తన పాపాయి బామ్మ దక్కింది. ★

★ నాటకప్రముఖులు ★

(40 వ పేజీ తరువాయి)

నాటకం చూచి అభినందించేటందుకు తమతమ తమ్ముళ్లను, చెల్లాయిలను ఆహ్వానించారు. ప్రేమకులు యెంతో ఉత్సాహంతో నిశ్చయంగా కూర్చున్నారు.

తెర వెనుకకు వెళ్ళారు నాటక ప్రముఖులు. అన్ని వరతుల ప్రకారం రంగులు వేసుకొనటం పూర్తయింది. రాజ కృష్ణుని 'కేరక్లక్' తీసుకున్నాడు. ఆ సిలంరంగు వేసుకున్న రాజ శరీరం కిటికీలోనుంచి ప్రసరించే యెండకు తళ తళ మెరుస్తోంది.

తెర తొలగింది. కృష్ణవరమాత్య

వచ్చి తన ఆననం మీద ఆసీనులయ్యాడు ఎంతో తీవ్రంగా. ఇంతలో అర్జునుడు ప్రవేశించాడు. "నమస్కారం చేసేదా" అన్నాడు. "అద్వైత్యపాదకు అర్జునా! ముల్లోకాలను పరిపాలించే ఈ కృష్ణుడు నీకు రథసారథిగా వుంటే నీకు భయమెందులకు?" అన్నాడు కృష్ణుడు.

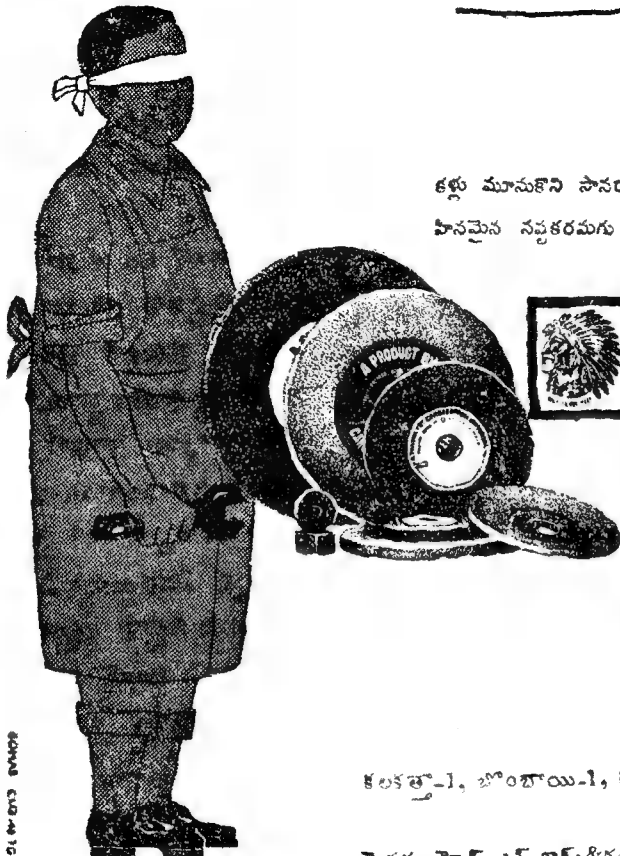
నాటకం చాలా జోరుగా సాగిపోతోంది. కానీ ... మధ్యలో ...

"పాండవులు బలహీనులను కున్నావేమో కానీ మా పాండవులు బలహీనులు కారయా బావా!..." అన్నాడు ఒక నాటకప్రముఖుడు చాలా గంభీరంగా.

ఇంతలో వీధి తలుపు కొట్టి ఆ చప్పుడయింది. సందేహం లేదు. సగొంతురాజు తండ్రిదే. కాలం కరంబు కలిసి రానట్లు ఆయన గూడా అప్పుడే రావాలి! ఆయనంటే అనలే అందరికీ హడల్. అందులో ఇటువంటి సమయంలో వచ్చాడంటే వాళ్ల ప్రైవేటులు పైనే యెగిరిపోయినయ్యే. కన్నుమూసుకుని తెరిచేటంతలో "ఎక్కడ దొంగలు అక్కడే గవ్ చిప్..." అన్న నామిత అయింది.

ఈవాడవుడిలో కృష్ణవరమాత్య కుర్చీలో మంచి లేచిటప్పుడు కింగారు పడి వెనక్కు పడిపోయాడు. పాపం.

ఇంతనేపూ చాలాగా నుంచుని చూస్తున్న రాజుత్తల్లి ఇహ నవ్వా పుకోలేక ఫక్కున నవ్వేసింది.

కళ్లు మూసుకొని

నే నెప్పుడు సానరాళ్లు కొనను

కళ్లు మూసుకొని సానరాళ్లు కొనడము, లేక చోక రకమనే తిసుకోడము బుద్ధిహీనమైన నష్టకరమగు పని. ఎటువంటి సానపనికైనా ముఖ్యంగా గమనించవలసిన విషయాలు రెండు - బాంబెడ్ సానరాళ్ల విశిష్టత, మితవ్యయంతో మంచి మార్పుక. ఇవే గాక ఇతర విశిష్ట లక్షణాలు కార్పెరండమ్ యూనివర్సల్ సానరాళ్లకున్నాయి.

సానరాళ్లు:

సాన రాళ్లు, పదునుపెట్టు రాళ్లు, అరుగవయు రాళ్లు, మెటుగుపెట్టు రాళ్లు, గ్రేసిడింగు కాంపౌండు మెటలగునవి.

కార్పెరండమ్ యూనివర్సల్ లిమిటెడ్,

హైద్రాబాద్ : 52/63, జవాహర్ వీధి, మద్రాసు-1

తెలిఫోన్ : 2941 (4 లైన్లు)

కార్తావా : తిరువర్తియూరు. మద్రాసు

సంపాదకులు :

మొప్పగడ్డ : విలియం జాక్సన్ & కంపెనీ లిమిటెడ్.

కంకట్ట-1, బొంబాయి-1, మద్రాసు-1, న్యూఢిల్లీ, బెంగళూరు-1 కొమ్మూరు

ప్రత్యేక రకాలకు మాత్రము

మెటల్ హార్. ఎన్.కాక్సన్ & కంపెనీ లిమిటెడ్, 24, రాంపార్ట్ రోడ్, బొంబాయి

సౌందర్య
రహస్యపు
చర్చ...

గడచిన పాతిక ఏళ్లయి రద్దీలు వారి కేశముల
అందమునకు కారణము తాతావారి పెర్ఫ్యూమ్ కోకానట్
హెయిర్ ఆయిల్ అనే రహస్యమును కుమార్తెలకు
చెబుతూ వస్తున్నారు. అష్టోదకరమైన పూరి పరిమళముగల
యీ కుర్తమైన కొబ్బరి మూనె మీ కుమార్తెల
కేశములను కూడ ఎంతో పొగమగ ఉంచుతుంది!

తాతావారి పెర్ఫ్యూమ్
కోకానట్ హెయిర్ ఆయిల్

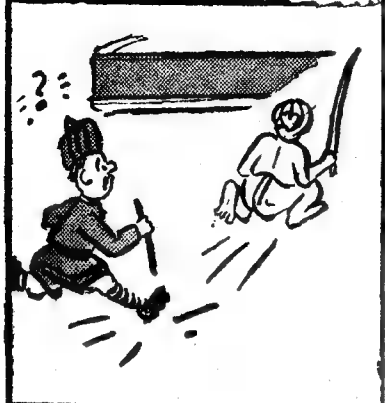
ది తాతా ఆయిల్ మిర్చి కంపెనీ లిమిటెడ్

నాటక ప్రముఖులు

“గోరుచుట్టుమీద రోకటి పోటు” అన్నట్లు దీంతో మరీ కం గారు పుట్టింది నాటక ప్రముఖులు. అక్కడనుంచీ దొడ్లోకి వారి పోయారు.

* * * అప్పడే లోలికి వచ్చిన రంగ నాథంగారి ముఖం కోవంతో ఎర బడింది. “ఈ పంచె లన్నీ ఇలా తెర

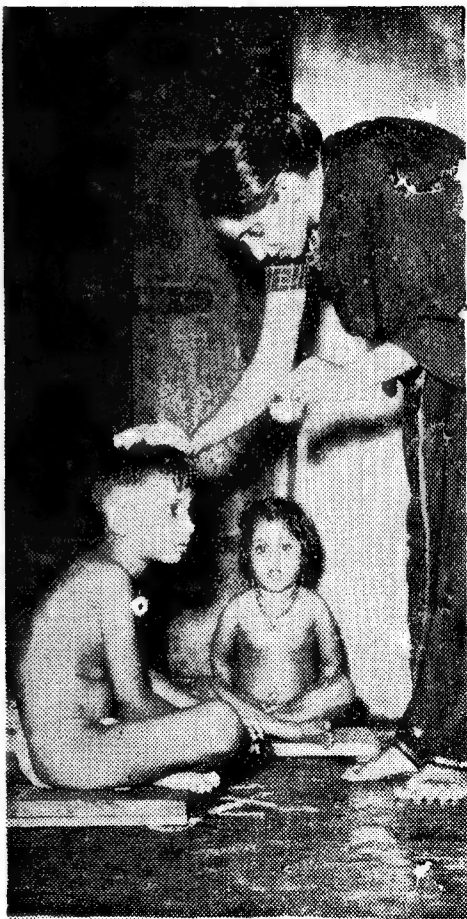
కట్టారేమిటి? అయ్యో...టి నిండా ఈ రంగులేమిటి? ఈ కుర్చీలన్నీ ఇలా వేశారేమిటి? ఆదివారం సెలవు వచ్చిందంట చాలు, గోలచేస్తారు. ఛీ...ఛీ...పరిశ్రమలు దగ్గర కొస్తున్నాయిగదా, చదువూ, సంభాషణలూ? బుద్ధిలేకు వెధవలకు” అంటూ ఏమేమో కేకలేస్తున్నారు కుర్చీలో చతికిల బడతూ.

“అది కాదు నాన్నా! అన్నయ్యావాలే నాశకం వేశాను. ఇది బాగుంది నాన్నా నాతకం. మరేమో... అన్నయ్యే మోకృష్టమే వేపం ఎంత బాగావేశాడనుకున్నావ్. అన్నయ్య వేపం వేసుకొచ్చి కుర్చీలో కూర్చోగానే నిజంగానే దేముడనుకుని నేను దణ్ణం పెట్టేశా నాన్నా” అంది వచ్చి రాని మాటలతో రాజు చెల్లాయి.

“నిజమేనండీ, ఎంతబాగా వేశారనుకున్నారు నాటకం. ఈ వెధవలు ఇంతటివారని నేనెప్పుడూ అనుకోలేదు. అందులోనూ మన రాజు కృష్ణ వేపంలో ఎంత బాగున్నాడనుకున్నారు” అంది, లోపలి నుంచి వస్తూ రాజు తల్లి.

సామాన్యంగా చాలామందికి తమ పిల్లల్ని పోగడటం వింటుంటే యెంతకోపమైనాసరే, నిప్పుమీద నీరు చల్లినట్లు నిముషంలో చల్లారిపోతుంది. అదే విధంగా ఈ పోగడలు రంగనాథంగారి మీద కూడా బాగా పనిచేశాయి.

“రాజూ, రామూ, మీరంతా యిలా రండిరా,” అని బిగ్గరగా పిలిచారు ఎంతో సామ్యంగా. అసలే పొడలిపోతున్న ఆ పిల్లలు మరీ గడగడలాడిపోయినారు. కానీ మళ్లీ

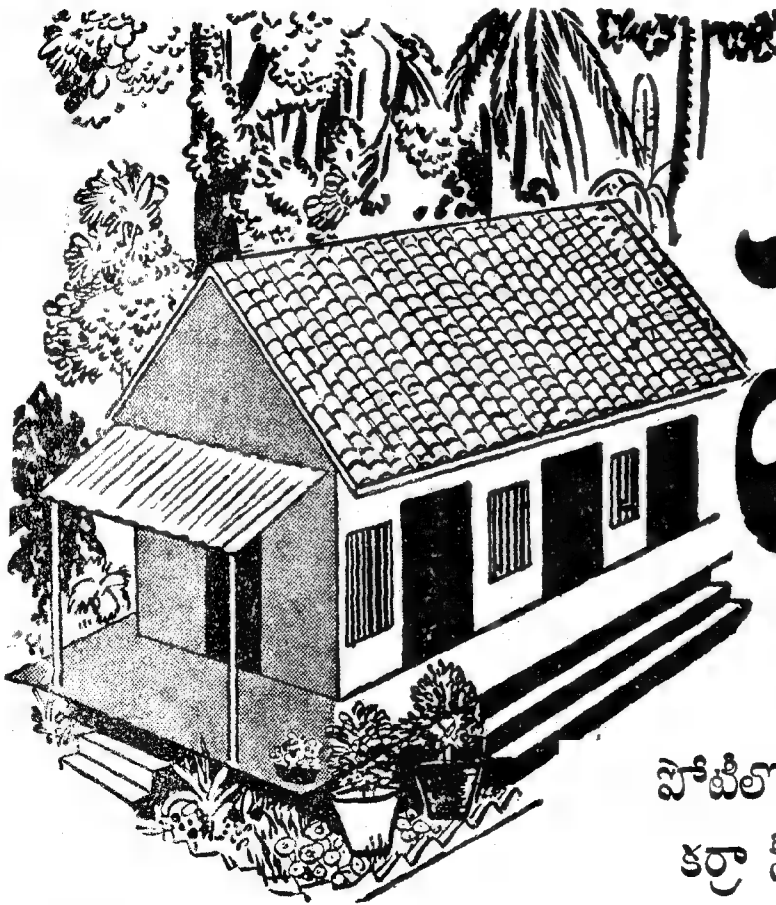
పండగకు తలంటి -

—ఫాటో ఎస్. రామకృష్ణ.

పిలిచే సరికి తప్పనిసరై యమధర్మరాజు యెడట నిలబడినట్లు నిలబడ్డారు ఆయన ఎదుట.

“అసలు మీ బుర్రలకు నాటకం వేయాలని బుద్ధి ఎలా పుట్టిందిరా?” అన్నారాయనకొంచెంగంభీరంగానే మాట్లాడరేమిరా?” అంటూనే ఆయన జేబులోకి చేతులు పోనిచ్చి నాలుగు అర్థరూపాయిబిళ్లలను పైకి తీశారు. ఒక్కొక్కరి చేతులో ఒక్కొక్క బిళ్ల ఉంచుతూ... “ఇవిగో తీసుకోండి. మీ నాటకానికి బహుమతి” అన్నారాయన ప్రేమగా.

ఇంతతా చూస్తున్న ప్రేక్షకులు గట్టిగా చప్పట్లు చరిచారు. నాటక ప్రముఖులు నలుగురూ ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూచుకుని నవ్వుకున్నారు. ★

మనమీ

బాలసంఘం 'బి' వర్గం
పోటీలో మొదటి బహుమతి రచన
కర్తా సీతామహాలక్ష్మి (పాలకొల్లు)

మా పాఠశాల మా ఇంటికి చాల దగ్గరగా ఉన్నది. మా పాఠశాల ప్రక్కన కుళాయిచెరువు గలదు. మా పాఠశాల దగ్గరగా కుళాయికూడ కలదు. చుట్టప్రక్కల పెద్దపెద్ద ఇండ్లకూడ గలవు. మా పాఠశాలను శింగోడియన్ దొరగారు కట్టించిరని నేను వినియున్నాను. మా పాఠశాల పెంకులనో కట్టిన ఇల్లువంటిది. మా పాఠశాల చుట్టను గోడలతో కట్టిరి. నేను బడిగంట కొట్టుటకు ముందు నే బడిలోనికి వెళ్ళును. మా బడిలో గంట కొట్టగానే నేను ప్రార్థన పాడుదును. అందరు పిల్లలును కలిసి నాతోకూడ పాడుదురు. తరువాత మా మేష్టారుకి ఇంటికి ఇచ్చిన చూచివ్రాత, కాఫీ, చూపెట్టి పాఠములు అప్ప చెప్పదుము. మా బడిలో చాలమంది పిల్లలు పొట్టిగను కొందరు నాకంట

పొడుగుగాను మాబడిలో యుండిరి. ఒక ఆడమేష్టారు ఐదుగురు మగ మేష్టరు కలరు. మా బడిలో ఒకటవ తరగతి రెండు క్లాసులుగా ఉన్నవి. ఆడమేష్టారు రోజు సాయంత్రము అవుటుగంట కొట్టిన తరువాత పాటలు నేర్పదురు. మా బడిలో గెజెట్టు అనే కొత్తట కొత్తగా ఈ ఏడాది పెట్టినారు. ఆ ఆటకు కావలసిన పిల్లలను నాలుగు ఐదు తరగతులలో వుండే కొంతమంది ఆడపిల్లలను మా పెద్ద మేష్టారు గాదులేనుకొనిరి. అందులో నేనుకూడ వున్నాను. రోజు సాయంత్రము మాకు అవి నేర్పచున్నాను. కోలాటం, తకిలి, రాట్నము కూడ కలవు. ఇంకా చిన్న చిన్న ఆటలు మొదటి తరగతికి, రెండవ తరగతికి, మూడవ తరగతికి, నేర్పచున్నాను. సాయంత్ర ముప్పుడు మా బడివెళ్ళగతి

పిల్లలను ఆటస్థలము లోనికి తీసుకు పోయి ఎక్కాలు పిల్లలచేత చెప్పించుదురు. అట్లు చేసిన పిల్లలకు ఎక్కములు వచ్చునని వారి యాహ అనుకొందును. మా బడిలో స్లను గుర్తు ఎట్టని రంగువేసిన ఒక పెట్టె యందు వ్రాయబడినది. అది నాకు తెలియక మా మేష్టార్ని అడిగితే దానిపేరు రెడిక్రాస్ సంఘమునకు గుర్తు అని చెప్పినారు. దాని ఉపయోగ మేమిటో నాకు తెలియక మేష్టార్ని అడిగిన చిన్న చిన్న గాయములకు మందులు వేయుదురు అని చెప్పినారు. మా పాఠశాల యందు ఒక చిన్న లోట కూడ గలదు. అందు ప్రతిరోజు సీకపోసి మొక్కాను, పాదులను, పెంచు చున్నాము. సాయంత్రము ఇంటి గంట కొట్టవరకు ఉండి తరువాత ఇంటికి అందరమువచ్చి వేయుదుము.

(హైదరాబాద్)

చిన్నవాళ్ళు కబడ్డీ ఆడారు. నేను కబడ్డీ ఆడలేదు. మాకు ఇవారే 2 న పీరియడ్ డ్రాయింగ్ ఉన్నది. ఇవారే మా స్కూల్లో ఫుట్ బాల్ మేచ్ అయింది, టీచర్లు ఆడారు, స్టూడెంట్లు ఆడారు. మాకు ఒక పీరియడ్ రీపు ఇచ్చారు.

మా స్కూలుదగ్గర కొందరు బీదవాళ్ళు బిళ్ళలు, చూయింగు చాక్లెట్లు, పెనిసిల్స్, రబ్బర్లు అమ్ముతారు. మా స్కూల్లో చాలా మంది బీదవాళ్ళు చదువుకుంటున్నారు. మాస్టర్ వాళ్ళకోసం పైసలు చందా అడిగారు. నేనూ ఇచ్చాను.

మా స్కూలు మెథడిస్టు బాయిస్ మర్టిర్యన్ హై స్కూలు. మా స్కూలు చాలా పెద్దది. ఇంకా పెద్దగా కడుతున్నారు. మా స్కూల్లో ఒక అంతస్తు మేడలు రెండు ఉన్నవి. రెండు అంతస్తుల మేడలు రెండు ఉన్నవి. ఒక మేడలో బోర్డింగు పిల్లలకి గదులు ఉన్నాయి. గేటునుంచి రెండు మూడు గజాల దూరం పెల్లితే మా ప్రిన్సిపాలుగారి ఆఫీసు వస్తుంది. దానిముందు ఒక చక్కని గార్డెను ఉన్నది. గార్డెను మధ్యలో ఒక ఫౌంటెన్ ఉన్నది. ప్రతి క్లాసుకీ రెండేసి అలమారాలు ఉన్నాయి. ఏడు కిటికీలు ఉన్నాయి. మూడు కరసెల్ బెంచీలలో పిల్లలు కూర్చుని ఉంటారు. మా స్కూల్లో చాలా చెట్లు పెరిగాయి. లోపల ఒక పెద్ద గ్రాండు ఉన్నది. ఒక లైబ్రరరీ ఉన్నది. మేము లైబ్రరీనుంచి ఫున్ కాలు తీసుకుంటాము. మా స్కూల్లో 12 వ క్లాసువరకు ఉన్నది. స్కూల్లో చాలామంది బోర్డర్లు ఉన్నారు.

మా ప్రిన్సిపాలుగారు చాలా మంచివారు. ఆయనకు ఒక కాకు ఉన్నది. మా క్లాసుటీచరు చాలా మంచివారు. మా హిస్టరీసారు చాలా గమ్మత్తు చేస్తారు. నైజాముకి 300 భార్యలు ఉన్నారని మా హిస్టరీసారు చెప్పారు.

మా స్కూలు 10 గంటలకు మొదలుపెడతారు. మాకు మంగళ వారము ఆఖరి పీరియడ్ లేదు. టీచర్ లకు మీటింగ్. నేను 5 వ క్లాసు చదువుతున్నాను. నాకు డబుల్ ప్రమోషను ఇచ్చారు.

ఇవారే మాకు 1వ పీరియడ్ డ్రెస్సు. మా క్లాసువాళ్ళు గ్రాండులో ఫుట్ బాల్ ఆడారు. నేనుకూడా ఆడాను.

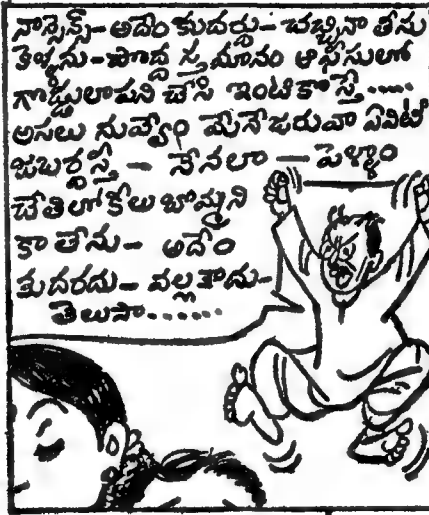

మహిషాసురుడు (మైసూరు)

—డా. ఎన్. కామేశ్వర్.

కండువా వంటినే తగిలిస్తూ
తే - చంటూణ్ణి అలా
పొచ్చు పోవుట తనిక్క
అహించి రండి -

నాస్తిక్-అదెం కుదర్చు-చచ్చినా తను
తల్లిను-పొద్ద స్త్రీమూనం ఆసీసుల్
గొట్టులాపని బసి ఇంటికాస్తే....
అసలు నువ్వొం మనెజరువా నివిత
బుబర్దస్తే - నేనలా - పెళ్ళం
దేతిలోకల బామ్మని
కాలెను - అదెం
మందరను - వల్లకాను -
తెలుసా.....

అల్లుడి ముచ్చెత్తన

[36-వ పేజీ తరువాయి]

ఇద్దరు పిల్లల తిరి అయ్యోక సంగీతం
కూడా మొదలు పెట్టింది. పెళ్ళిలో
చదువు చాలని ఆపించిన బాక, ఇప్పుడు
మొదలుపెట్టి సంగీతం శిక్షణకోసం
సర్టికొరికను తీరుస్తున్నాడంటే ఆశ్చర్యంగా
ఉంటుంది. ఇదంతా సర్టి బాకలో తీసుకు
వచ్చిన మార్పుకావాలి. కాని లలిత
క్లయ్య తప్పు చేసింది నాకు అనిపించదు.
చిన్న బాకలాగ అందరూ మాత్రంని ఎల్లా
చిప్పగంటి! అయినా మధురంగా గడవవల
సిన కాలమంతా నిర్లక్ష్యంగా వృథా అయిపో
వటం లేదా. అక్కియ్య అన్నటుగా
అందరూ బ్రతుకుతారు ఎలాగో ఒకలాగ.
కాని సంస్కృతి అంటూ ఉంటే తీవ్రతన్నీ
కార్యక్రమంగా చేసుకుని ఆనందించాలి. లలి
త ఆ చిన్న వయసులోనే అన్ని భావాలు
బాక ఉన్నా! లోతులు అందివు. లలిత
కోపంగా కాని, ముఖావంగా కాని ఉంటే
“కొత్తచీర కావాలా! ఆడబాట్టు ఆరిగేది
ఎండుకేకా” అంటాడు.

అక్కియ్య మూడవ కథ చెప్పింది.
“ఆ రోజు ఇద్దరు స్నేహితుల్ని తీసుకు
వచ్చారు. లోపలికివచ్చి, “ఒక గంట
ఉంటారు. త్వరగా ఒక స్వీట్, చాట్, కాఫీ
తీయాలి చెయ్యాలి” అన్నారు. ఫలహారం
కాఫీ తీయాలిచేశాను. లోపలకువచ్చి
“కాంచెం మొహం కడుక్కుని, ఫలహారాలు
తీసుకురా” అని చెప్పారు. ఫలహారాలు
అందించి అక్కడే కూర్చున్నారు.

వాళ్లు చిన్న నాటి స్నేహితులు. సరదాగా
మాట్లాడుకుంటున్నారు. వాళ్లు కొత్తిగా
ఉంది. “అట్లా ఉన్నావే?” అని వాళ్ళో
“మా అవిడ న్యూల్ ఫైవల్ చదివించన్న
మాటేగాని బోలెడంత స్టర్” అన్నారు.

ఒకరిను నవ్వాడు. ఇంకొకరిను “అది
సహజమే” అన్నాడు.

అయిన మెనూరీ పాక అప్పుడే నోటిలో
పెట్టుకున్నారు.

“ఏమిటి ఇట్లా ఉంది. నెయ్యిచాలలేదు.
అయినా ఎవరే నావస్తే మరి పాడుచేస్తావు”
అన్నారు. “నేనేమైనా కావాలని పాడు
చేస్తావా? పదేళ్ళమంచి కాపురం చేసు
న్నా నా వంటల్లో ఆరితేరటానికి. నాకు ఈ
పనులన్నీ కొత్త అనే సానుభూతి ఆయనలో
లేదు. నా మనసులో బాధ వేసింది.

“అట్లాగ వకు రహూ. ఉపాచారాలా
బాగుంది. ఇంకా కొత్తి, చూడు” అన్నా
రొకాయన. నాకు కళ్ళలో నీరు తిగుకు
తుంటే కాఫీ చెయ్యాలని వచ్చేశాను. ఎంత
నీపటికీ నేను కాఫీ తీసుకు వెళ్లేదేమి ఆయన
వచ్చారు.

“నేను తిసుకురాను. మీరు తీసుకు
వెళ్ళండి” అన్నారు.

“ఏం సిగ్గా? చదువుకున్నదానికి సిగ్గెం
దుకు?” అన్నారు.

“వాళ్ళ మందర మీర నేమిటాబుడలేను”
అన్నాను లోపలలో. కాని నా మన ఎల్లా
గుందా, నేనే పరిస్థితిలో ఉన్నానో ఆయన
ఏమి గుర్తించలేదు! వాళ్ళతోకలిసి నీనిమాకి

వచ్చారు. అంతే. నా ఆలోచన ఆయనకు
ఎప్పుడూ ఉండదు.

ఒకసారి జ్వరం వచ్చింది. హాటల్లో
భోజనం చేసినాడు. లేవలేనిపరిస్థితి వచ్చే
దాక నేనే వంటచేశాను కాని, “వంట
చెయ్యగలవా?” అని అడగ నెవరేను.

జ్వరం వార్తలో! వచ్చింది. నాలాగు
రోజులనుంచి ఆహారం లేకపోవటంవలన నీర
సంగా ఉంది.

“ఒకరి వస్తావా?” అడడిగాడు. “ఊ”
అన్నాను.

“వార్తలో! వచ్చిందిగా. వ కళ్యం
తికొచ్చు” అని వెళ్ళిపోయాడు. హాటల్
వెళ్ళి, ఒకీనుకి నడతారు. సాయంత్రం
వస్తారు. నేను పథ్యంతివారి, వండుకోవాలి.
మందంమీదగుంచి లేవటానికే నా బలం లేదు.
అమ్మ గురువచ్చింది. ప్రేమ అంటారు. ఏమిటి
ప్రేమ, అందంగా ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు
సరదాగా కలుగు చెప్పకోవటమా, సికారు!
వెళ్ళటమా? లేక ఆపేరుచెప్పి అవసరాలని
తీర్చుకోవటమా?

జ్వరంవచ్చిన మరునాడు (డెన్ అవు
కున్నాను బాద్లన్న. దగ్గరకువచ్చి

“అంత ఎక్కువ లేదనుకుంటాను”
అన్నారు.

“అనా” అన్నాను, కారీర్రయత్నం
తెలుసు కనక.

“అంటే మరెవీ ధియపడనవసరంలేదు
లలిత!” అన్నారు.

“ఎందుకాధియం?” అన్నాను, విరక్తిగా
వచ్చుతూ.

“మరి మంచి ఇంట్లో ఏ కిచ్చి. ఒక్క హా
మాత్రంఉంది. వెళ్ళకపోతే ఇంకమాడలేను.
ఏమీ అనుకోవుకదా.”

మనకుమన నంజుగూడు కుటుంబ బాంధవములను వాడుచు.

నంజుగూడు పండ్లపాడి

రీతి, ఉష్ణ ప్యాకెట్లు.

సకల పండ్లవ్యాధులను అపి, మాన్యు
ఐ.డి.యల్.ఐ. నంజుగూడు పండ్లపాడి (దచ్చ)

క్రీకర్ కస్టూరి మాత్రలు

విల్లలకు, పెద్దలకు
తీవ్రమైన నొప్పి.

కర్త

(గోరూప మాత్రలు)
పరిశీలించు.

బాలక్స్

విరేచన మాత్రలు
పెద్దలకు విల్లలకు.

జ్వరెగ్

ఉష్ణం తగ్గరములకు.

కాలరెక్స్

అతివీరము, కాలరాకు.

జిస్ జిస్

తీవ్రవర్షికి, పిత్తకాంతికి.

ప్రీతిమ, తీవ్రమైన విరేచనము కలిగించు ప్రాచీన
మందులను రైస్ పుడితో కలిపి ముందుగా పరీక్షించి చివరికి వాడు.

స్వాభావిక, పరిశుభ్ర యూనికాఫ్ తనె

పాత పండ్లకు యునైటెడ్ కార్పొరేషన్, 34 బంధువు పేరు, మద్రాసు-1.

కాగితం : విజయవాడ, హైదరాబాద్, (ప్రతిష్టలు కొరతను)

మారు తెలుసుకోవటం మంచిది

విల్లల వల్ల వచ్చే పుట్టించటం వల్ల ఇప్పుడు రోగిలందరినీ
కామంతో వ్యాధులతో నరకం అనుభవిస్తున్నారు.

తీవ్రమైన విల్లల వల్ల వచ్చే పుట్టించటం వల్ల రోగిలందరినీ
అరోగ్యంతో కూడిన ఆనందాన్ని చూపుతున్నారు.

కాంపర్స్ నువ్వల అనుభవించుచు వూడ, ఆపరేషన్ మందులు లేకుండా
విల్లలు పుట్టకుండా చేసుకోవడానికి, ప్రపంచంలో పెద్ద డాక్టర్లు, కినికెట్టిన్,
వీసమైన 21 మార్గాలు 'సంతానము' అనే తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి.
అనంతం లేవపును గర్భం రాకుండా చేసే మార్గాలు, ముఖ ప్రసవానికి గర్భిణీ
స్త్రీలు ముందుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, పసిపిల్లలను పుష్టిగా, ఆరో
గ్యంగా, ఎక్కువ ఖర్చులేకుండా పెంచే మార్గాలు. అపునరమెవోల్ల బొమ్మ
అతో సహా ఎన్. మూర్తి, యం. పి. వారు 'సంతానం' అనే తెలుగు
పుస్తకంలో వ్రాశారు. అనేక సంవత్సరాల సమస్యలను తీర్చగల అపూర్వ గ్రంథం
మీరు దదివి తీరవలసిన పుస్తకం. వెల రూ. 8.50 బొమ్మఖర్చులు ఉచితం.
మూర్తి & సోనియా కం, 88, పిల్లయ్యగోడ, మద్రాసు-14 కు ఉత్తరం వ్రాస్తే
మీకు కూడా ఒక పుస్తకం వెంటనే వి. పి. బొమ్మద్యారా పంపబడును.

SWASTIK

అల్లుడి మంచితనం

"నే నేనునుకుంటే మీకు ఏమిటి?" అని
అన్నాను.

"అటాగయితే నేనువెళ్ళను" అన్నాను.
అటాగే బలవంతంగా ఆపటం నాకు ఇష్టం
లేదు.

"ఏమీ అనుకోను వెళ్ళండి" అన్నాను.

"నాకు తెలుసు. నువ్వు మంచిదానివి
లలితా" అన్నాను. ఆపాగడ్డ నాకు
సంతోషం కలిగించలేదు. వెళ్ళిపోతూ,

"ఒకమాట. ఎవరెనానన్నే నీనిమాకి వెళ్ళా
నని చెప్పుకు బాగుండను" అన్నాను.

ఆయన వెళ్ళిపోయారు. పశుకునిఉన్న
నాలో అనేక ఆలోచనలు చేశాను. చ
సాగాయి. చివరికి "జేను ఏదో మామూలు
జ్వరం అదే తగ్గిపోతుంది. కనుక నే నన్ను
వదిలిపెట్టి ఆయన వెళ్ళగలిగారు. విషయం
ఇంతిచ్చిన్నదికాదు అంత బాధ పడటం
మొందుకు. ప్రతిదానికీ ఆయన ప్రతిరస్థా
లోపాలు వెతుకుతుంటే మనసుకి కాంతి
కూడా ఉండదు. నిజమే నాకు జ్వరం
వచ్చిందని తెలుపుపెట్టారు కాని, ఇంట్లో
పోవలేదు. అందుకని వెళ్ళారు" అని మనసును
సరిపెట్టుకున్నాను.

కాని ఈరోజు ఆనంతా గుర్తువచ్చింది.
ఆయనకి నామీద నే ననుకు నే నీంక
మమకారంలేదేమో అనేకకాలం మనసు
లికలమయింది. పక్కా ఇంటి ఆవిడ చూడ
టానికివచ్చింది.

"ఎటాగఉందమ్మా లలితా?" అంది.

"జ్వరం తగ్గిందండీ" అన్నాను.

"నీరసంగా ఉన్నావు పత్తిగం ఎవ్వడు
లింటావు? పోనీ బ్రెడ్ తీసుకోవచ్చుకా"
అని ఆవిడ అంటుంటే నాకు మరీదుఃఖం
వచ్చింది.

"పత్తిగం తినమని ఆయన ఆఫీసుకి
వెళ్ళారు" అన్నాను.

"ఎటా లింటావనుకున్నాడమ్మా. పోనీ
నాకు కొలుకుచెయ్యకపోయావా? ఉండు,
మాకుర్రవాడిని పంపిస్తాను. కాస్త బ్రెడ్
లింటే పిప్పికొలుకుతుంది" అని ఆవిడ
వెళ్ళింది.

ఈ ఆదరణ ఆయన చూపిన నాకంత
అనందంగా ఉంటుంది!

సాయంత్రం ఇంట్లోకి వచ్చారు.

"అలస్యమయిందనుకుంటున్నావా?
అయ్యోరీ మాలోకి వెళ్ళివచ్చాను. మసాలా
దోసె చాలాబాగుందిలే. ఎటాగూ నువ్వు
ఫలహారం చెయ్యలేవు ఇవేలే" అన్నాను.

నే నేమీమాటాడలేకపోయాను. ఎందుకో
కాని అసహ్యం చేసింది. నామీద నాకే
వరకలిగింది.

"అన్నంలిన్నావా?" అనడిగాడు. "అ" అన్నాను.

"అయితే ఇంకా పూటలోకి వెళ్ళి వనపరం లేదు అన్నాడు.

ఆయన స్వభావం అంత; నేనంటే ఇవమే అని మనసును తృప్తిపరచుకోవాలని ప్రయత్నించేదాన్ని. కాని ఇటువంటి చిన్న విషయాలలో నాకు ఏమీ తృప్తిదొరికేదికాదు. ఎన్ను నేను మోసంచేసుకుంటున్నా నేమో అనిపించేది.

నాకు తెలుసు లలిత భావనుకురించి ఎట్లా దోహదించుకుందో! కథలో నాయకుడు రాజకుమారిని ఆరాధించి ప్రేమించినట్లు తనను చూసుకోవాలని. జీవితాన్ని తీయని కలలాగ చేసుకోవాలని. కాని భావ లోకంలో నున్నది. లలిత సౌరుకులేడు. అతడి ప్రతిపనిని, చూచిని తానులోనే నీ తూసుంది అక్కయ్యకి నిరతమిగులుతుంది.

"అక్కయ్యకి వెళ్ళా! నాకు ఒకటే వా ఉత్సాహకరమైన విషయం కనిపించలేదు. దేదవారేళ్ళకే నా జీవితమంతా ముగిసి పోయిందా అని నాకు భావించి విడుపు వస్తూంటుంది" అంది.

అత్యంతాంతం కోరికలు లేవా? చిన్నప్పుడు మా అందరిలోకీ సర్ది చాలా చురుకుగా ఉండేది. అందరితో కలిసి మెరిసి ఉండాలనే స్వభావం. సంగీతం అంటే ప్రాణం దానికి. తన స్నేహితురాలు ఒకప్పుడు మూలలో టిఫిన్ గా పని చేసుండేది. ఒకరోజు జ్వరంవస్తే ఆపిలని చూడటానికి వెళ్ళింది. భావ ఇంటికివచ్చాక ప్రిందింది.

"ఎందుకు వెళ్ళావో?" అన్నాడు భావ. చిన్నక్కయ్య మళ్ళీ ఎవరింటికి వెళ్ళలేదు ఒంటరిగా.

ఇప్పుడు భావంటాడు: "మనం సంఘ జీవులం. అందరితోటి పోవలే గా ఉండాలి. ఎక్కువేమిటి? తక్కువేమిటి? అందరం మనుష్యులమే. ఎవరి ఆర్థికారం వాళ్ళకి ఉంటుంది" అని. ఇద్దరూకలిసి స్నేహితుల ఇళ్ళకి వెళుతూఉంటారు.

"మానవులమే పుట్టినందుకు ఆధిక్యత ఏమిటి? ఈ ప్రపంచంలో ఇతరజంతువులకు లేని మనసు, ఆత్మలను భగవంతుడు మనిషికి ఇచ్చినందుకు స్పృహకర ఏమిటి? ఔన్నత్యం కోసం నిరంతరకృషిచేయ మే జీవితోద్దేశం! అటువంటిది, ఏ ఆశ్చర్యకారేని జీవితం గడుపుతుంటే వేదనకలిగేది. నా జీవితం పతనమయిందనే గుఱంకలిగేది. ఎట్లాగ వన్ను ఉద్ధరించుకోవటం అని ఆలోచిస్తుండేదాన్ని" అంది లలిత.

"నీకు ఏం తక్కువచేకొనని అట్లాగ దిగులుగా, వికాసానంగా ఉంటావు" అనడిగా డిలు భావ.

"ఏమో నాకు తెలియదు. జీవితంలో

ఎప్పుడు కోరించి సంపాదించగలసినదో ఉందనిపిస్తుంది నాకు" అని లలిత అంటే భావ వెళ్ళాగా నవ్వి.

"అయితే ఆ శ్రేష్టతకు మలుపుదేరు" అన్నాడు.

చాలాసేపటివరకు ఏమిమాట్లాడో లలితకు తెలియలేదు. ఆ వెలకారంవలన కలిగినభాధ అణిగిపోయాక,

"నా జీవితంలో మీకు కుతూహల మేమి ఉండదా?" అంది.

"ఉండదు. నువ్వు తెలివైనదానివి. నాకు ఆర్థిక, మనసు లేవు."

"నాకు ఎంత అకాంతిగా ఉందో మీకు తెలుసా?"

"ఆ తెలుసు. నాకుకలిగే అకాంతివలన తెలుసోంది" అన్నాడు భావ.

"ఔ నేమో, నానర్థాన్ని నెరవేర్చుకో బోతున్నా నేమో. కొన్నాళ్ళు ఆ మూ నాన్నా దగ్గర ఉంటాను. నాభాగని మీగు ఎప్పుటికీ నా ఆరంభేసుకుంటే నేను కోగకు నేది మోదగ్గరకు రావాలనే" అంది లలిత.

* * *

ఆరోజువాడున్న వరండాలో కూర్చుని నాన్న కోరిక చదువుతున్నాడు. అక్కయ్య కాఫీతీసుకుని వచ్చింది.

"ఇంకా ఒకకోకం ఉందయ్య. కాఫీ వేడిగా ఉందా?"

వేడిగా ఉందని చెప్పి అక్కజేతుర్చుంది లలిత. నాన్న కాఫీతాగాక నాటాడుగా ప్రశించింది.

"ఏవావావోలో భార్యభర్తల మధ్య జరిగే ప్రమాదమేమిటి నాన్నా?" అని.

అక్కయ్యకి పదహారవయేట పెళ్ళిజరిగింది. నిజమే, ఆనయనులో వివాహానికి అర్హం తెలియదు. తాము ఏమని ప్రమాదం చేస్తున్నామో తెలియకుండానే ప్రమాదం చేస్తారు. లేవారే వివాహాలు దుఃఖంతాలు ఎందుకవుతాయి. నాన్న కోరికవదిని విపులంగా చెప్తున్నాడు.

"సరే నాన్నా! భరిం సంతోషంకోసం ముఖంఘాలలో సమంగా వర్తించుంది భార్య. మరి భార్యయొక్క ఆనందం భర్త విధికాదానాన్నా? విడిచి ఉండనని ప్రమాదం చేస్తాడు. కాని, భార్యఅంటే శ్రద్ధఉండదు. ఆమె ఉన్నతని మాస్తే అమాయ. ఇంక అతనిలో మూర్ఖునా వస్తుందనే ఆశకూడా ఉండదు. ఆ పరిస్థితిలో కర్తవ్యం ఏమిటి నాన్నా? సరే, అన్నీ సహించి అతనిదగ్గరే పడి ఉంటాననుకుందాము. ఫలిత మేమిటి నాన్నా? అతనిలో జాగృతి కలగదు. జీవితమంతా ఆ విధంగా మరుభూమిలో ఇంకిపోవలసిందేనా? అంతకంటే నా తృప్తికోసం ఇతర కలాపాలలో జీవితం గడపటంతప్పాకే మనసు లేనిది జీవితాన్ని అర్పించలేముకదా. నాలు

కందేని! నా నన్నా? మనసులో ఎంతో ఘర్షణ జరుగుతుండేది. వచ్చేకానా, ఇప్పుడు వారపాలు చేకానేమో అని పిస్తుంది."

"ఎందుకూ అట్లా గనుకుంటావు." లలితమనసులో భాగ నాన్నకి తెలుసు. ఆయన లోలోపల కలిగిపోతుంటాడు.

"స్వార్థం చూసుకుని, ధర్మం విడిచి వచ్చాను. నాధర్మం నిర్వహించగల నిగ్రహం, ఔన్నత్యం నాలోలేవని నాకప్పుడు అనిపిస్తుంది నాన్నా! నాకు ఎట్లాంటివారె నా సరే సహించి, ఉన్నతో ఆధోగత జీవితం అక్కజే అంతం కావటం నేనని పిస్తోంది. మళ్ళీ వెళ్ళటం అనేది జరిగితే, నేను నేర్చుకోవలసింది ఇదే నాన్నా."

భరత్ 'అన్నదా' కుర్చు వచ్చింది. అది దదివినప్పుడు అట్లాంటి వాళ్ళుంటారా అని వచ్చుకున్నాను కాని లలితమాలలు వన్ను నిలుపునా కదలించివేశాయి. కన్నీళ్ళు తిరిగాయి.

భావ ఉత్తరాలు రాసేవాడు కాదు. అక్కయ్య తనంతలు తను వచ్చేసింది కదా, భావ ఎందుకు రాయాలి! లలిత చదువుకుంటుంది అని నాన్న ఉత్తరం వ్రాస్తే దానికి భావ జవాబేమీ వ్రాయలేదు. అప్పటి నుంచి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు లేవు. కాని లలిత, భావ సంగతులు ఏమెవారెలుస్తాయేమోనని ఎదురు చూసుండేది. లోపల లలితకి భావఅంటే అంతప్రేమ ఉంది. రాజకుమారిని రాజకుమారుడు తన ముద్దుతో మేల్కొల్పాడు తన ఎడతాటుతో భావలో మేల్కొలుపు తీసుకురావాలని అక్కయ్య దీక్ష.

లలిత పేరే చదువుతుంటే,

"అబ్బో, పేపర్ చదువుతున్నాడు రాణీ గారు. ఇంగ్లీషు వచ్చని చెప్పకోవటానికి," అంటాడు భావ. లలితకి ఇంగ్లీషు పుస్తకాలు చదవాలని, మంచిభాష నేర్చుకోవా లని ఎంతో కుతూహలంగా ఉండేది. ఈ

గరం మసాలా పౌడరు
(Madras Curry Powder)

సిద్ధంగా ఉన్నది.
దొమాటో సూప్

(వేడి నీటితో, వేడి పప్పుకట్టతో కలపండి)
మిరియాల రసము: పొడగు, పేసు,
(వేడినీటితో కలపండి.)
ఉరగాయలు అనేకంకాలవి,
వడియములుకూడా ఉన్నవి.

G. GANESRAM & CO., MADRAS-1.
మనుష్యమైనవి జెంట్లంతా ప్రదేశ్ లో కావలెను

అందమైన పొదుగిన కేరములకు

ఇష్టమైన మానెరో కలుపుకొనుంది

సుగంధ దర్శరక్షణ మలాము

సాంటలక్స్

మొటిమలు, తాటలు, కెగగర్లు, గడ్డి, తామర మొదలగువాటికి.

తెలుగు ప్రజల ముసలైనది

కస్తూరి పప్పులు

అంబరీ

గులాబీ

సుగంధ దర్శరక్షణ మలాము

పువ్వుల దర్శరక్షణ మలాము

సుగంధ దర్శరక్షణ మలాము

ద తాంగం

రే. వి. వెంకటేశ్వరం & కో. వెంకటేశ్వరం, 14, బాపూ రోడ్, బళ్లారి, (విజయవాడ).

పోస్ట్ ఏజెంట్లు: యు. నై. టె. డి. కె. సర్కార్, మదరాసు - (విజయవాడ, హైదరాబాద్)

అద్భుతమైన మెరయును పొంగే

ఈనో

'ఫ్రూట్ సాల్ట్'

- కడుపుకు స్వస్థత చేకూర్చును
- దేహములోని మలినములను పోగొట్టును
- చల్లదనము నిచ్చును

గుణము కలిగియున్న పవిత్రామ్లమును కలిగించును

'ఈనో' మరియు 'ఫ్రూట్ సాల్ట్' అను మాటలు తిలపింపు చేయబడిన ప్రేమ మార్కులు

గ్రూప్ రిటేలర్లవద్ద (ఇండియా) కైవేడ్ రిమిడిస్

అపహాస్యాలకి క్రుంగిపోయేది.

"ఒకరికోసం, గొప్ప కోసం పనులు చెయ్యటం నా కలనాటు లేదు" అని పేపర్ పేజీని వెళ్ళేది.

ఎక్కడికైనా స్నేహితుల ఇళ్ళకి వెడితే బావకి కోపం. అది ప్రదర్శిస్తాడు. కాఫీ ఇస్తే,

"అక్కడ పడే యిల్లి" అంటాడు. "దలారీబాగుంది" అంటే,

"నీకు బాధ ఎందుకు?" అంటాడు. లలిత కళ్ళలో నీరు తిరుగుతాయి అక్కడ కునుమలాగ మెత్తది; బావ వజ్రంలాగ కఠినమైనవాడూను.

"ఎంతో ఆదర్శంగా ఉండాలనుకున్నాను. ఇంత చిన్న పిల్లనిగా, అనూయగా ప్రవర్తిస్తా రేమిటి?" అని బావపడుతుంది లలిత.

పన్నెండవ యేట నే వీరి మొదలు పెట్టింది లలిత. పెళ్ళివాటికి బాగా వాయిసుందని పేరు తెచ్చుకుంది. పెళ్ళి చూపులలో పాడించారు. పెళ్ళిలో చిన్న కచేరీ జరిపి, చారు. కాని బావ ఎప్పుడూ వీరి వాయిచ మని అడగడు. "నా స్నేహితురాళ్ళు వస్తే కొంచెం సేపు సరదాగా గడిచేన క్షణం. ప్రాణం లేని వచ్చినట్లుండేది గిరి జనస్తే. ఆ అమ్మాయి వెళ్ళగానే,

"అప్పుడే వెళ్ళిపోయిందా. ఇవేళ నాకు భోజనం ఉండ దనుకున్నాను. ఈ సారి నువ్వు మియింటికి వెళ్ళినప్పుడు ఆ వాయి ద్యాన్ని అక్కడ పడేసి రా," అనేవారు. వీరినుంచి అంత నిర్లక్ష్యం గా చూడటం, నేను సహించలేకపోయాన్ని. భోజనం, నిద్రతో తృప్తిపడలేము కదా."

"మనం ఏపనిచేసినా దానివెనక ఆత్మ సంస్కారం కనిపించాలి. వాళ్ళ తాతగారు పేదాంతి అని, ఏమో గ్రంథాలు రాశా రని చెప్పారకదు నాన్నా! వీరిలో ఆ వాసన లేమీ కనుపించవు. భార్య అంటే జీవిత భాగస్వామిని అని ఆయనకి లోచనం. వేళకి తనకు ఏదుపాయాలు అయిందే సేవకురాలు వారి దృష్టిలో. నాకు ఆశయాలు, భావాలు ఉంటాయనే తలంపు లేనేలేదు. ఈలోకంలో నేను కొడుకు నేది చీరలు, నగలుమాత్రమే నని ఆయన అభిప్రాయం. అది నేను సహించ లేను. నేను కఠోకి వెళ్ళటం ఆయనకి ఇష్టం లేను. ఏలాటా చేసేదాన్ని కాదు. వంట చేసి, మళ్ళీ భోజనం వేళకి వచ్చేసేదాన్ని. అయినా ఆయనకి అకారణంగా కోపం. నెవాలి వెదికి నామీద కసి తీర్చుకునేవారు. ఎక్కడికైనా వెళ్ళి వచ్చాక

"భోజనానికి రండి," అంటే

"నాకు ఆకలిలేదు. నువ్వు వెళ్ళి తిను," అనేవారు.

కోపం అందుకేనని తెలుసు కనక,

“తోచకపోలే వెళ్ళాను. మీరూ సాయంత్రం స్నేహితులతో వెళ్ళారు. ఇంట్లో ఒక్కరేమీ తోచదని...”

“ఔను నాతో వంతు అన్న మాట, ఆయనా స్త్రీస్వాతంత్ర్యం. వద్దంటే మానరా? నే నెండుకు వద్దంటాను?”

నర్తకురాలు ఈ ప్రవర్తనతో వేధిస్తారు. ఎండుకు వెళ్ళానా అనిపిస్తుంది. ఇట్లా నన్ను విడిపించటం సరదాకాదు. కొప్పిస్వభావం, మనసులో నామీద జ్యేష్ఠ కళాఖండాలు ననిపిస్తుంది. ఇంక భోజనానికి కూర్చున్నాక.

కూర బాగా ఉడకలేదు. వ్యవధి లేక పోయింది కళాఖండాలు. మజ్జిక ఇటాగ తోడుకుంటే? పాలు సమంగా కొద్దిలేదా? ఇంటి పనులంటే శ్రద్ధకంటే? చదువుకున్నదానివి మరి.”

ఆయన భోజనం చేసేదాక ముఖం చూపించేదాన్ని కాదు. ఎందుకంటే, కళ్ళు నిండా నీళ్ళు, గొంతుకు పూడి, ముసంకా ఉండేది. ఆయన వెళ్ళగానే కంచంలేసి వండలాంటి కూర్పు సేదాన్ని. ఆయనతో మాటాడాలనిపించేది కాదు. ఆ మనిషిలో మృగత్వమున్నది ఏ కోణానా లేదా? ఏమిటి జీవితం? అందిరి సంసారాలు ఇట్లాగే ఉంటాయా? లేదు, ఎంతోవంకా ఉండేవి. నీ ముద్దుంటాము. పానీ వాళ్ళని చూస్తే నా అనిపించదా? మగి ఇది అజ్ఞానమా, నా అద్విష్టమా?” అని ప్రశ్నించుకు సేదాన్ని.

“అలా!” అని ఆయన పిలిచేవాడు.

ఎండుకో వెళ్ళి నేను కనుకో వాటి. చీటిలో నా చెంపలమీద నీరు కారుతుంది. నేనా చూడటానికి వాగురారు. వెళ్ళకపోలే నేను పొగరుకలదానిని. వెళ్ళి నేను గుమ్మంలో నుండింటే పక్కమీద పడుకుని “ఈ తమలపాకులు ఈ నాలు తీసి యిమ్మని నేను గోలా చేస్తావా?” అంటారు. తమలపాకులు అందుకుంటూ

“ఏమి బట్టా దిగాలుపడి ఉన్నావ్. నిన్నే నున్నానని. నీయిషంకచ్చిన తోటికి వెళ్ళు. వద్దను. వీరకోసమేమిటి ప్లాన్? లేవు తెచ్చి పెంతాలే? ఇప్పుడు మాత్రం అలుక మానేసెయ్యి,” అంటారు. నేను లాంగిపోక తప్పదు.

సర్వం అర్పించి, ఆనందం పుష్పించుదామనే దివ్యసంకల్పం నాదయితే, భార్య అనేదానికి మనసుందని, తనజీవితానికి నిలువ యిస్తుందని, అతిని ప్రవర్తననిబట్టి ఆమెకి సుఖదుఃఖాలు కలుగుతాననే ఆలోచనే ఆయనకి లేదు. ఏమి చేయను నేను?” అని ప్రశ్నిస్తుంది లలిత.

ఔను, కన్న తలదండ్రుల్ని వదిలి, పెరిగిన ఇల్లువదిలి, మనసులో ప్రేమ నింపుకుని ఆత్మార్పణం చేస్తుంటే అతను మానవలసిన

తీరు ఇదేనా?

అసలు ఆడపిల్లలు తాము పుట్టి పెరిగిన పరిస్థితులు వదిలి, అలవాటను ఎందుకు మార్చుకోవాలి? కొంతవరకు మగవాళ్ళు కూడా సర్దుకుపోవచ్చుగా. పూర్తిగా మారిపోవాలంటే, మాతనవధువుకి బాధ కలుగుతుందనే నా భావలాంటి వాడుపులు గ్రహించలేరే. బావకి అమితమైన కోపం! కథలో ఎక్కడైనా రాజకుమారిమీద రాజకుమారుడు కోపగిస్తాడూ? రాకుమారిని ద్రవీకరించాలి అలస్యమయి నూగ్గుని లేత కుంజాలు ఆమె వదనమీద ప్రసరిస్తుంటే ఆ బంగారు వెలుగులో ఆసక్తి నయనాలు విచిత్ర సాగములతో వికసిస్తాయా అని ఎదురు చూస్తుంటాడు సాందర్యసింహాసనం.

“ఇంత అలస్యంగా లేస్తే కాఫీ ఎప్పుడు చేస్తావ్? అంత మొద్దునిద్దరా?”

అని బాధ తన లేవకుండానే మేల్కొలుపుతుంటే రాజకుమారిమనసు మొద్దుబారిపోదు.

“వెళ్ళివాటికి మనసులో ఎంత అనురాగం అద్భుతం ఉన్నాయో, ఇక్కడికి వచ్చేటప్పటికి అంత వైరాగ్యం, విరక్తి నిండుకున్నాయి ఆ సానంలో. ఆయనకు నేనంటే కొంచెమేనా గౌరవంలేదు. అతిని అనురాగానికి ముగరాలినపుతానని కాని, అతిని నిర్లక్ష్యినికి దుఃఖమయి నేతానని కాని అతనికి ఏమీ తెలియదు. అటువంటి పాపాల సముద్రం కాళ్ళివగ్గర పడేసి సుకుమారమైన నా జీవితకుసుమాన్ని ఎందుకు నలిపేయనివ్వాలి? అంతకంటే చేవునేతాజ కర్పిస్తే పవిత్రతలేమా! జీవానికర్పిస్తే సార్థకతలేదు!” అంటుంది లలిత.

అందుకే నాకు వెళ్ళిమీద నమ్మకంలేదు. కన్నెపిల్లలకు అది తీరుటికల! కాని— ఎటువంటివాడైనా, కోరి చేసుకున్న పిల్ల అయినాసరే. భార్య అయేటప్పటికి అధికార భావంతో చూస్తాడు. బి. ఎ పూర్తిచేస్తాను. యమ్మే చగువుతాను. ఉద్యోగం చేస్తాను. స్త్రీసహజమైన వాంఛలు ఉండవని, పల్లి మేట్ చేస్తాను. సంగీతసాధనచేసి కళారాసంలో తపస్వినినాతాను. నా అందం, నాపాట, నా చగువు ప్రస్తుతం ఎవరినా ఆరాధించవచ్చు. కాని ఆవివాహమే జరిగితే ఆ బాధ్యతల్ని బట్టి అతను కూడా అందరిలాగే ప్రవర్తిస్తాడు. నాకల చెరిగిపోతుంది. ఈ జీవిత రాగాలాపనలో అది అపక్రమి అయితే నా బాధ వృథావృతం ఆరోజు సాయంత్రం. క్రిందటి పంపర్వరాదికి సత్య వచ్చింది.

“నేనూ సుఖతోపాటు బట్టి విణ సాధన చేస్తున్నానే సత్యా! రాత్రి మేమిద్దరం వాయిస్తాము. నువ్వు పాడాలి,” అంది లలిత.

ముగ్ధం కొత్తవీరలు కలుకున్నాం. తలలో మెలలు, నోటిలో వక్రత్రాలు, అమ్మ నాన్నా, చెల్లాయి, తమ్ముళ్ళు క్రోతలు...

వీణమీద సరిగమలు... సత్య కంకంలలో మధురిమలు. ఎంతో ఆనందం గాతంది. నాన్న “బంగారు తలులు” అన్నారు. పులికన్నా వీణక్రింద పెట్టాను. సత్యరాణిని వోళ్ళోకి తీసుకుని ముద్దు పెట్టుకుంది. లలిత చరాలన లేచి లోపలికి వెళ్ళింది. కనక వెళ్ళాను. పక్కమీద పడుకుని ఏడుస్తోంది. ఏమనను? ఎవరు ఓదార్చగలరు? 1 కిటికీ దగ్గర నుంచున్నాను. ఒకప్రాణి దుఃఖం ప్రపంచ మంతటా ప్రతిగ్గునిస్తుంది, అనుపించింది.

బాధ వస్తున్నానని రాకాడు. ఈ బిడకు అతను జీవితం ఎటాగడి పాడో మాట తెలియదు. లలిత బి. ఇది అయి, ఏదాది నుంచి టిడర్ గా ఉద్యోగం చేస్తోంది. ఇన్ని ఏళ్ళ కష్టపడి చగువు, సంగీతం నాధించి, బాత రమ్మంటే ఇప్పుడున్న స్వేచ్ఛ వదులుకుని ఆ నెనకటి జీవితంలోకి వెళ్ళి పోతుందా?

ఈ పాత కథల్ని అక్కయ్యకి కూడా గుర్తు వచ్చి ఉంటా! యమకుంటూ లోపలికి వెళ్ళాను. సరిగ్గా ఆ ప్రశ్న అమ్మ లలితని అనుకుతోంది.

“అతను రమ్మంటా జే మా! లేకపోలే ఎందుకు వచ్చాడు” అని.

లలిత రాగితంబడి కూర తయారుతోంది.

“రమ్మంటే వడతానమ్మా” అంది దృఢంగా.

“బాగా ఆలోచించుకున్నావా?”

లలిత ముఖంలో ఆనందంలేదు. ఆలోచనగా, నిశ్చయించుకున్నట్లుగా “అ” అంది. ఎంత గాంభీర్యం అనుకున్నాను.

“అం నేనమ్మా ఆడపిల్ల సంకతి. నురి ఇంతా ఈచగువు, ఈ కష్టం...” అమ్మకి లలిత వెళ్ళటం ఇష్టంలేదేమో ననుకున్నాను.

“రాకలసిన మార్పు ఏదో వాలొవచ్చింది. ఆయన కూడా మారిలే సంకోచం. కాక పోయినా నేను వెళ్ళక తప్పదు.”

“బావ ఇదివరకలాగ సంకుచితంగా ఉంటే, నువ్వు ఉద్యోగం చేస్తున్నానని

డాక్టర్ డిగ్రీ పొందండి!

ఇంటిలో తీరికగా కూర్చుని వుంటే పశువు, పోసలే బ్యూటీఫుల్ పొంది, ప్రభుత్వ రిజిస్ట్రేషన్ పొందిన కాలేజీ ద్వారా మీకు డిప్లొమా పొందవచ్చును. ఉచిత ప్రాక్ సెట్స్ కు వ్రాయండి.

Indian Homeopathic College,
(AWM) Jullundur City.

దీని కోగములకు నమ్మకమైన చికిత్స యోగ్యతా ప్రతిముఖ గలవు.

చివరములకు:

రావూస్ ప్రొడక్టు
గుంటూరు.

★ అల్లుడి మంచి తనం ★

నీమీద దురభిప్రాయంతో ఉంటే వెడతావా? మరి నువ్వు ఈ బడిల్లో సాధించింది ఏమిటి?" అన్నాను.

అక్కయ్య ఏకాంతిలేకుండా నవ్వుతూ, "జీవితానికి అగ్రంలేదేమిట! ఏదో ఈ జీవితాన్ని కన్నీళ్ళతోనో, మనసుకీ గాయాలతోనో ఒకరినొకరింద గడిచిపోవో," అంది.

యూనివర్సిటీ ప్రైవేటు తెచ్చుకుంది. లేడియోలో పాడింది. నలుగురిచేత తెలివెం దిసిపించుకుంది. అటువంటి అలవాటే నా ఇంక జారిగా మాట్లాడింది, అని నాకు కేవలం చింది ఇది అదివాళ్ళలో బలహీనత లేక, గొప్పతనమా?

విను సంవత్సరాల తరవాత మాటలు, మాటలు లేకుండా కలగుకోవటం.

బావ వచ్చాడు. నాన్నకి ఉండే ప్రకారంతో ఇంట్లో అందరినీ ఆహరించింది. లలిత అంత కాంతంగా ఉండటంచూసి నాకు ఆకర్షణకలిగింది.

బావరాగానే నాన్న అడిగాడు "కులా పాగా ఉన్నావా?" అని.

కువ్వలుతో ముఖం తుడుచుకుంటూ, ముగిటిమీద పడే జుట్టును పైకితోస్తూ, "అ" అన్నాడు బావ.

లలిత భావసంపూర్ణ గతేమీ తెలియ కాకుండా, అకొకింటికి చూస్తోంది దూర దూరంగా.

"లలిత మాటలు లో టీచర్ గా పని చేస్తోంది" అన్నారు నాన్న.

"నాకు తెలుసు" అన్నాడు బావ.

మాకు అర్థమయింది, ఇక్కడే సంగతు లన్నీ బావ తెలుసుకుంటూనే ఉన్నాడని. అమ్మ భోజనానికి తెచ్చుకుంది.

"లలితని తీసుకు వెడదామని వచ్చానండి" అన్నాడు బావ. అమ్మ మాట్లాడలేదు.

"లలితకి రావటానికి అభ్యంతరం లేదోయ్ నువ్వే అడుగు," అన్నారు నాన్న.

అక్కయ్యకి ఆపుకున్నా కన్నీళ్ళు వస్తున్నాయి. "ఆయన మనసు చాలా మెత్తని డిమ్మూ. ఆకోపం, సంకుచిత భావాలు ముగుస పడిపోయింది. దానిని చూశాను కాని, తీయలేకపోయాను. నన్ను తీయించ వచ్చా అనిపిస్తుంది" అంటోంది అమ్మతో.

"ఏమైతేనేయమ్మా! కాపరం కుదుట పడింది. అంతకంటే నాకు ఏం కావాలి లలితా!" అంది అమ్మ.

ఆ మరునాడు లలిత చెప్పిన దానినిబట్టి అక్కయ్యకి, బావకి మధ్యన జరిగిన సంభాషణ నీ విధంగా ఉహించుకుంటున్నాను.

అక్కయ్యను చూసి "రా, కూర్చో"

అన్నాడు బావ.

లలిత బావ పడుకున్న మంచం దగ్గర కుర్చీలో కూర్చున్నది.

"నీకు నాతో రావటానికి అభ్యంతరం ఉండదు కను లలితా" అన్నాడు.

అక్కయ్య ఉండదన్నట్టే తల ఉపింది చూసంగానే.

బావ ఇటువైపు తిరిగి పడుకుని లలిత ముఖంలోకి చూస్తూ.

"మరి ఈ బడిల్లో నీ సంగతులన్నీ నాకు తెలుస్తూనే ఉన్నాయి. నా సంగతులేమైనా నీకు తెలుసున్నాయా?" అనడిగాడు.

"క్రిందటి 'ఏంటర్'లో మీరు ఉత్తర దేశయాత్రిక వెళ్ళినట్లు ఎవరో చెప్పాను."

చివ్వున లలిత పాడిన తినచెతిలోకి ప్రేమ కుంటూ బావ,

"నేను ఎవరూ లేనివాడినికదా, నామీద కోపించి వచ్చేస్తే నన్ను ఎవరు చూసు కుంటా రనుకున్నావే లలితా! నీకు మీ అమ్మవాళ్ళున్నా గు. నాకేమవున్నాడు?"

లలిత కళ్ళలో నీరు నిండుకుంటోంది.

"అన్నయ్య గృహకు వెళ్ళాను ఒకసారి. వదిల అడిగింది లలిత ఎప్పుడు వస్తుందని. ఏమీ నాకు తెలియదు. ఇంక రాజేమో"

అన్నయ్య గృహకు వెళ్ళాను ఒకసారి. వదిల అడిగింది లలిత ఎప్పుడు వస్తుందని. ఏమీ నాకు తెలియదు. ఇంక రాజేమో"

చెప్పు దెబ్బ

ఒకప్పుడు నర్ ర ఘోష తి

వెంటేట రత్నం నాయుడుగారు బందరులో క్లాసుపిల్లల కాంపో

జిషన్ పుస్తకాల కట్ట పట్టుకెడు తున్నారట. ఆయన బహుచను

త్కారి. ఆ దారినే వస్తున్న ఆయన శిష్యుడొకడు 'మేష్టానూ

గడిద బరువు మోచుకొస్తున్నాను పాపం' అని వ్యంగ్యంగా

సానుభూతి వెలువరించాడట.

అంతట వెంటనే నాయుడు గారు 'పిచ్చినాయనా ఇది ఒక

గడిదబరువు కాదురా, నల్లబై గడిదల బరువు' అని బదులు

చెప్పారట. గూడెలో రాయిపడ్డ శిష్యుడు తలవంచుకు చక్క

పోయాడు.

అన్నాను. విందుకురాదూ! ఏమిటా పరి హాసం? అంది వదిల. అందరికీ అది పరిహాస మయితే నాలో అది పగవేరవ.

నీకు గురుండా లలితా ను వున్న వచ్చే ముందర ఏ జరిగిందో?"

అక్కయ్య మాట్లాడకుండా వింటోంది. మీనాన్న మన ఇద్దరినీ పండ్లగిరమ్మల రాకారు.

"మీ నాన్న క్రిందటిసారి కూడా ఏమీ ఇవ్వలేదు. ఈసారి వాచీ ఇమ్మను. వస్తాను" అన్నాను.

"ఇవ్వకపోతే రారా?" అన్నావు. "ఉహూ" అన్నాను నవ్వుతూ.

"పండ్లగిర రావటానికి మీకులందరూ కావా లన్నమాట" అన్నావు పండ్లగిర అంటికి వెడ

తామని సంవోపంగా ఉన్న నీ ముఖంలో క్రోధచాయలు ఆవరించుకున్నాయి.

"జేమో" అన్నాను ధీమాగా.

"ఉహూ మానాన్న ఇవ్వరు. నేను ఇమ్మని చెప్పను. మా మనసులోంచి మీకు పిలుపు వినబడిన సేరండి పండ్లగిర మాకు తోచిపడి

ఇస్తాము" అన్నావు.

నీచేత ఎంతో అనమానకలిగినట్లు క్రోధా వేశం కలిగింది నాకు. బ్రతిమాలే బగులు

ధిక్కరించావని. రైలులో ఎక్కడా కనువు మాట్లాడలేదు. మీనాన్న వచ్చాను, తీసుకు

వెళ్ళటానికి. నెలవ దొరకదన్నాను. ఆఖ రుగా నువ్వు అన్న మాటలు నాకు గుర్తు

న్నాయి.

"నాకేమిటో అసంతృప్తిగా వుంది. కొన్నాళ్ళు మా అమ్మదగ్గర ఉంటాను. మీ

లోనో, నాలోనో మాగ్గురావాలి. అప్పటికి మీరు నాబాధవి అరెం చేసుకుంటే నేను

కోయన సేదీ మళ్ళీ మీదగ్గరకు రావాలనే."

"నీకు కళ్ళుగో నీళ్ళు ఎందుకు వస్తున్నాయి లలితా" అన్నాడు బావ. లలిత

మాట్లాడలేదు. ఇంత మాట్లాడనివ్వట లేదని బావకికూడా తెలుసు. అక్కయ్య నేయి

బావచేతిలోకి ఉంది. లలిత కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంది.

"ఎప్పుడు నాతో రావటానికి నీకు అభ్యంతరం ఎందుకు లేదు?" ప్రశ్నించాడు బావ.

"నేను చూరాను. మీరు ఎట్లాగ ఉన్నా నాగర్లం నేను ఆచరిస్తాను. ఇంతకాలంగా

చిందికొని, జీవితానికి అంతకంటే అర్థం గోచరించలేదు నాకు," అంది లలిత.

బావ సన్నగా నవ్వుతూ,

"లేకు లలితా, నేను ఒప్పుకోను. నువ్వు చేసే ఈ త్యాగాన్ని నేను ధరించలేను

నేను మారాలని చెప్పినట్టావు. నేను మారి పట్టుకనిపిస్తే నేరా. నీగర్లం విధిగా నిర్వ

హిస్తానంటే, అంతకంటే నువ్వు ఇక్కడే ఉండిపోవటం మంచిదంటాను," అన్నాడు.

అక్కయ్య నవ్వింది. "మీరు చూరాను. మీరు ఇక్కడికి వస్తా

ని గానెవ్వడే అనంత నేను తెలుసుకున్నాను. అయినా మీరే రావటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఈ విద్యలో సంగీత పాఠన చేశాను. ఎక్కడనీ నీ యాత్రలకి వెళ్ళాను. సావిత్రీ సర్వీస్ కంపెనీలో పాల్గొన్నాను. ఎన్ని పరదాలున్నా జీవితాన్ని గురించిన జ్ఞాన తీరలేదు. తృప్తి లేదు. జీవితానికి అర్థంలేదు. నే భావన పరిధి చేరి అటువంటిప్పుడు జీవితానికి ఒక ప్రయోజనం కల్పిస్తా, ఎవరి భార్యగా గురిచే బడానో వాళ్ళుగారే నా జీవితం గడిచిపోతే అదే కల్పిస్తా ఉంటుందికదా."

"అంతవై రాగ్యమా. కాని నువ్వంత స్వార్థ రహితంగా నాకు నేనెవ్వరంటే నేను స్వీకరించలేను లలితా. నువ్వు ఇది వరకు నాలో ఏకైకత్యం కోరుకున్నావో దానిని ఏమైనా నువ్వు మానగలిగి నీవును అనంద ప్రపంచమైతేనే నాతోరా..." అన్నాడు బావ.

లలిత లేచి బావ తొవ్వెత్తుకున్నది. ఒక ఆనందానికి మున్నీ అనుభవమిది.

"మీరు ఇంత సున్నితంగా మాట్లాడటం ఎక్కడ నేర్చుకున్నావో ఈ విద్య అట్లా గడిచాలో నాకు చెప్పరా?" అంది.

"చెప్పకపోతే ఈ వినుసంవత్సరాల మధ్య దూరాన్ని పన్ని హితం చెయ్యటం మెట్లాగ చెప్ప. కథ విమలకు లలితా! నువ్వు వెళ్ళాక నాకు తోచేదికాదు. నిన్ను గురించి ఆలోచిస్తుండేవాడిని. నీకు తెలియకు లలితా! నాకు మొదటినుంచి నీ మీద చెప్పలేనంత మమకారం ఉంది. కాని ఇది వెలడితే అవకాశం నీని వ్యతిరేకు. మా అమ్మ నాకు గుర్తుంది. మా వదిలిన మాయన్నాను. ఆ య్యో వానిని అట్లాగే చూస్తాడు; వాని ఏమీ పట్టించుకోదు. సత్వతూ నే ఉంటుంది. మా అమ్మకి వంట సంసారం తప్పితే ఇంకాక తాపత్రం ఉండేదికాదు. ఆదనాల్ని గురించి నాకంతకంటే అభిప్రాయాలలేవు. నీవు ఎంతో బాధపడ్డావుకదా.

నువ్వు వెళ్ళిపోతే నాకెందుకు అంత తొగకపోవటం? మళ్ళీ నువ్వు రావనుకుంటే బాధ తోచటం. నువ్వు ఇంటికి పరిశీలకి వెళ్ళావని విన్నప్పుడు చాలా కోపం వచ్చింది. ఇక మన సంబంధం విడిపోయినట్లే అనుకున్నాను. కాని ఆలోచనలు నిన్ను వదిలి వచ్చేవుకావు. నీవు వెళ్ళిపోవటానికి తగిన కారణం కనిపించేదికాదు. నీ వసువులు చూస్తుండేవాడిని. తొడక పుస్తకాలు చదవటం మొదలు పెట్టాను.

చదివినకొద్దీ ఏదో కొత్త ప్రపంచంలోకి వెళ్ళినట్లు కుతూహలం ఎక్కువయింది. రెండు సంవత్సరాలు పుస్తకం చదివకుండా కనిపించిన ప్రతిపుస్తకం చదివాను. మనుష్యులలోకి తిరగటం లేదని అవ్వడం దూరం చెప్పకు నేనాడు, నువ్వు వెళ్ళిపోయావని, నాకు విరక్తిగిందని. నీమీద అభిప్రాయ

ఒకానొకన గ రం లో ఒక మత ప్రవక్త ప్రవంగిస్తుండగా అంతా నిద్రపోయారు ఒక్క ఎల్లెటారి వాడుతప్ప. అంతట ఆడు అందరినీ వంబోధించి "మీరంతా విశ్వాసహీనులు. చూడండి ఆమూల ఒక్కగా నొక్క పామరుడు తప్ప నే చెప్పేది ఎవరికైనా పట్టించేమా!" అన్నాడు విచారంగా.

వెంటనే ఆ పల్లెటూరు వ్యక్తి "నేను పామరుణ్ణిగనకే యికా వింటున్నాను. లేకపోతే యెప్పుడో నేనూ నిద్రపోయేవాణ్ణి స్వామీ" అన్నాడు నవనయంగా.

లలో మాగ్న ఎప్పుడు వచ్చిందో, ఎట్లాగ వచ్చిందో తెలియదుకాని, నువ్వు బి.ఎ. పాసయ్యావని విన్నప్పుడు నాకు సంతోషమే కలిగింది. జైను ఉన్నతిని కోరుకోవటం, ఆనందాన్ని విభుకోవటం మనస్థిలో ఉల్కల్పమైన గుణాలు. నీలో ఉన్న వికృతిను నేను గుర్తించలేకపోయాను. అది ఒక అంశకారం.

నీవు వెళ్ళిపోయాక కలిగినలోటు తెలిసి నవ్వుకు నీవు నాకంత ముఖ్యమైనదానివో అర్థమయింది. అటువంటి నీమీద నేను తీసుకున్న క్రద్ధ, మామించిన ప్రేమ తలచుకుంటే నాకు సిగ్గువేసింది. చాలా బాధగా ఉండేది. మళ్ళీ మనం కలుసుకోగలమా అని ఆలోచించేవాడిని. నీవు చాలా మెత్తనిదానివని నాకు తెలుసు. ఒక ఏడాదినుంచి రావాలని, నిన్ను తీసుకువెళ్ళడానికి... కాని భారత ప్రకారం ఈకాలం అనుకూలంగా ఉంది."

"జాతకాలుకూడా నేర్చుకున్నారా?"

"ఊ, రిటరేచరీ, ఫిలాసఫీ, ఎస్ట్రానమీ అన్నీను. ఏం భయంపెస్తోందా?" అన్నాడు బావ నవ్వుతూ.

లలితకూడా నవ్వుతూ "మీరు మళ్ళీ వెళ్ళి చేసుకుంటారని విన్నాను" అంది.

"ఏన్నాకేమాకానీ, ఎంత సంపూర్ణం లేకపోయినా అంతహీనమైన బుద్ధి పుట్టలేదు నాకు. నీమీద తప్ప నాకు వేరే ఆలోచనలు లేవు లలితా" అన్నాడు బావ.

లలిత అప్పుడు గంభీరంగా ఆమాటలపై సీమింత ఉదారమైనదానిని కాదు నేను. మీకంటే నాకేదో క్లిష్టం, సంపూర్ణం ఉన్నాయని, మీకంటే ఎక్కువదానిని అనే

అతిశయంకూడా ఉండేదామను. అదంతా అజ్ఞానంకూడా అని నాకు చింతకలు. తూంది. "అజ్ఞానంకూడా లలితా! (స్మృతి) యెప్పుడూ తనభర్త అన్నింటిలో తనకంటే అధికుడు కావాలని కోరుకుంటుంది," అన్నాడు బావ. బావ నుడుటిమీదపడే జాట్టును వ్రేళ్ళతో పగ్గుతూ అంది లలిత:

"నన్ను నీమించాననండి."

"ఎందుకూ?" అన్నాడు బావ.

"ఏమో నాకు తెలియకు" అంది లలిత.

"ఇప్పుడు నాతంత అదృష్టవంతురాలు లేదనిపిస్తుంది. ఇంతవరకు నాజీవితం సుఖాంతం అవుతుందనే ఆశ నాకుండేది కాదు. ఇట్లాగ విడిపోయినవాళ్ళంతా తిరిగి కలుసుకుంటున్నారా అమ్మా?" అంది లలిత క్లిష్యు.

అలాజా బావతో అక్కయ్య వెళ్ళిపోతోంది: చాలా సుందరి చూడడానికి వచ్చారు. అక్కయ్యకి చీర, పసుపు, కుంకుమ ఇసుంటే అమ్మకి కళ్ళలో నీరు తిరిగింది పక్కంటి పిన్నిగారు.

"మళ్ళీ ఇన్నాళ్ళకి అమ్మాయి తన ఇంటికి వెళుతోందమ్మా. సంతోషించనివలసిన సమయమిది. అంతా అమ్మాయి అదృష్టం, అల్లుడి కుంచితనమూనూ" అంది.

సంతోషించవలసిన సమయమైనా అందరి హృదయాలు ఒగువుగా వున్నాయి.

"మళ్ళీ నుడుట కల్యాణంబొట్టతో నిన్ను చూడడానికి నీ వెళ్ళికి వస్తానే సుధా!" అంది అక్కయ్య.

"అంతవరకు రాకుండా ఉండగలవా అక్కయ్యా! కొన్నివిశ్మయకరమండేమా!" అన్నాను.

"ఏం, రివెర్సిచేస్తావా, ఫారిన్ వెడతావా?!" అన్నాడు బావ.

"అది కోరినవాడు దొరికనమ్మా" అన్నాడు నాన్న నవ్వుతూ.

"నువ్వుకూడా మీ అక్కయ్యలాగ పేక రెస్టెయిన్సి చేసుకో. నీకు కావలసినలాగ దిద్దుకుండువుగాని" అన్నాడు బావ.

"రెయిన్ అంటే మట్టిముద్దికాదుకదా బావా! అయినా మా అక్కయ్య నిశ్చేమి దిద్దిలేదు. నీఅంతట నీకే ఆ ప్రతిభవైతే బావావు" అన్నాడు.

"ఇది యదార్థలోకమమ్మా సుధా! నీవు కలలుకనే మనిషి తలలోకంలో లేకపోతే" అన్నాడు బావ.

"రాజకుమారుడు రాకపోతే, ఋషివస్త్రలాగ ఉండిపోతాను బావా! అన్నాడు.

"రాజకుమారుణ్ణి నేను వదిలి తెస్తాను" అన్నాడు బావ బండి యెక్కుతూ.

అందరిముఖాలు చూసప్రభులలయ్యాయి.

"అక్కయ్యా! రాజకుమారుడు దొరికాడు" అనుకున్నాను నేను.

హీరో: నీలా! నీలా! భార్య ను
పొంద...నీ:.....
హీ: పొందడం
నీ: ...
హీ: పొందడం...
నీ: ఓ... చాలా ఇకాజరక్కండి.
నెన్నారన్నార బాగైతే.

రైత్యులు: ఎవరు మీరు? ఈతాటూ
తిప్పెట్లాకత్తులూకటారూ ఏమిటివన్నీ?
వారు: చిత్రం. మమ్మల్ని లాసునీను
యార్జరంటారండి. కథని ఆపుకే న్యూ
జానికీ పనికొస్తాం. ఇక్కడ మీ కథ
అగలేదని, ప్రాధ్యూసరుగారు పంపిం
చాడు. మేం కానీపు కొట్టుకుంటే కథ
అయిపోది. మమ్మల్నెరగవంటారే?

ఒక ప్రేమికుడు: కళ. ఈ పాటే లేవ
మదిత యిదపాట యిదపాటాని
గండ్లో గోళాగ.

ఒక్కరినీ: నీకు తెలిది కాక్కాఫీను
పాటంటారే మాసప్యికని ఇటాంటి
మీతాళే యియ్యనేవాళే డబ్బేలే
వోడు ఒప్పుకోడంట. ఆళ్ళకో నమసి

ప్రాధ్యూసర: (ఆఫీసులోకిరాగానే
బలమానీ బేరమని భయపడినట్లు
రచి మార్చబోయి మళ్ళీ వచ్చును)
ఏమిటి జబ్బుచేసివ వానిపాములా?
జి: చే!వా! పా: నేను పడేండ్
క్రికెం బాదిరీలు చేసుకున్న పిక్చర్
లో కాక్కాఫీ ను అయిడియా
నండి. వాడి వాడి ఇలా వాడివా
యాడు. కొత్తలో కొండచిలువలా
వుండొద్దంట.

కార్టూన్లు

లేక

వినబడని పాట

నీని మాయామానవ గోళరాగము

ప్రేమికుడు 1: ఆ యాక్టరంత గట్టిగా
అరుస్తాడే? మనకేమన్నా చెబుడను
కున్నాడా?

ప్రే 2: మనక్కాదు. వారికేడిండి
నోఫ.

ప్రే 3: వుండవయ్యా అనలేవనకాల
బాగొండు మూజిగతో మాట విన
బడక చస్తుంటే మళ్ళీ మీ సాదాటా?

హీరో: వుట్టించటలా వున్నాడే...
విలనుగాడు అంతలేసి కళ్ళుచేసి
మొహంనిండా గుర్కార్కుడిరంగులూను

మని ఒక్కలా నటించిపారేసున్నా
వాడు సన్నాదుడుకాడని విడు పని
గట్టడం చెప్పాడు!"

వార: (కొండటివెలలో ఎక్స్ ఫిరింవ
వారి నెట్టుపిచ్చులుగాను, మిక్రొడ
క్స్ వూరి 'మా' చిత్రం గానూ,
క్స్ ఫిరింవ వారి 'డ్రాంట్ నో'కు తెలుగు
వరనుజానపదం గానూ నటించిన గుప్త
నీని మేన శ్రీ తెలుగు నీని మా కథ,
ఈవారి ఫలానా ఫిరింవ వారి పొరాణి
కంగాఅవతిరించవోతున్నది. ఇందులో
ఇందుకు శ్రీ-రావుగాను, కవీదేవి
శ్రీమతి-శ్రీలేకఫార్ గానూ, మధ
రచాశ్రీ-గానూ, జలాబద్దీన్
శ్రీ-గానూశ్రీ యు తు లు..., ...,
శ్రీమతులు..., ..., ప్రభృతులు
గెప్టార్ వీవులు గానూ, శ్రీయుతులు
... యి..., .., శ్రీమతులు..., .., డి.ప్ర
రిసులుగానూ, భరతనాట్యం రాకొ
డ్రోలుగానూ నావగాలు తెలుహిట్
నాంపుగానూ, కృతి జానపదగేయం
గానూ, ప్రకృతిసుడియూ నెట్ గానూ,
అర్చి మనర్స్ గానూ. మాం గానూగానూ
గానూ, అంతా:లిసి దిచ్చుకుడుగానూ,
ఈ అందరూ కలిసి రచయితగానూ
ఇటీవలి హిట్ చిత్రాలలో కథా
మాటలూ మిటలూ పాటలూ బాటలూ
పూర్తిలూమాడలూనరికొ ర..., ..,
లుగానూ (వరుప్రకృగం)నటించగల
వనితెలుసున్నది. అంతిపనీచేసి డొర్క్కుం
టారనిండికేం పంజేహంలేను.

"...స్వప్నకే కథిందీ మరి అన్ని
ఇటీ మారిపోతాయి. ఇహనుంచి,
మరేమో ఇరవై అయిదు వారాలకి
ఉత్సవాలుండవు. 2: గోజాలకేచేసేను
కుంటారు. అలాగే హండ్ డెడేను అం
డవు హండ్ డెడేనగు. కావోలే వంద
గంటలూ, మరిన్నీ వంద రిమువలూను
...మనం నిందగోళం చుచుకొ
నెళ్ళిపిచ్చిం బాహో సుఖివయి
పోయానాటికి పిచ్చెగు హండ్ డెడి
నెకండ్స్ నూరునెకను నిర్బి అడివం
దుకు ఉత్సవాలు చేసెసుకుంటూ ఉం
టాయి. స్వప్నకే యంగంగదా మడి...
స్వీకు పెరిగిపోతోంది. ఆహా...
ప్రేమండడంలేను. కిక్కి బిక్కి గజిబిక్కి."

—సి. జి. నాయుడు

శ్రీరామా ఫిలింస్ వారి 'భక్త
అంబరీష్'లో శ్రీరంజని జూనియర్.

శ్రీ వెంకటరమణావారి 'బాలనాగమ్మ' చిత్రంలో కేలంగి, అంజలిదేవి,

నండి పక్కర్నవారు 'నాగమ్మ' అనే చిత్రం నిర్మిస్తున్నారు. ఇందులో రాజకుమార్ అనే కొత్త పేరుతో పరిచయం చేస్తున్నారు. జి. విరల్క్వి, సంగయ్య, రమాదేవి, నాగయ్య, రమణారెడ్డి, కాంతారావు, రఘురామయ్య, మిక్కిలి శేషి, మాస్టర్ సత్య నారాయణ పాల్గొంటున్నారు. మాటలు తొండ్ర నుబ్రహ్మణ్యం, పాటలు అర్జున వ్రాస్తున్నారు. సంగీతం రాజన్, నాగేంద్ర కృష్ణుడు వై. వి. రావు.

కాళిదాసు

పాటలే ప్రాధికృత్య పేరిట నాటకమే నిర్మిస్తున్న 'కాళిదాసు' చిత్రం తొమ్మిది రీళ్లు (ఎడెట్ చేసినది) పూరి అయింది. పింగళి హాగేంద్రరావుగారు రచయితగా, కమలాకర కామేశ్వరరావు దర్శకత్వం వహించిన ఈ చిత్రంలో కాళిదాసుగా నాగేశ్వరరావు, విద్యాధిగా శ్రీరంజనిబానియర్ అమె రెండ్రాగా లింగమూర్తి, భోజుడుగా

కేలంగి, కె. వి. ఎస్. శర్మ, బొడ్డపాటి కృష్ణారావు మొదలగువారు పాల్గొంటున్నారు.

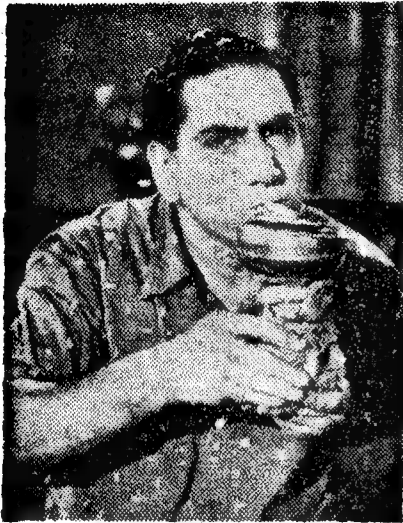
కాళిదాసు క్లెరిగ్గాలుగా పేరికి తిరిగిన బోజలలోనే అతని మాటలూ, చేతలూ, కాగల మహాకవి ద్వారా అయిందన్న ఊహను సున్నితంగా స్ఫురింపచేస్తూ అతని పూర్వాపరాలను, అతని జీవితాన్నీ, కావ్యాలనూ మనోహరంగా సమన్వయనూ రచయిత నాగేంద్రరావుగారు కథాసంవిధానాన్ని విస్తరచారనీ, మాటమాటనూ కూచి కూచి పొందుపరచారనీ అయిన ఊహ చిత్రం చూచినవారు అంటున్నారు. తీసిన పాటిలో కాళిదాసు ప్రత్యక్షరామాయణం అడడం, రాజదర్బారులో మహాకవిగా చెల్లుబాడి కావడంవంటి ఘటనా రమణీయంగా ఉన్నాయంటున్నారు. ఈ చిత్రానికి పెండ్ల్యాల సంగీతం సమకూర్చుకున్నాడు. కళాదర్శకుడు గోఖలే. దర్శకత్వం కె. కామేశ్వరరావు నిర్వహిస్తున్నారు.

వెంకటరమణా ఫిలింస్ వారి వానపద

అవుతోంది. విశేష వ్యయ (7 లక్షలు) ప్రయాస (మాడెల్స్ లతో అగ్రశ్రేణి తారా గణంలో నిర్మించిన ఈ చిత్రంలో కన అంక రిక్ తెలిపినా, అభిమాన పాట మైనది, లోగడ ఒకసారి డా|| గోవిందరాజుల సుబ్బారావు, కాంచనమాల, పుష్పవతి ప్రభృతులతో చలన చిత్రంగావచ్చి ఘనవిజయం సాధించింది. దాంతోపాటు మరో నిటబుందంతో మరో చిత్రం కూడా వచ్చిందికానీ వీరి పోయింది. సంగీత దర్శకుడు సాలూరు రాజేశ్వరరావు ఈ రెండవదానిలో వేపం చేసి, మొదటిదానికి సంగీతం సమకూర్చాడు కూడా.

మొత్తానికి ఈ విధంగా అందరికీ అభిమాన పాత్రమైన చిత్రంమీద, కొన్నాళ్ళకి మరో చిత్రం తీసేందుకు అంగులూ పాటానై వారంతా విశేషించి శ్రద్ధాపూరిత పని చేస్తారు. బొంబాయిలో వా.వి. కొత్త బాల నాగమ్మ చిత్రంలో బృందంకూడా చాలా కృషి చేశారు. ఇందులో బాలనాగమ్మ అంజలిదేవి, కార్యనిర్వాహక ఎస్. టి. రామారావు, బా.వి.రాజు మాస్టర్ పద్మినారాయణ, మామల ఫకీరు రంగారావు, గాంధీ సంగు రాజసులోచన, దర్శకుడు వేదాంతి రాఘవయ్య, రచయిత సముద్రాలబానియర్, సంగీత సమకూడు టి. వి. రాజు.

‘నమ్మినబంటు’లో కృత పన్ను తున్న రేలంగి.

కాంతారం తన కొత్త చిత్రం ‘నవ రంగ’లో నిర్మించిన ఉపాసాధారణ ఆసాంతం చూచి ఆనందించాలే, ఆ చిత్రం రెండువారూ చూడాలి. ఇంకో ఓరుకుడా ఉంది. కాంతారం పేరు చుట్టూ, ఆయన శిల్పంచుట్టూ అల్లుకున్న అభిప్రాయాలను, దురభిప్రాయాలను, అపొహలను పూర్తిగా తెలిపేసుకోవాలి.

దాదాపు అన్నివిధాలా ‘నవరంగ’ అసాధారణమైన చిత్రం. ఇంత వింతను తల పెట్టి పెళ్లపం కాంతారం ఒక్కడికే చెల్లుతుంది; చెల్లింది. కథ అసాధారణమైనది. సాదాగా, మరి సంసారపక్షంగా ఉంటే ఇల్లును చూస్తూ కవిత్వం చెప్పలేక, ఆమె ప్రాతిపదికగా ఒక ఉపాసందిరిని సృష్టించుకుని, ఆమె ఆసరాగా కవిత్వం అల్లుకు పోతుంటాడు. చిత్రంలో ప్రధానమైన శృత్యులుకూడా అపురూపమైనవి. ఇందులో సంస్కృతేసిన ముక్తవృత్తిం ఇంతవరకు కవిమలా ఎవరూ చూపలేదు. రూపకాన్ని చిత్రం విశిష్టంగా విలక్షణంగా ఉన్నాయి. శంగీతం స్వరూపస్వభావాలుకూడా దీనికి తగిన మోస్తరులోనే రావడంద్ర విర్బరచారు. ఇది ఏమాత్రం సినిమాపదాయానికి లోబడదు. నిజానికిదే ఓ కొత్త సంప్రదాయాన్ని సృష్టించి, అతిలోకసుందరంగా భాసించింది. మొత్తంమీద పరిశీలనవారి కార్తవ్య చిత్రం నవరంగ్.

అసాధారణ చిత్రం అన్నంతమాత్రాన ఇది అసాధారణమైన ప్రశంసలూ, లాభాలూ గడిచుందని, భారతదేశంయొక్క సభులం

• చిత్ర సమీక్ష •

నవరంగ్, హర్కులీస్, విత్నెన్..

కంగా ఈచిత్రం విరగబడి చూస్తుందనీ అనుకోవడంపరం లేదు. చిత్రే కావచ్చు,

ఎందుకంటే, విదేశాన అసాధారణంగా ఉన్నప్పుడు, ఇటుమేధావులు ఇదేమిటి పెరిఅన్నట్లు కోపంగాచూస్తారు; సామాన్యులు ఏవోగోరే అని ఊహింపంటారు. నవరంగ్ దివ్యులలో లాభినియర్పకులు కొందరు ఈమాలేఅన్నాడు; కాంతారం బోల్తాకొట్టాడు. తిప్పలో కాలేకాడు. సినిమా తీసేల్సొందాడ అయినట్లు సదరింది అనీ. కానీ ఇది కుద్రపోతాటు. కాంతారం బోల్తాకొట్టలేదు. చిత్రనిర్మాణంలో పట్టుపడలేదు. తన విద్వంసుకున్న పద్ధతిలో భావగా చెయ్యడలచుకున్న పనిచేశాడు. ఎటొచ్చి ప్రేక్షకులు చామండికి ఆర్థికకావచ్చు. ఖంగారు పెటవచ్చు. కొంతకి ఆయామయంగా తోచవచ్చు. కారణం ఇది నిజంగా ‘వైస్సాయి’ చిత్రం.

రెండోదివ్యం: కాంతారం చిత్రాల మాగ్నూ నటనావైభవం చూసి నేను ఎన్నడూ ముగ్ధుడౌలేను. అందువల ఆయన పాతచిత్రాలలోలాగే ఇందులోనూ నటన నాకు ఏమంత ఆద్యుతంగా మనోహరంగా కనిపించలేదు. సంస్కృత యువక యువక చిత్రంలో చేసినట్లే మరుగ్గా, కత్తిలా కిరుగ్గా, తిరుగుతూ నర్తనూ, కేమరాయిని చక్కరిస్తున్నట్లు అరుస్తూ మొత్తంమీద

ఎత్తెట్టుగా కనబడింది. చిరాకుకూడా కలిగించింది.

ఇందులో హీరో ఉన్నంత నేలబాగుగా మెరికగా ఎవరూ ఉండరు. ఉంటే మొగా పెనిపించుకోడు, కాంతారం, హీరో మహిపాలి ఇలాగే తయారుచేశారు.

కుందన దివ్యమూ ఆంలే. మామూ మామూ ఇలాటి అమృతాని దివ్యపక్షిగా ఉహించుకోనూలేము; ఎవరైనా ఉహించి పెట్టినావారాయించుకోనూలేము. ఈవిధంగా ముఖ్యనటులు ముగ్గురూ మనని సమ్మోహితుల్ని చేయలేకపోయినా, మిగతా వాడు కళనరావదాతే, బాబురావు శంభాగ్గర్, ఉల్లాస ప్రశంసనీయంగా నటించి చిత్రానికి తీవ్రమైన ఎమకూర్చారు.

మాట వరసలు (థర్వ వ్యాక) నేల బాగుగా ఉన్నా, పాట వరసలు (రామ చంద్ర తారస్థాయిలో నిలచాయి. భారతీయవలన చిత్ర సంగీతరచయిత రెవరూ అందుకోని శిఖరలను ఈయన అందుకోన్నా. వీటిలో పాటలు అన్నీ బాక్స్ ఆఫీస్ హిట్లు అని దేశమంతా మారుమోగకపోవచ్చుగాని మంచి అభివచితవారందరికీ చాలా బాగున్నాయనిపిస్తాయి. ఒక చతుక బాధ వరసగానీ, చతురబాధ పోడగానీ లేదు.

కొన్ని మంచిపనులు చేయడం ఒక కాంతారంకే ఎలా చెల్లుతుందో, కొన్ని

‘విత్నెన్’ చిత్రంలో ముద్దాయి ట్రైకోవచర్, సామీ మెర్లిన్ డీ ట్రిక్. లాయరు లాటన్.

చెయ్యకపోవడమూ అలాగే చెలుతుంది.

ఇంకోశ్శయిలే ఈ చిత్రాన్ని రంగులలో తీసినందుకు పుష్కలంగా కోపోయినా కొంతవరకైనా ప్రకృతి దృశ్యానిమిద రెండు పాటలూ ఒక నృత్యం చిత్రించే వాణ్ణి. కాంతారాం అలాటి 'పేచీ'పనులు చెయ్యలేదు. ఏదీచేసినా, నూనినా నవరంగీ తిప్పకుండా మాడతానన చిత్రం. చాలా అసాధారణమైన చిత్రం. —టవ్ టవ్

విట్రైన్ ఫర్ ది

ప్రాసిక్యూషన్

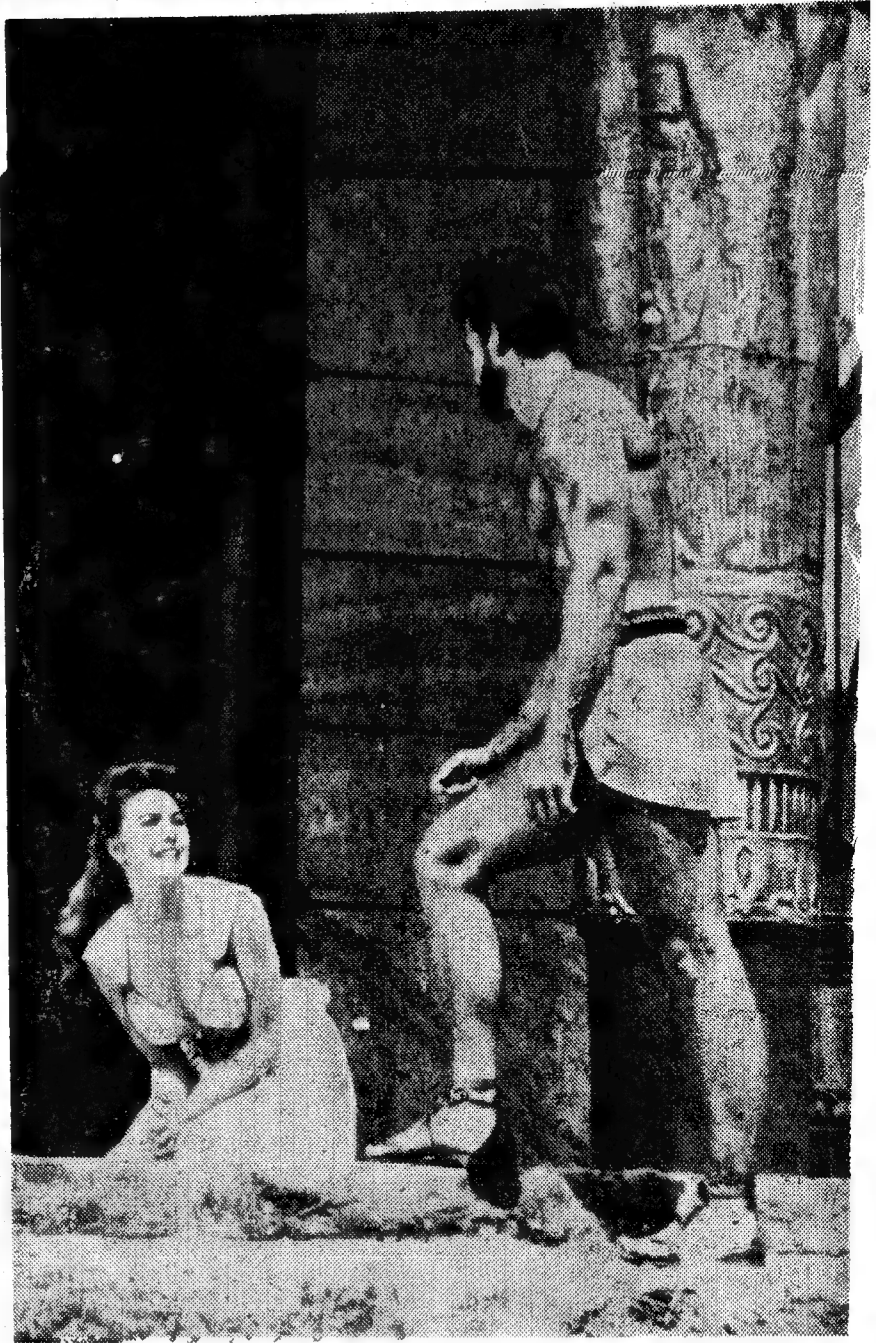
అప్రరాధ పరిశోధక సారస్వత ప్రపంచంలో చిత్రకర్తని అనిపించుకున్న అంతర్జాతీయ కథ, నాటికం ఆధారంగా దర్శకుడు బిల్లీ (లవ్ ఇన్ ది ఆఫ్టర్ నూన్) నిలర్ తీసిన 'విట్రైన్ ఫర్ ది ప్రాసిక్యూషన్' హాల్వుడ్ నుండి అరుదుగా వచ్చే మంచి చిత్రం అని కోవలోనిది.

ఉత్కంఠను అతిసమర్థంగా పోషించుకున్న చిత్రం, హాతమడిని చివరిమేరకే కాంతకపులా ఆపువాసుమించిన మేలికతో మాడలగొట్టడం ఉహించని చిత్ర రంగయిత్ర క్రాంతి పద్ధతి.

ఈకథలో ఆశిల్పం అద్భుతంగా ప్రయోగించింది. రియోనార్డ్ వోల్ అనేయువకుడిని మిసెస్ ఫ్రెంచ్ అనే నడినయము నీకు రాలు చేదీసి ఆదరిస్తుంది. ఆమె ఆనీసంతా ఇతినివేర ప్రాసిన వారింలాగా ఆమె ను ఎవరో ఖానీచేస్తాడు. దోషి ఇతివేసని బల మైన సాక్ష్యం దొంగకుతుంది. అన్నిటికన్న బలమైన ఎదురుసాక్ష్యం అతినిభాగ్యుడి సరే విలే ఫ్రీడీ రోగర్ న అనే వారిస్టరు ఈ కేసులో అతన్ని వెనకేసుకోచి వాదనాడు. ముద్దాయి దోషి అవునో కాదో తేలడం ఒక ఎత్తుఅయితే, ఆతిరువారి ముక్తాయింపు ఇంకోఎత్తు. మిగు ఉహించని సంఘటన, మిమ్మల్ని సంభ్రమచకితులను చేసేవేస్తుంది. ఈకథ దారిపాడుగునా చూస్తున్నదానిని చూసి ఆనందిస్తూ ములిఖాస్టరు మందుల కొసంచేసే గారాలు, కోర్టులో ప్రాసిక్యూషన్ లాయరుమీద వేసే విమర్శాపూర్వక పులా విని సంతోషిస్తూ ఎప్పటికప్పుడు తరచాతి విమరుతుందిని ఉహిస్తూ ఉత్సాహంగా మాన్యుంటారు. అంతకన్న కోవలసిం దేమిటికీ ఇంతవకీడ్ బండిగా చెప్పకొచ్చినకథలో నటించే జవాభా నవ్యంగా ఉండే, కథ పట్టుపాడుచెయ్యకుండా ఉండడం. వారిస్టరుగా చాగెనలాటన్ నటించాడని చెబుతే ఇలాటి సందేహాలు పూర్తిగా పోతాయి.

ప్రపంచం మొత్తంమీద మరీ గొప్పవాళ్లు

అందర - వారపత్రిక

'హెర్కులీస్ చిత్రంలో స్టీవరీవ్స్, ఆనానాసినా.

అని చెప్పకొనలసిన కొన్నిమందిలో లాటన్ ఒకడు. ఒక్కో పిలాడిలో తన చెంచినగ్గరి నిలబడి మాన్యునీ ఆయన ఈ ఆభియోగాన్ని అద్భుతంగా నడిపి కొట్టనిండా, కథనిండా, సినిమానిండా అతనే ఉన్నాడన్న భ్రమ కలిగించాడు. గత వారం ఏడ్ లాండ్ లో ఆడివెల్లిన కంపల్ నలో గొప్పవటుడనే అని పించుకున్న ఆర్స్టన్ నల్స్ ఈ భావం కలిగించడానికి కొట్టుగొను విప్లవని కాట్లు చెవరగొట్టుకొని అంతలా గొదామీదకు నడి

పట్టేవాడిలా కలయడిరిగాడు...

విట్రైన్ చిత్రంలో ముద్దాయి కోర్ మాత్రమ కి. కి. ట్రైన్ వరకే నిర్వహించాడు. అతినిభాగ్యగా ఈనాడు అమృత నయసులోపడిన జర్మన్ నటి మెరిన్ డ్రీటిక్ నటించింది. పదిహేనేళ్ళవాడు ఆమె ఎంత గొప్పగా ఉండో ఇప్పుడూ అంత గొప్పగానూ ఉంది.

తిప్పకుండా మాడతగ్గ చిత్రం.

14-10-59

60

పళ్లువచ్చునప్పటి బాధలా?

విరమిడ్ బ్రాడ్ గ్లినెస్ పళ్లువచ్చునప్పుడు బాధను సులువనర్చును

పళ్లువచ్చునప్పుడు బాధలా? చను విగ్గుల వావలా? ■ ప్రతి మెత్తని గుడ్డ చుట్టుకొండి. దాని విరమిడ్ గ్లినెస్ లో మంచి తిడ్డ వనుచిగ్గుల మీద పెరిగా ఉద్ధరించి. త్వరితంగా కనువ ముగును — దాని తియ్యని ప్రేరియైన దుని విరియి ఇవ్వు వదిలి. ఇది తద్దపైవది, బ్రాడ్ గ్లినెస్, బ్రాడ్ గ్లినెస్ కాదు, కాంచార్యం విడితముచ్చు, ఇంట్లో అనేక ఇతర ఇతరాలుగా ఉపయోగపైవది, ఒక పిపాను దగ్గరుంచుకొండి.

ఉచిత

కరపత్రము: ఈ కూపన్ పూరించి, హిందూస్ టెన్డర్ రిమిడిస్ రోస్ బాక్స్ నం. 409, బొంబాయి. ఈ రిచనమాకు రోస్ బాక్స్ నం. 409, బొంబాయి. ఈ రిచనమాకు రోస్ బాక్స్ నం. 409, బొంబాయి. ఈ రిచనమాకు రోస్ బాక్స్ నం. 409, బొంబాయి.

నా పేరు మరియు చిరునామా _____
 నా తెలియ పేరు మరియు చిరునామా _____
 _____
 _____

APWM

PYG-13-X30 TL రిచనమాకు: బి.సి.బి. ఉపయోగం. బొంబాయి, కంకణ. శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ.

ప్రస్తుతులను హృదయపూర్వకంగా అనుభవించ గలగడానికి అతిమానుష శక్తులను కలిగి 'దివి' నుండి 'భువి'కి దిగివచ్చిన శక్తి పులు సంపన్నుడు, — గ్రీకు పురాణపురుషుడు హెర్క్యులిస్ కథ ఇటాలియన్ గణన చిత్రంగా రూపొంది, అమెరికన్ ఇంగ్లీషు మాటలలో, అమెరికన్ మిస్టర్ యూనివర్సిటీ కీర్తి. ■ నేతరులు ముఖ్యపాత్రధారిగా వచ్చి, మద్రాసు న్యూగ్లోబల్ అడ్వెంట్. ఈస్టుమన్ కలర్, ఇటాలియన్ క్రేజ్ మార్కు సినిమాస్కోపులో తయారైన ఈ చిత్రంలో, హెర్క్యులిస్ వంటి మహా పురుషుల కథలు అవిష్కరించడానికి ఎంత అవధి ఉందో, అంత అవకాశమూ ఉందని (సాంకేతిక ప్రగతినిబట్టి) అనుకుంటే పార పడ్డవారనువుతాము. 'సినిమా స్కోపు' వంటి సాహసాలు పెరిగి వెడల్పు అయిన కొద్దీ సినిమాతాలూకు స్కోపు మరి కుంచించుచు పోతోందనడానికి ఈ చిత్రం వరంగిదర్శనం. ఇందులో హెర్క్యులిస్ సాహసాలు చాలా ఉన్నాయి. సింహాన్ని చంపడం, ఎనుకను చంపడం వంటి పనులు కాస్త అటూయిటూగా చేసిన ఘనులు ఎందరో వున్నారు. టూగను అంతకన్న ఎక్కువ సింహాన్ని చంపాడు. (ఈ సందర్భంలో ఈ సిని హెర్క్యులిస్ చంపింది సిని సింహాన్ని తిప్పుదు లేద్య మైన కథ చివరిలో అమెయ మెనబలంతో సింహాలూ సింహం అయిన సింహాన్ని కాదు). మొత్తానికి ఏటిలో హెర్క్యులిస్ వ్యక్తిత్వం గొప్పతనం స్ఫురించడం అవసరం. ఈ చిత్రంలో ఇది మినిమా మిగతా సకలసాంకులూ ఉన్నాయి. కొంత కథ కూడా ఉంది. జేన్, ఆర్నో వాట్ లూ గోల్డెన్ స్టీన్ లేవడం, అమెజాన్ స్త్రీలకు దొరికి తిప్పించుకోవడం వగైరాలన్ని ఉన్నాయి. చివర హెర్క్యులిస్ గొలుగులు తెంచుకుని వాటితోనే చాలామందిని చంపడం, రాజధానినంబిడకి దండెత్తితన్ను నైవికులను ఆపడానికి స్తంభాలు లాగి భవనాన్ని కూల్చివేయడం (కామునుకే కాదు ఇది ఇతనికి లేలుకు. ఎటొచ్చి ఈ చిత్రంలో అంత అగ్నుతంగా చెయ్యలేను) మొదలైనవన్నీ ఉన్నాయి. హెర్క్యులిస్ జీవితంలో అతన్ని ప్రపంచ ప్రజానీకం మృదగునికి మోతు నేలా చేసిన సంఘటనలు లేవు. అమాట కొస్తే స్టీవ్ రీవ్స్ వాలకం చూడగా హెర్క్యులిస్ కూడా లేడని పసిగట్టగలము. ఎవరో హీరో బోలేడు అగ్నుతాలు చేస్తాడు చూడాలని అనుకుని వెళ్తే తిప్పక చూడవచ్చు. సెట్ లూ, జాట్ డోర్ దృశ్యాలూ చాలా బాగున్నాయి. సంగీతం బాగుంది. ★

★ సంజీవకుని అంకె ★

(10 వ పేజీ తరువాయి)

“వీరినీ స్వేచ్ఛగ్లున్నాడు అక్కజే. “మాయండి సార్, తలుపులు మాయండి... చోరి-చోరి” అని అరిచాను. స్టేట్ బ్యాంక్ నా అరుపులతో దడవరిచాయండి. తలుపులు మూశారు. అందరినీ వెదకడం ప్రారంభించారు. నేనే వేపంలావున్న ఓక్కత్తిగడ్డ నాసంచి యిలాంటిదేమో తోటిగూడా దొరికాయి సార్! సబిన్ స్వేచ్ఛగ్లు స్టేషన్ కు వచ్చి రిపోర్ట్ వ్రాయున్నాడు. కానీ నేను “అక్కజే! మాటివద్దంతా వీడవాళ్ళు. మీతో న్యవహారం ఒకనాటితో తెగదిగాదు. నన్ను వదిలెయ్యండి బాబో” అని కాళ్ళూ, చేళ్ళూ పట్టుకు బ్రతిమాలి, థంక పడి వచ్చేటప్పటికి యింత లేటయింది సార్ అన్నాడు.

“అందరూ సంజీవిని ఎంతో మెచ్చుకుని “నెభావ్ సంజీవి” అన్నారు భుజంతెడుతూ. కానీ యిప్పుడు సంఘటన జ్ఞప్తికివచ్చే సరికి, యీరోజు పారిపోవడానికి అది పుటా ద్వారంలాంటిదేమో నని భావించారు. కాస్త్రీగారు, తదితరులూ - అందరూ “సంజీవి యిక మనకు కనిపించదు” అని నిశ్చయించుకున్నారు.

* * *

దురారన ఎక్కడో మోటారుజంబం విని పిలిచింది. సాధారణంగా పూరికి మోటారు నైజర్ మీద వచ్చేవాడు ఒక్క సబిన్ స్వేచ్ఛగ్లు మాత్రమే! ఆఫీస్ పరుగెత్తారు హెడ్ స్టరుగారు ఆ సపుకు.

దొంగపారా కోచేవాళ్ళ కోసం పోతూన్న సబిన్ స్వేచ్ఛగ్లు అగి హెడ్ మాస్టరుగారు చెప్పిందంతా సాంతం విని “రేపు పదిగంటల లాగా రాకపోతే రిపోర్ట్ వ్వండి. ఇప్పుడే అబ్బలేదు,” అన్నాడు. తను చదువుకునే రోజుల్లో కొన్నాళ్ళు మోటార్ నైజర్ నడపడం నేర్చుకున్న గోపాలరావుగారు నీళ్ళు నమలుతూ “హానీ—మీ నైజిలన్నా యి స్టే చిత్తూరుకల్లి వెలికివస్తా,” అన్నాడు.

“సార్, ఇదిలేకుంటే నాకోక్క టిణం గవనదు. బహుశా మీ చెక్క మారలేదేమో! అతినికి బస్సు దొంగలేదేమో! ఏ విషయానికి రేపటిదాకా ఆగండి,” అంటూ వెలిపోయాడు టో ఇన్ స్వేచ్ఛగ్లు. సబిన్ స్వేచ్ఛగ్లు మాటలు ఎవరికీ రుచించలేదు. గోపాలరావు చెప్పింది సబజేసనిపించింది కాస్త్రీగారికి. ఎలాగోనా అందరు మేస్తూరూ ఆ ఆంధ్రాత్రి చిత్తూరు వీధుల్లో గాలించి తెలవాతేసరికి సంజీవిని పోలీసుల కప్పజెప్పాలన్న నిశ్చయమి కొన్నారు.

మరి వెళ్లడం ఎలా?

ఇరవై రెండు మెళ్ళు ప్రయాణం అంటే మాటలుగాదు. అదేం లారీలూ, గిరిలూ ఎక్కువగా తిరిగే రోడ్లకూడా కాదు మరి! ఆరోజే గురవయ్యల శివ్ కుటుంబాన్ని తిరుపతినుంచి తీసుకువచ్చిన ‘వ్యాన్’ గురు కొచ్చింది కాస్త్రీగారికి. తక్షణం వ్యాన్ డ్రైవర్ ను నిద్రలేపారు.

“ఎందరు? అన్నాడు డ్రైవరు. ‘ఇరవై వంద’

‘ముప్పయిరూపాయలు ఇవ్వండి. అంతకు దమ్మడి తగినా ఈ ఆంధ్రాత్రి బండి కదిలించను’ అన్నాడు.

ఒక్క నెల చెబుటోచ్చి వనిచేసిన ఫలితాన్ని దక్కించుకునేందుకు, యిందరి డబ్బును మూటగట్టికొని వెడతొన్న పచ్చి హెసగాడ్ని పట్టి బంధించి ప్రభుత్వానికిప్పగించేందుకు, ఆ నడిరేయి ఒక్కొక్కరు రూపాయిన్నర వచ్చించడం ఎక్కువేం కాక పోయినా, ఇప్పుడు పెట్టుబడి పెట్టగల వ్యక్తి ఎవరా అన్న సంగతయం అందరికీ పట్టకుంది.

‘నవ్వంటే నవ్వు’ అనుకున్నారందరూ. మళ్ళీ రోడ్డుమీద ఏదో లారీ వస్తూన్న శబ్దమైంది. ఇది ఈ వ్యాన్ తో ఆవసరంలేదు. బస్సుచార్జీతో లారీలోనే వెళ్ళవచ్చు అనుకున్నారు. తీరా లారీ దగ్గరకొచ్చిన తిర్వాత అది చిత్తూరు నుంచి వచ్చే లారీ అని తేలి, నిరాశతో తలా ఓ నిట్టూర్పు వదిలేశారు.

అలా నిట్టూర్పు ఎందుకు వదిలారు అంటే అప్పటికి సంజీవిని పట్టి పోలీసులకప్పగించాలన్న బలీయమైన కోరిక బహుశా ఈ లారీలోనే సంజీవి దిగవచ్చుగదా అన్న ఆశకి అడుగున పడిపోయింది.

టిణంలో లారీ ఆగడం, ఆ లారీలోంచి ఎర్రగా దుమ్ముకొట్టకొని చేతిలో ఓ సంచి పట్టుకుని ఓ వ్యక్తి దిగడం జరిగిపోయింది.

ఏదో ఊరినుంచి తండ్రి తిరిగి రాగానే ఓలలు చుట్టూ చేరినట్లు మూగారు సంజీవి చుట్టూ పుష్పాధ్యాక్షులందరూ.

కొన్ని గంటలకాలంలో సాటిమానవుని నుంచినెడల్పి ఏమాత్రం లెక్కించకుండా అతడి జీవితానికి మచ్చ తెచ్చేట్లు దుమారం లేపిన దొంగ పథించలసనశీతు ఎంతకొన తిరంగావుండాలో నాఅలోచన కందలే దాసమనంలో.

సంజీవిచెప్పాడు: “ఇంతకు మునుపులా కాకుండా హెడ్ మాస్టరుగారి సంతకం చెక్కలో నుకోవోలగూడా వుండాలి. అమాటచెప్పేందుకు నాయంత్రం ఆరు గంటలకిగానీ తీరికదొంగలేదు ఆవుదొంగకి. బస్సులన్నీ వెళ్ళిపోగా చచ్చినెడలూ లారీలో వస్తున్నాను. ఎవరైనా చార్జీ డబ్బులు

అడ్రైవరుకిచ్చేయండి” అన్నాడు రోజాతూ, సంజీవి.

ఉపాధ్యాయులంతా పరిపోయారు. అఖండ సేనా, సంజీవి మిగిలాం రోడ్డుమీద, జాలిగామాచాను అతినివంక. “ఏంచేయను మూర్తిగారూ! నేను బయల్దేరేప్పుడు ఒక్క రూపాయకంటే ఎక్కువ లేదు నావద్ద. ముప్పాకలాబస్సుచార్జీ పోతేమిగతా చిల్లరా కాఫీకే సిగరెట్లకూ చాలనుకున్నాను. తిరిగి వచ్చేప్పుడు ఎటు డబ్బువుంటుందికదా అనుకున్నాను. చెక్క కాక్టెయ్ గాకపోయే! బస్సుచార్జీ లేదు. ఏబస్సువాళ్ళూ అక్కడికి చేరినతిర్వాత డబ్బిస్తానంటే ఒప్పుకోక పోయిరి. ఎలాగోయీ లారీవా డింగ్గిరించా డెనుకోండి” అంటూ పెద్దపెద్ద అంగలేను కుంటూ బీకటిలో అప్పట్లో మైపోతూన్న సంజీవిని చూడంటే, తోటిమానవులపై ఏవేవో ఆలోచనలు నామస్తమ్మంగా ముగురుకున్నాయి.

★

ఆసాధారణ చికిత్స

మా చికిత్స పొందినవారిలో ఒకరు యిలా వ్రాసున్నారు:—
ఇంగు అసక్తిగలవారందరికి.—
‘అశోక్ స్క్విక్ క్లనిక్’ వారు తమ వద్దకు వచ్చిన రోగులపేరయమే చాలా వైదాసకులతోపాటి, ‘మధుమచ్చలకు’ అధునిక చికిత్స చేయుచున్నారని తెలుపుటకు నేను విక్కిలీ సంతసిస్తున్నాను. ఈ వ్యాధిగ్రస్తలూ ఈ క్లినిక్ వద్దకువళ్లన తప్పక సంతృప్తి చెందగలరనియు, వీరి అగుళిత చికిత్సాధిభాసముద్వారం లాభము పొంది, అసీర కాలములోనే ఆరోగ్యవంతులు కాగలరనియు నేను నమ్ముకంగా చెప్పాలను.” రాఘవన్.

వివరములకు గు. 1/- M. O, చేయండి.
ASHOK SRI CLINIC
1/200 Main Street Madras-1.

మనసులో సొగసు

(11-వ పేజీ తరువాయి)

అందరికీ బాలోంది త్వరగా నీళ్ళనుకు
భోంచెయ్యి. ఎప్పుడనగా తిన్నావో.

శాశిమిత్ర అవిడదరిత తెలుగుకోవా
అశోకాగి గడియగడియకు ఎక్కువ
బోయిందే కాదా! మధ్యాహ్నం చిన్న
కునుకు వట్టింది కావాలి అవిడ తమ్ముడు
వరండాలోకి వచ్చాడు. నాగడిలోకి పిలి
పించి నేనెందుకొచ్చేనో కొంచెంచెప్ప
అడిగిచూశాడు. పాపం చనువుగా నే మాట్లా
డేడు నుమా!

‘అవిడ మీ అక్కయ్యా? ఎంజబ్బండి?
ఎలాఉండి?’

‘అవిడ నాకేకాదు ప్రపంచానికే
అక్కయ్య. ఇక జబ్బునంతా, ఒకజబ్బుని
యేంచెప్పను? ముందులేనివ్యాధి. చావుతో
కుదిరడబ్బు. ఇంకేమిటా చెప్పాంటే
‘హార్ట్ ఫెయిల్యూరు’, హెర్ట్ టెన్షన్
అంటారు. గుండెలో బాగాఆయాసం.
రక్తంపోటు యెక్కువ. ఇరవై నాలుగు
గంటలూ కూచునేఉంటుంది. పడుకోలేను.
‘హార్ట్ ఎటాక్కు’ అని వస్తాయి. చూడబో
ఉన్నప్పుడు ఒకటివచ్చింది. గిలగిల కోడి
పిల్లలా కొట్టుకుంటుండే. ఆఖాప ఎవళ్ళం
చూశ్యం!’

‘ఇక్కడికి వచ్చా? ఎంతయంకాలేదా?’

‘ఎంతయం, ఇనాళి డాక్టరు చెప్పేడు
అదిక బతికదని.. ఈసారి ఎటాక్ వచ్చిందా
ఇక లాభంలేదు. నేను కోలేది ఒక్కటే.
దాని బాధలు చూడలేక పోతున్నాను.
త్వరగా తీసికెళ్లిపోమని ఆభిగవంతిణ్ణి
(ప్రార్థిస్తున్నాను!’

‘ఊరకోనాయనా ఏంచేసాం, పాపం
ఇరన్న అవిడకి తెలియవుకావోలు. ఎంత
మొండి దైర్యం!’

‘దానికి ఇరన్న తెలియ వనుకుంటే మనమే
తెలియనివాళ్ళం బోతాం. దానికి అన్నీ
తెలుసు...దానిదగ్గర వివిషయం దాదాపు
ఎవరి తిలమూకొను. సర్కామీటరు
చూస్తూంటే ముఖంనీల్చిబట్టి ఎంతిత్వర
మందో కనిపెట్టేంత నూక్కుబుద్ధి’

‘అదేం ఆమె స్వయంగా చూసుకో
లేదా?’

‘ఏం చెప్పమన్నాడు! మూడోసారి
పీటాకవచ్చి తగింతిగొస్తే దానికంటిచూపు
బాగా దెబ్బతింది. జీవితమంతా అంధకార
మైనా, అది మనసులోంచి ఎలావచ్చిందో
నాకేం అర్థంకాదు. మామూలు అమ్మ
ఒక్కలా అది పనికిమాలిన కబురీవో కాల
క్షేపం చెయ్యలేదు. ఇంట్లో అన్నిపనులూ

అయిపోయాక...గమ్మనీల ధిం గా
కుసుకుకుని వెళ్ళిపో పడుకుని పక్కని ఒక
చేట్లో కారత్తుపో పోనుకుని వవులూ
ఎప్పుడూ విదోవు ప్రకం చనువుతూండేది.
ఇప్పుడు ఈవ్యాధి అలాపడుకోనివ్వదు ఈ
కళ్ళు అలా చనువుకోనివ్వవు. మాకు చేత
నయినంతకాలం మాయంటో ఉంచుకుని
కుంగులిప్పించాం. ఇంజక్షన్లు ఇప్పించి
మానాన్ని వేలికేలు తిగలేకారు. ఏంలాభం?
రోగం ఒక్కలాఉంది. ఇంకేమి మందులు
ఇప్పించి రోగం ఎక్కువచేశారని మా బావ
గారి వాదన. ముందునుంచి ఆయుర్వేద
వంతులు యిచ్చి రోగం ముదర పెట్టేని మా
నాన్న రివాదన. అఖాకి ఇంచుమించు
ఆయనతో దెబ్బలాడి అక్కయ్యను ఇక్కడికి
తీసుకోవచ్చేగా. ఇంతజబ్బులో దీనికి ఈమనో
వదన ఒకటి...ఆయాసంతగ్గి నిద్రపట్టాలి
అంటే మనసు నిర్భలంగాఉండాలి. అమాట
ఒక్కరికేనా ఉంటేగా? నాకక్కడ
ఉద్యోగం. వచ్చి స్నానశుభంకలను
చెప్పండి?..అదిలేచినట్లుంది! అని వెళ్ళి
పోయాడతను.

‘తిగనాత ఒకనాడు మృత్యుకల
చీరకట్టుకుని తెల్లనిజాకెట్టు తొడుక్కుని
తలనిండా మల్లెవువ్వలతో అన్నిటినిమించి
కళింకలాడుతున్న మొహంతో మొగుడి
గడ్డంపై పట్టుకుని ఆమె ఏమంది?’

‘ఎంకులా విచారంగా మాస్తారు?
నాపాపం పోతుందని భయమా? ఇన్ని
ఎటాక్కువచ్చాయి. మొండిదాన్ని వత్సేవరు
తీసికెళ్ళగలగా? అన్నీ వచ్చినట్టే తిగి
పోతాయి. ఎందుకా కన్నీళ్ళు? ఇలా
చూడండి. ఎంకులా పిచ్చివారయిపోతాడు?
ఇలాచూడండి. జాట్టిలా మొహంమీద పకు
కోండం? ఎట్టెట్టి మొహంకడుక్కుని తల
దువ్వుకురండి.....బానెండి? కేకప్పినట్లు
చెయ్యరా.....అంతేకదా? అని ముద్దు
చేసింది భరిని. అవిడ మనిషా, నీవతా?
ఇలాంటివాళ్ళని చూశేను. కనిసం ఎప్పుడూ
ఊహించినవా లేను కూడా. మృత్యువు
ముంగు వాకట్లో ఉందని అవిడకి తెలుస్తూ;
అయినా ఆఖరి గడియచూకొ ఎదుటవాళ్ళకి
జవాబుచెబుతుందా! అవిడ ఆమరునాడు
చనిపోయిందంటే ఎవరుమాత్రం ఎలావచ్చు
తాడు!

అంతదెన్యంతో అవిడ అంత మొండిగా
ఎలా నిలబడాలిగింది? ఈ ప్రశ్ని ప్రతిక్షణం
నన్ను వేధించసాగింది. బాగా ఆలోచించగా
నాకు సమాధానం దొరికింది. అవిడకు తన

మీద నమ్మక ముంది. అవిడ ఆనమ్మకంతో నే
జీవించింది. జీవితానికి అర్థమే ని:టా
గ్రహించింది. కనుక నే బతుకును సార్థకం
చేసుకుంది. పొడువిధిగాని, పరిస్థితులుగాని
ఆమె ఆత్మసౌందర్యాన్ని అణుమాత్రమైనా
కదలేకపోయాయి. అంతలోని అనంత
విశ్వాసం నిలిచేఉంటుంది. ఆమె మృతిజీవి.

ఇంకొకరినిగురించి ఆలోచించడం నా
కప్పుతే మొదలు. నిజం చెప్పవలసినదే ఆ
క్షణమంచే నేను జీవించడం మనకోసం
కాదు ఎదుటివారికోసం అనేభావంలో ఎంత
మాధుర్యమందో గ్రహించాను. ప్రతి చిన్న
విషయంలోనూ ఆమెతో నన్ను బోల్చు
సాగేను. నీవుతో నా తల వారిపోయింది.
‘వెంటనే ఇంటికి వెళ్ళిపోదాం నా కేజబ్బా
లేదు’ అని ఆయనతో చెప్పేవాకా, మొహ
మెత్తి ఆయన్ని చూడలేకపోయాను

ఆమె ఎవరో ఊహాపేరూ నాకిప్పటికీ
తెలిదు. తెలుసుకోవలసిన అవసరంకూడా
లేదు ఎవరెలే నేం? ఆమె నావారిదేవత.
జీవించడం ఎలాగో ఎందుకో నేర్పినవరువు.
నిజానికి నాకుటుంబంలో నేనూ ఉన్నాను
అనేందుకు ఏంచేశాను? తిలనొప్పివస్తే
ఆయన సరిగ్గా కనుక్కోలేదని అన్నం
మా నేసిన రోజాలూ, పిల్లణ్ణి ఎంకుకుకోట్టే
వని ఆయన అడిగినంతమాత్రాన మామలు
మా నేసిన రోజాలూ నన్ను పెక్కిరించాయి.
అయినా ఇప్పుటికయినా స్త్రీకి ఏది
భూమనమో ఎదికవదమో నాకుతెలిసేం.
తెలిసిందేమిట? అది ఆచరణలో పెట్టడా
మనసా ప్రయత్నించేశాను. ఇప్పుడెట్ల
అన్నిపనులూ నేనే చేసుకుంటున్నాను.
మునుపే పనిలేదు, ఇప్పుడు తీరిక లేను!

కాదా, ఈసారి యీవూరువచ్చినప్పుడు
మాయంటికి భోజనానికిరా. మాతోపాటు
భోజనానికి కూర్చో. ఆ ద ర గ అంటే
ఏమిటో కొత్తిగా తెలుసుకున్న నాపిల్లల
ఆనందం చూడు. అంతిన్న చిన్నపిల్లలతో
సమావయిన వెన్నమనస్సుగల ఆయనకళ్ళ
వెలుగుచూడు. నా ముఖంలోని తృప్తి,
సంతృప్తి చూడు. నీవు చూడగలిగింది అంత
వరకే. కాని నాకళ్ళకు — చుక్క
చుక్కల చీరా, తెల్లనిజాకెట్టు, మల్లె
వువ్వలూ, కళికళలాడుతూ నన్ను చెయ్యొత్తి
దీవిస్తున్న, నిండైనబతుకు బతికిన, చెయ్యి
కోళ్ళకుల వెలుగు ముఖం ఎప్పుడూ
కనిపిస్తుంది!

ఆంధ్రప్రదేశ్ గణనూడిక ట్టు-2.

అడ్డం

- మొదటనే అప్పరణ
- అడవి తిరగేలాను కాన మరగే నే నరి.
- యద్ధం స్వరస్పిద్ధంగాగల ఉద్యోగి.
- మూకా నాయకుడూ కూడా చెల్లచెప్పరై పోయాడు!
- వెళ్ళుకు గడకనే పొట్టాట

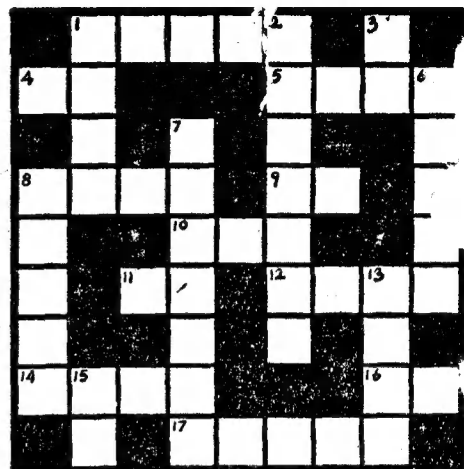
మొదటి నూడికట్టుకుజవాబులు

చె	త	బ	డి	వా	పు	రా	ట్టు
మ			రా	క			
కూ		అ	బ	ము	ర		సా
ర		ట			మా	న	ము
			వి	క	ట	క	వి
నా	మ	దు			ను		అ
రి		పు	ట		పా	దు	న
			ము		ప		నా
చి	వ	ర	కు		ము	రు	గు

- నక్షత్రం
- నాడు బాగ్ (X) త్రి
- కీడు
- పనికిరానివా!
- అట్టి చైతే కనుమంది.
- అంబు పరికించేవి.

నిలువు

- అవ్యవం
- ఇది తెలియనివాడు రాజకీయ కేంద్ర కాలేడు.

- అమ్మ!
- ఈ చివరా ఆ చివరా ఒకే అక్షర మయితే సంబోధమివ్వకం చేస్తుంది.
- గుడ్డ పొరై పుట్టువా?
- మళ్ళీ చప్పడు!
- హారాలు కలవోనే ప్రవాళం పోతాయి
- మాడకుగులకో యేనుగు!

పుస్తకసమీక్ష

(ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు వారు నిర్వహించిన "పుస్తకసమీక్ష" పోటీలో మొదటి బహుమతి పొందిన సమీక్ష.)

యు. వి జ య ల క్షి
(కోయంబత్తూరు)

చివరకుమిగిలేది: రచన: బుచ్చిబాబు

తెలుగు సవిలా సాహిత్యంలో ఒక కొత్త రకపు ఆలోచనా విధానాన్ని, రచనా శిల్పాన్ని ప్రవేశపెట్టిన నవల 'చివరకు మిగిలేది.'

నాయకుడు దయానిధి ఏకాంతంగాతప్ప మనుష్యులమధ్య మనలేని విచిత్ర వ్యక్తి. నవల మొదలయిన కాలానికి ఆ డుమెడలే కాలేజి విద్యార్థి. వివిధ మనస్తత్వాలకు చెందిన వ్యక్తులతోడి సాహచర్యము అతనికి జీవిత సమస్యల విలువల నేర్పించడానికి

ప్రేరణ కలిగించింది. అతనికి గంధసవిజ్ఞాన పరిచయమయితే పున్నదికాని, దాని అంతరార్థం ఆకళింపు కాలేదు. జీవించడానికి బతుకు జీవితాన్ని గురించి ఆలోచిస్తాడు. తిర్క్కుతో నాధించిన సిద్ధాంతాలతో తన్ను తాను బంధించుకున్నాడు. జీవితంలో తొర నీలిన వివాదాన్ని అనుభవించడానికి సహజ త్యాన్ని కోల్పోయాడు. ఎగుళ్ళ దానికి మానసికబలం చాలలేదు. తృణీకరించడానికి కావలసిన బేదాంతిద్వంద్వ ఆలవడలేదు. సహజప్రవృత్తులకు విపరీతారాలు చెప్పకుని తానిని 'జయించే' ప్రయత్నాలతోనే జీవితాన్ని నింపుకున్నాడు. ఆ కారణంచేతనే సహజమైన మనుష్యులతోకలసి జీవించలేక పోయాడు. అన్వేషణ అని జీవితక్షణం.

ఇంకా యీ నవలలో, కథలు గుంచి మా: నా నవ్వేక్తి బాగోట్టుకోనివారయ్యి, ప్రతికండం మొదలుపెట్టి పెట్టకముందే జీవితంలోని వివాదాన్ని పసిగట్టి, నిరీహదృష్టి నల వచ్చుకున్న జగత్తు ధం, నాగరికతకు దూరంగా ప్రతికినకోమలి, అమృతహృదయ అమృతం మరపురాని పాత్ర..

నవలలోని కథావస్తువులకు విశిష్టత, ప్రయోజనము తక్కువేఅయినా, నవలలో మానవజీవితానికి సంబంధించిన, భౌతిక మానసిక, ఆధ్యాత్మిక సమస్యల గురించి ప్రకౌమైన ఆలోచనలు నవలకు కొత్త విలువను సాధించిపెట్టాయి.

చదవండి

- గు—కీ 8 హా! బ X ర
- మ—కీ 8 హా!! రా X న
- కీ—రా 6 హా రా—గు 1
- రా—వి 8 ఆలకట్టు.

తెలుగు వెలుగులు

(15.వ పేజీ తరువాయి)

సాధారణం! కలెవరాని అఖండ కవిత్వం అపూర్వ వాటికీ యుఫణితి చిన్న కథలలో ఎక్కువగా గోచరిస్తాయి. ఒక్క వాక మరుపులో కథావ్యంగ్యం సమస్తము కదల స్ఫురింప చేయగల దిట్ట శివరామశాస్త్రియమైన వ్యచ్చ గద్యరచనలో వాతూలతూగగలవా రయిదారుగురుంటారే. మహాత్ముని ఆత్మకథలో వెలివిరిసిన తెనుగువాణి వచన రచనకే ఒక గొప్పదన

ఈ నాడు కొందరు పెద్దల రచనలు చూతూంటే 'పిరిపాటికి విరమి నే బాగుం దిస్టి!' అనిపిస్తుంది అయితే పరిణత ప్రజా శ్రీ శివరామశాస్త్రి తిరిగి విజృంభించి కోరచన సాగిస్తే 'ఆంధ్రవాణి కీపాటికి ప్రపంచంలో పట్టం కట్టుకోలేమా!' అన్న ధీమా కలగుతుంది!

క ల్యాణ నుం ద రు డు (తి రు క్కో వి లి)

—ఫోటో : ఎన్. రామకృష్ణ.

మీ బిడ్డలు కోరేది...

స్నేహస్మిత్
ప్రేమస్మిత్

ఇది అన్నిరకములైన పరిమిషుల వ్యాధులకు
ప్రశస్తమైనది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు

స్వతంత్ర ఏజెన్సీస్,

రామ విహార్,

హనుమాన్ పేట,

విజయవాడ-2.

